

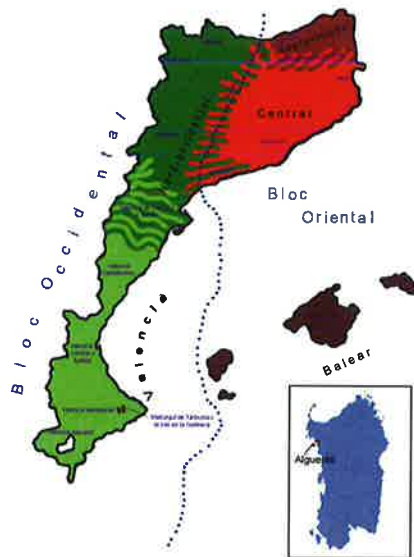
G CONSELLERIA
O CULTURA,
I PARTICIPACIÓ
B I ESPORTS
/ DIRECCIÓ GENERAL
POLÍTICA LINGÜÍSTICA

Cinquè Informe de compliment de la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries a les Illes Balears 2014-2016

Direcció General de Política Lingüística
Conselleria de Cultura, Participació i Esports
Govern de les Illes Balears
Juliol de 2017

PART I. INFORMACIÓ DE CARÀCTER GENERAL.....	4
La llengua catalana.....	4
Dades demolingüístiques	6
Evolució política	11
Canvis en el marc jurídic	12
El català davant la Unió Europea.....	15
Recomanacions del Comitè de Ministres al Quart Informe de compliment de la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries (CELROM)	16
PART II. OBJECTIUS I PRINCIPIS CERCATS DE CONFORMITAT AMB EL PARÀGRAF 1 DE L'ARTICLE 2.....	18
ARTICLE 7. OBJECTIUS I PRINCIPIS.....	18
PART III. MESURES A FAVOR DE L'ÚS DE LES LLENGÜES REGIONALS O MINORITÀRIES EN LA VIDA PÚBLICA, QUE S'HAN D'ADOPTAR DE CONFORMITAT AMB ELS COMPROMISOS SUBSCRITS EN VIRTUT DEL PARÀGRAF 2 DE L'ARTICLE 2	29
ARTICLE 8. ENSENYAMENT.....	29
ARTICLE 9. JUSTÍCIA.....	41
ARTICLE 10. AUTORITATS ADMINISTRATIVES I SERVEIS PÚBLICS	48
ARTICLE 11. MITJANS DE COMUNICACIÓ	60
ARTICLE 12. ACTIVITATS I EQUIPAMENTS CULTURALS	70
ARTICLE 13. VIDA ECONÒMICA I SOCIAL.....	81
ARTICLE 14. INTERCANVIS TRANSFRONTERERS.....	87
CONCLUSIONS GENERALS.....	94
ANNEX.....	95

PART I. INFORMACIÓ DE CARÀCTER GENERAL

La llengua catalana

El català és una llengua romànica amb més d'onze milions de parlants a Catalunya, al País Valencià (tret d'algunes comarques de l'interior), a les Illes Balears, a Andorra, a la Franja de Ponent (a l'Aragó), a la ciutat de l'Alguer (a l'illa de Sardenya), a la Catalunya del Nord, al Carxe (un petit territori de Múrcia) i en petites comunitats arreu del món (entre les quals destaca la de l'Argentina, amb 195.000 parlants).

Malgrat que s'ha superat la barrera dels deu milions de parlants i l'ús del català gaudeix de molt bona salut en el món de les tecnologies de la informació i la comunicació, arreu dels territoris hi ha grups de població que no saben parlar el català, o que no l'entenen. Una de les causes és que hi ha una part significativa de la població que procedeix de fora del domini lingüístic; per exemple, el 2014, un 40 % de la població de les Illes Balears era originària de fora dels territoris de parla catalana, una xifra que s'ha doblat des del 1970, quan el 82 % dels residents eren autòctons. La dada és significativa, ja que, segons l'Enquesta d'usos lingüístics a les Illes Balears (EULIB),¹ l'origen de la població determina fortament la seva vinculació amb la llengua catalana. A més, el català no és l'única llengua oficial als territoris on és pròpia i pateix tractaments de desigualtat respecte del castellà, el francès i l'italià.

Les noves generacions catalanoparlants inicials usen menys el català que no les generacions velles que reemplacen, mentre que les noves generacions

¹ <<http://llengua.gencat.cat/web/.content/documents/dadesestudis/altres/arxius/eulb2004.pdf>>.

castellanoparlants inicials són més bilingües que no les generacions velles que reemplacen. En conseqüència, es produeix una reducció de l'ús exclusiu del català i un augment dels usos bilingües, allà on les generacions més grans usaven una llengua o l'altra exclusivament. A més, en alguns sectors, l'ús del català s'ha afeblit durant l'última dècada, segons l'Observatori de la Llengua Catalana.²

Segons Isidor Marí Mayans,³ el marc jurídic de competències i financer en què té lloc l'acolliment lingüístic resulta importantíssim. Sense un marc adequat, moltes accions locals d'acolliment poden tenir efectes merament paliatius. Al Quebec s'ha comprovat que la integració lingüística dels immigrants ha estat molt més efectiva després de la Carta de la llengua francesa (1977) i encara més després de l'acord Canadà-Quebec sobre la immigració (1991).

A més, l'acolliment lingüístic és inseparable del conjunt de les accions d'acolliment. És cert que l'aprenentatge lingüístic dels immigrants s'ha de centrar inicialment en les seves necessitats immediates de relació social i adaptar-se al màxim a les seves possibilitats, si no volem que resulti estèril o contraproductiu. Però en un context com el nostre encara és més imprescindible que el català —que és la llengua oficial pròpia— sigui present en totes les accions d'acolliment finançades per les institucions públiques. La presència visible i l'ús creixent del català en tots els entorns i serveis d'acolliment són la condició imprescindible de la cohesió social. Cap servei d'acolliment no ha de propiciar la segregació lingüística.

La implicació de la societat civil en les responsabilitats i les accions d'acolliment —lingüístic i de tota mena— és l'única manera d'assegurar la cohesió social i l'èxit de tot tipus d'integració, inclosa la lingüística. La gent normalment aprèn una llengua perquè li serveix per comunicar-se, per intercanviar coneixements i per participar en activitats amb les persones que la utilitzen. Si cada persona nouvinguda es pot incorporar a un entorn de relacions en llengua catalana, en el qual és acceptada amb normalitat, la cohesió de la nostra societat estarà assegurada.

² IX Informe sobre la situació de la llengua catalana (2015). Observatori de la Llengua Catalana.

³ MARÍ MAYANS, Isidor. «L'acolliment lingüístic de la immigració: bones pràctiques». Lluc: revista de cultura i idees, ISSN 0211-092X, núm. 840 (agost), 2004, pàg. 20-22.

Dades demolingüístiques

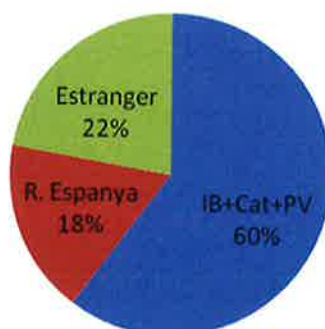
Segons l'Enquesta d'usos lingüístics a les Illes Balears (EULIB), des del 1970, la proporció de població resident a les Illes Balears nascuda en territori de parla catalana, tot i haver-se incrementat en prop de 230.000 persones, ha passat del 82 % al 60 %, la qual cosa repercuteix sobre el procés d'extensió dels coneixements de català i els usos que se'n fan.

Aquestes dades s'extreuen de l'EULIB 2014,⁴ que és una enquesta telefònica sobre usos lingüístics de la població de les Illes Balears i Pitiüses de 15 anys o més feta a una mostra de 1.800 individus principalment entre el novembre i el desembre de 2014 (algunes quotes es van acabar de completar els primers dies de gener de 2015).

L'EULIB 2014 és fruit de la col·laboració entre dues institucions: la Universitat de les Illes Balears i el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Posteriorment, el 25 d'octubre de 2016, la Conselleria de Transparència, Cultura i Esports va signar un conveni amb el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i la Universitat de les Illes Balears per participar conjuntament en la fase final d'elaboració de l'EULIB.

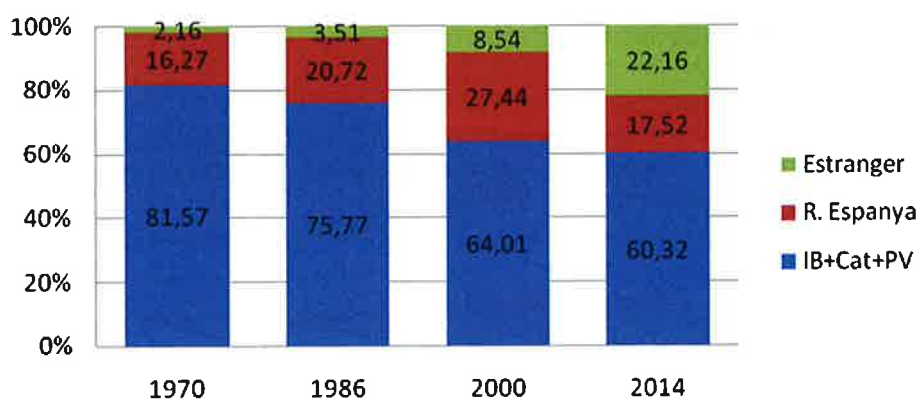
L'objectiu principal de l'EULIB 2014 és obtenir una estimació sobre els usos lingüístics de la població de 15 anys o més resident a les Illes Balears, amb un interès especial per la situació de l'ús del català. Aquestes dades són necessàries per a la planificació lingüística, tant per emprendre accions en el marc de l'ús social de la llengua com per avaluar-ne d'altres. Oferim les dades d'aquesta enquesta a l'annex de l'Informe.

Lloc de naixement dels residents a les Illes Balears (2014)

⁴ Enquesta d'usos lingüístics a les Illes Balears 2014.

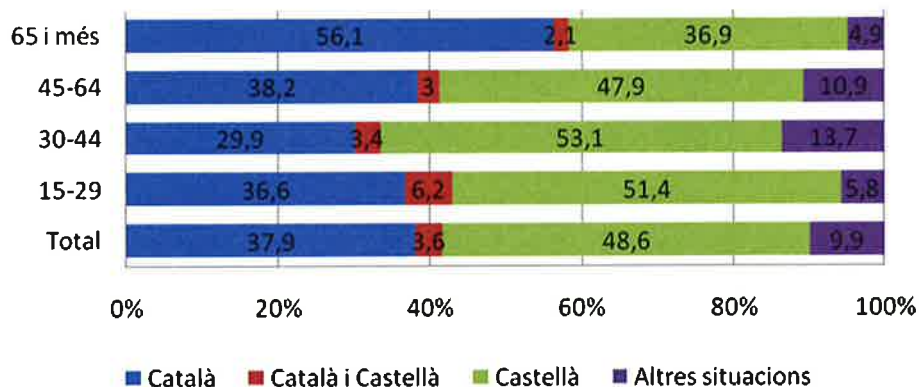
Lloc de naixement dels residents a les Illes Balears

Font: EULIB 2014

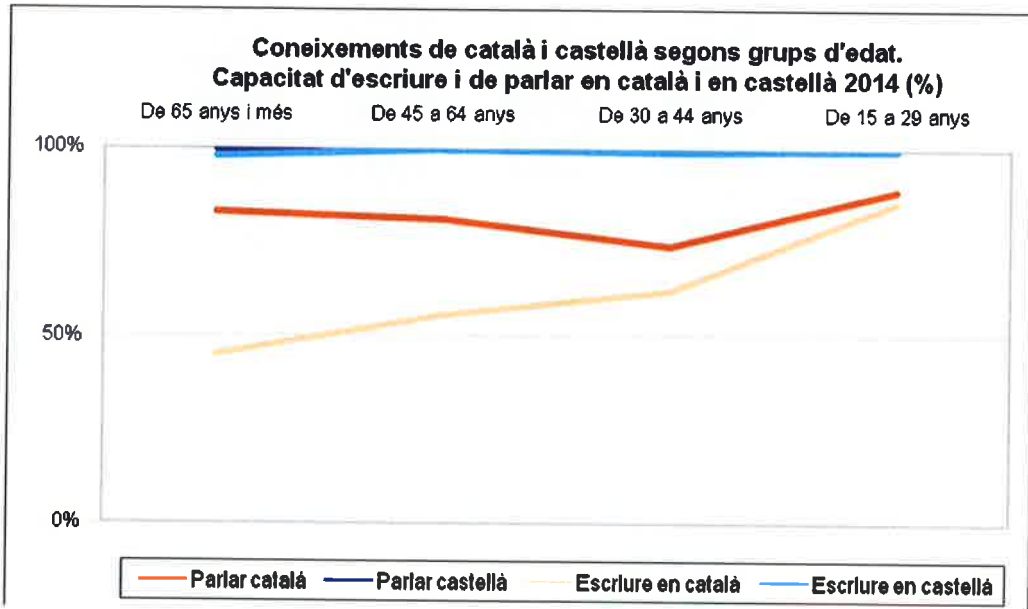
Segons l'enquesta, la llengua catalana és la llengua inicial del 37,9 % de la població de 15 anys i més, tot i que la llengua més estesa com a llengua inicial és el castellà (48,6 %). L'opció de considerar ambdues llengües alhora com a inicials és escollida pel 3,6 % dels enquestats. La resta (9,9 %) declaren tenir altres llengües o altres combinacions.

Llengua inicial (o L1). Per grups d'edat (2014)

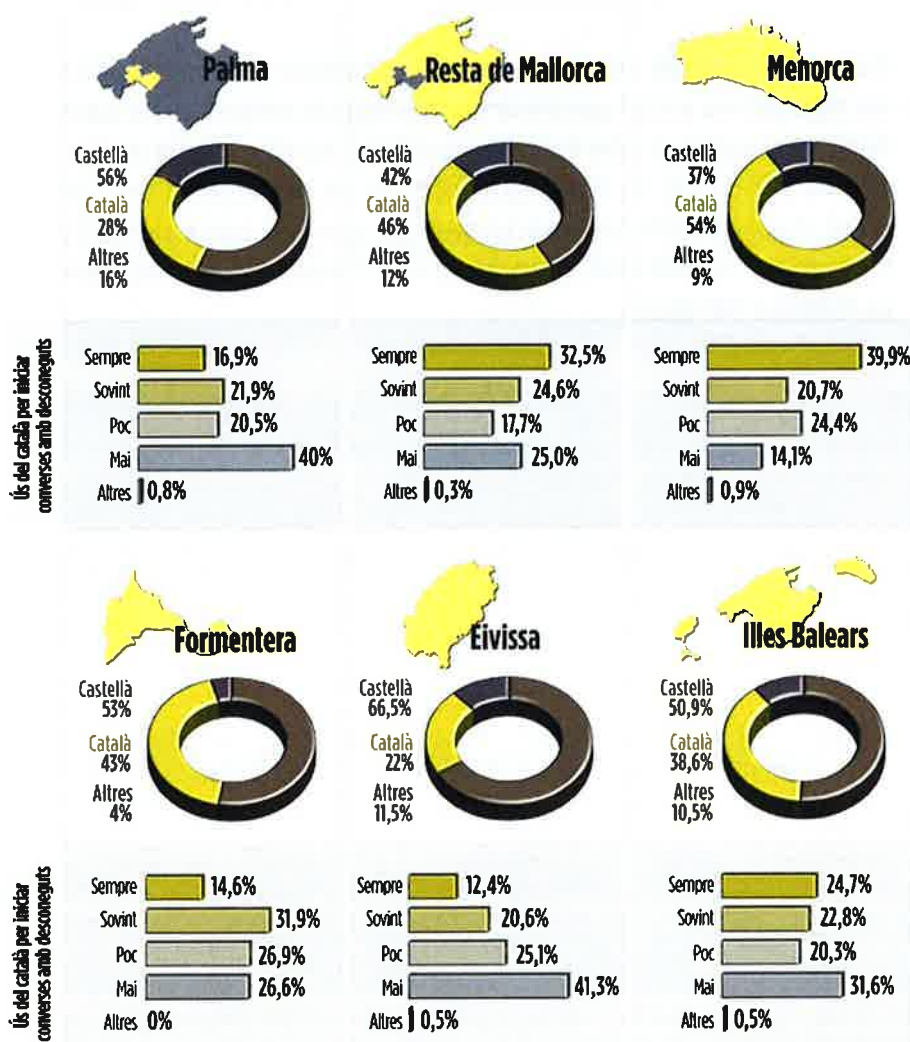

Quant als coneixements de català, el 80,5 % de la població enquestada diu que sap parlar en català, i aquest valor se situa per davall del referit a la capacitat de parlar en castellà. Cal destacar que el nombre de persones que saben parlar en català duplica el nombre de les que el tenen com a llengua inicial (41,5 %, entre les que diuen tenir-hi el català i les que diuen tenir-hi el català juntament amb el castellà). La proporció dels enquestats que diuen saber parlar en català puja fins al 89 % entre els més joves (15-29 anys) i fins al 83,3 % entre els més grans, i baixa fins al 74,2 % entre els que es troben en la franja d'edat 30-44 anys.

Entre el 2004 i el 2014, el nombre de persones que confirmen el domini de les quatre habilitats lingüístiques bàsiques s'ha incrementat, tot i haver-se produït un augment de 3 punts percentuals del component al·lòcton en la composició demogràfica de les Illes Balears.

Ús del català a les Illes

Quant a l'ús de la llengua catalana, l'utilitza habitualment una mica més d'un terç de la població (36,8 %), un valor semblant —1 punt inferior— als que la tenen com a llengua inicial (37,9 %), mentre que gairebé la meitat de la població enquestada (49,9 %) declara que la llengua d'ús habitual és el castellà i un de cada deu diu que usa indistintament les dues llengües (10,3 %).

Les diverses zones de residència també donen valors diferents a les llengües habituals. Mentre que a Eivissa, a la zona de Palma i a Formentera, l'ús del castellà és superior a l'ús del català com a llengua habitual (66,5- 22 %, 56-28 % i 53-43 %, respectivament), a la resta de Mallorca (4 %-46 %) i a Menorca (37-54 %) el català assolix valors superiors al castellà.

En els àmbits de consum i serveis, l'ús més alt del català es fa en les relacions que s'estableixen amb l'Administració local, que se situa 12 punts per damunt de l'ús que els enquestats fan en relacionar-se amb l'Administració de l'Estat. D'altra banda, també cal destacar la diferència entre l'ús que en fan a les grans

superfícies comercials i el que en fan al petit comerç (en aquest cas hi ha 10 punts de diferència).

Gairebé la meitat dels enquestats que saben parlar català (47,5 %) declaren que en adreçar-se a una persona desconeguda solen fer-ho sempre o molt sovint en llengua catalana i una tercera part (31,6 %) diuen que no ho fan mai en català. Quant a la unitat de la llengua, el 80 % de la població està molt d'acord o més aviat d'acord amb l'afirmació que diu que «La parla de les Illes Balears, de la Comunitat Valenciana, d'Andorra i de Catalunya són maneres diferents de parlar la mateixa llengua».

Evolució política

El període analitzat en aquest Cinquè Informe comprèn el final de la legislatura 2011-2015 i l'inici de la legislatura 2015-2019.

El maig de 2011, el Partit Popular de les Illes Balears va guanyar amb majoria absoluta les eleccions autonòmiques, cosa que va comportar canvis substancials en l'enfocament de la política lingüística que s'havia fet fins aleshores a la Comunitat Autònoma. Durant aquest període es van derogar diverses lleis que protegien la llengua catalana i fins i tot va desaparèixer la Direcció General de Política Lingüística.

Les eleccions autonòmiques i locals del maig de 2015, que donaren lloc a l'inici de la novena legislatura, van fer canviar el color polític del Govern autonòmic, constituït actualment per un pacte d'esquerres. El 3 de juliol de 2015, en el primer Consell de Govern, l'executiu va desistir dels recursos plantejats pel tractament integrat de llengües en el currículum al Tribunal Suprem per l'anterior equip de govern. Com explicam més detalladament en l'article 8, el mateix dia s'iniciaven els tràmits per derogar la també controvertida Llei de símbols. A més a més, com veurem més endavant, es restableix la Direcció General de Política Lingüística i es recupera la normativa lingüística que s'havia derogat.

Canvis en el marc jurídic

En el període avaluat mitjançant el Quart Informe, s'havien introduït modificacions importants en la normativa lingüística, principalment a través de la Llei 9/2012, de 19 de juliol, de modificació de la Llei 3/2007, de 27 de març, de la funció pública de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. Així, s'havia modificat la Llei 3/2007, de 27 de març, de la funció pública de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, en el sentit d'eliminar els coneixements de llengua catalana com a requisit per accedir a la funció pública. També es van modificar diversos articles de la Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística a les Illes Balears. Igualment, es canvià la redacció dels articles 43 i 44 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, que regulaven l'ús de la llengua catalana en les actuacions i els procediments administratius.

Fins a l'any 2012, el dret de relacionar-se en català amb les administracions públiques reconegut per la Llei de normalització lingüística anava acompanyat del requisit que els treballadors públics havien d'acreditar un nivell de coneixements de llengua catalana adequat per exercir les funcions del seu lloc de treball. Amb la Llei 9/2012 es va eliminar el requisit de coneixements de català en el Govern de les Illes Balears, els consells insulars i els ajuntaments, i aquests coneixements van passar a tenir la consideració de mèrit en els processos selectius. Aquest canvi normatiu impedia que es garantís l'exercici del dret dels ciutadans d'adreçar-se en català a l'Administració.

La Llei 9/2012 va eliminar totes les disposicions que significaven qualsevol obligació d'emprar el català per part de l'Administració i dels funcionaris. A més dels canvis esmentats, es van derogar cinc decrets, el més important dels quals és el Decret 100/1990, de 29 de novembre, que regula l'ús de les llengües oficials de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, el qual prescrivia l'ús del català a l'Administració i en les actuacions dels càrrecs públics en consonància amb el seu caràcter de llengua pròpia de les Illes Balears i de llengua pròpia de l'Administració.

Durant l'any 2016 es reverteixen, mitjançant dues lleis, els canvis introduïts en la normativa lingüística. La primera és la Llei 1/2016, de 3 de febrer, de modificació de la Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística a les Illes Balears, que modifica l'esmentada Llei 3/1986 i també la Llei 3/2003.

Pel que fa als canvis introduïts en la Llei de normalització lingüística, són diversos i tots en el sentit de recuperar la redacció i sobretot l'esperit original de la norma, fruit del consens polític entre les diferents formacions polítiques:

Apartat 2 a de l'article 1: es recupera, com a objectiu de la Llei, fer efectiu l'ús progressiu i normal de la llengua catalana en l'àmbit oficial i administratiu.⁵

Apartat 1 de l'article 6: es recupera la consideració del català com a llengua de les administracions públiques a les Illes Balears.⁶

Apartat 2 de l'article 8: es recupera l'expedició de còpies i certificacions en català per defecte.⁷

Article 9: es recupera l'obligació de regular l'ús de la llengua catalana en l'àmbit de competència del Govern de les Illes Balears, els consells insulars i els ajuntaments.⁸

Article 14: es recupera com a única forma oficial dels topònims la catalana i la consideració del Govern o dels consells insulars com a competents per determinar els noms oficials.⁹

Apartat 1 de l'article 16: es recupera la disposició sobre la promoció de mesures per capacitar progressivament el personal de les administracions públiques.¹⁰

Article 34: es recupera la regulació de l'ús del català en les funcions i activitats de caràcter administratiu al Govern, als consells i als ajuntaments, i l'obligació d'incloure una referència expressa al coneixement del català en les bases de convocatòries per proveir places.¹¹

⁵ Segons la Llei 9/2012, «Fer efectiu l'ús normal i oficial de la llengua catalana i de la castellana en l'àmbit oficial i administratiu, prenent les mesures necessàries per assegurar-ne el coneixement i creant les condicions que permetin arribar a la igualtat plena de les dues llengües quant als drets dels ciutadans de les Illes Balears.»

⁶ Segons la Llei 9/2012, «La llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, té, juntament amb la castellana, el caràcter d'idioma oficial i, per tant, ambdues són les llengües del Govern de les Illes Balears, del Parlament, dels consells insulars i de les corporacions locals, i en general de les administracions públiques de l'àmbit territorial de la comunitat autònoma de les Illes Balears i de les entitats del sector públic que en depenen.»

⁷ La Llei 9/2012 deixava sense efecte aquest apartat.

⁸ Segons la Llei 9/2012, l'article quedava sense contingut.

⁹ D'acord amb la Llei 9/2012, aquest article tenia la redacció següent:

1. Els topònims de les Illes Balears poden tenir com a forma oficial la catalana o la castellana i la catalana conjuntament.
2. Amb l'acord previ del ple de l'ajuntament corresponent, el consell insular respectiu, amb l'assessorament de la Universitat de les Illes Balears, ha de determinar els noms oficials dels municipis, territoris, nuclis de població, vies de comunicació interurbanes en general i topònims de la comunitat autònoma.

Els noms de les vies urbanes, els han de determinar els ajuntaments corresponents, també amb l'assessorament esmentat, i han de donar preferència a la toponímia popular tradicional i als elements culturals autòctons.

3. Aquestes denominacions són legals a tots els efectes i la retolació ha de concordar amb qualsevol de les formes oficials. El Govern de la Comunitat Autònoma ha de reglamentar la normalització de la retolació pública, respectant, en tots els casos, les normes internacionals que l'Estat hagi subscrit.

¹⁰ Segons la Llei 9/2012, «A fi de fer efectius els drets reconeguts en l'articulat d'aquesta Llei, els poders públics han de promoure les mesures corresponents i fomentar i incentivar la capacitat del personal de les administracions públiques de l'àmbit territorial de les Illes Balears i de les entitats del sector públic que en depenen, en l'ús de la llengua catalana.»

¹¹ D'acord amb la Llei 9/2012, els apartats 1 i 2 de l'article 34 quedaven sense contingut, i l'apartat 3 quedava redactat de la manera següent: «Les bases de les convocatòries per proveir places de l'Administració de la Comunitat Autònoma, dels consells insulars i de les corporacions locals de les Illes Balears inclouran una referència expressa a la valoració del coneixement de la llengua catalana»

La Llei 1/2016, de 3 de febrer, també modifica, mitjançant la disposició addicional única, la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i recupera el contingut original dels articles 43 i 44 d'aquesta norma, que regulen l'ús de la llengua catalana en l'actuació administrativa i en els procediments administratius.

D'altra banda, la segona Llei que s'aprova el 2016 és la Llei 4/2016, de 6 d'abril, de mesures de capacitació lingüística per a la recuperació de l'ús del català en l'àmbit de la funció pública. Mitjançant aquesta Llei es modifica la Llei 3/2007, de 27 de març, de la funció pública de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, per establir els coneixements de llengua catalana com a requisit per accedir a la funció pública. Igualment, estableix mitjançant disposicions transitòries els nivells de coneixements que el personal funcionari, laboral i estatutari ha d'acreditar mentre la Llei no es desplega reglamentàriament.

com a mèrit, excepte per als llocs en què sigui requisit, cas en què serà considerada mèrit l'acreditació de nivells superiors al que s'exigeixi com a requisit del lloc.»

El català davant la Unió Europea¹²

La vitalitat de la llengua catalana és força evident, com ho demostra el fet que el català sigui la catorzena llengua més parlada de la Unió Europea (UE) i que sigui la setena llengua més apresada entre els joves de la Unió. Malgrat aquests factors, la llengua catalana encara no és avui dia una llengua oficial de la UE.

Aquesta situació no és conseqüència directa del seu pes demogràfic, ja que hi ha fins a onze llengües oficials de la UE que tenen menys parlants que el català: el búlgar, el croat, el danès, l'eslovac, l'eslovè, l'estonià, el finès, el gaèlic, el letó, el lituà i el maltès. Perquè una llengua sigui oficial de la UE cal que aquesta sigui proposada al Consell d'Europa per l'estat membre interessat i que obtengui una votació favorable per unanimitat. El català no és una llengua oficial de la UE perquè l'Estat espanyol mai no l'ha proposada. La Constitució espanyola, en l'article 3, tot i regular que les altres llengües espanyoles seran també oficials en les respectives comunitats autònomes d'acord amb llurs estatuts, no dona rang d'oficialitat estatal a aquestes llengües, a diferència del que sí que fan estats com Bèlgica, Finlàndia o Suïssa.

Per tant, actualment, el català no és ni llengua oficial ni de treball a la UE, però sí que s'ha reconegut un ús oficial limitat de les llengües oficials de l'Estat espanyol diferents del castellà en les institucions europees gràcies a un acord administratiu signat pels ministres d'Exteriors de la UE el 2005. Les principals institucions i organismes de la UE han reconegut el català com a llengua de comunicació amb la ciutadania. Això vol dir que qualsevol ciutadà pot adreçar-se en català, per escrit, a la Comissió Europea, al Parlament, al Consell, al Defensor del Poble Europeu o al Comitè de les Regions i té dret a rebre una resposta en català.

¹² «Què implica que el català no sigui llengua oficial de la UE? Les conseqüències de la no-oficialitat del català a la UE». Plataforma per la Llengua, 2014.

Recomanacions del Comitè de Ministres al Quart Informe de compliment de la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries (CELROM)¹³

El Comitè de Ministres del Consell d'Europa fa diverses recomanacions respecte al Quart Informe de compliment de la CELROM, les quals bàsicament es refereixen als serveis públics en general. Concretament, als àmbits de la justícia, de la sanitat i de l'educació.

El dia 20 de gener de 2016, en la reunió 1245, el Comitè de Ministres va adoptar la recomanació CM/RecChL, respecte al Quart Informe de compliment de la CELROM. El Comitè de Ministres, en aplicació de l'article 16 de la CELROM, vistes les declaracions fetes per Espanya el 9 d'abril de 2001, havent tingut en compte l'avaluació feta pel Comitè d'Experts en relació amb l'aplicació de la Carta per Espanya, partint que aquesta avaluació està basada en la informació aportada per Espanya al seu Informe, la informació addicional aportada posteriorment per les autoritats espanyoles, la informació enviada per ens i associacions legalment establerts a Espanya, així com la informació obtinguda pel Comitè d'Experts durant la seva visita presencial, havent pres nota dels comentaris fets per les autoritats espanyoles quant al contingut de l'Informe del Comitè d'Experts, recomana a les autoritats espanyoles prendre en consideració totes les observacions i recomanacions del Comitè d'Experts i que, amb caràcter prioritari, són les següents:

1. modifiquin el marc jurídic amb l'objectiu de deixar clar que les autoritats judicials penals, civils i administratives a les comunitats autònomes puguin dur a terme els procediments en les llengües cooficials a petició de qualsevol de les parts;
2. continuïn adoptant les mesures jurídiques i pràctiques necessàries per garantir que una proporció adequada del personal judicial destinat a les comunitats autònomes a les quals sigui d'aplicació l'article 9 de la Carta tengui capacitat per treballar en les llengües pertinents;
3. continuïn adoptant les mesures jurídiques i pràctiques necessàries destinades a garantir l'adequada presència de les llengües cooficials en l'Administració de l'Estat en les comunitats autònomes;
4. continuïn adoptant mesures que garanteixin la presència de les llengües cooficials en els serveis públics, especialment en els d'assistència sanitària;
5. continuïn garantint que l'oferta d'educació trilingüe no afecti negativament la protecció i promoció de les llengües regionals o minoritàries;

¹³ Recomendaciones del Comité de Ministros del Consejo de Europa sobre la aplicación de la Carta por España.

6. considerin estendre el reconeixement d'aquelles llengües regionals o minoritàries amb caràcter cooficial a sis comunitats autònomes a altres comunitats autònomes en tant que hi hagi un nombre suficient d'usuaris de la llengua regional o minoritària en qüestió.

**PART II. OBJECTIUS I PRINCIPIS CERCATS DE CONFORMITAT AMB EL
PARÀGRAF 1 DE L'ARTICLE 2¹⁴**

ARTICLE 7. OBJECTIUS I PRINCIPIS

- 1. En matèria de llengües regionals o minoritàries, en els territoris en què aquestes llengües són usades i segons la situació de cada llengua, les parts fonamenten la seva política, la seva legislació i la seva pràctica en els objectius i principis següents:**
- a) el reconeixement de les llengües regionals o minoritàries com a expressió de la riquesa cultural;**
 - b) el respecte de l'àrea geogràfica de cada llengua regional o minoritària, de manera que assegurin que les divisions administratives ja existents o noves no constitueixen cap obstacle a la promoció d'aquesta llengua regional o minoritària;**
 - c) la necessitat d'una acció decidida de promoció de les llengües regionals o minoritàries, a fi de protegir-les;**
 - d) la facilitació i/o l'impuls de l'ús oral i escrit de les llengües regionals o minoritàries en la vida pública i en la vida privada;**
 - e) el manteniment i el desenvolupament de relacions, en els àmbits previstos per aquesta Carta, entre els grups que usen una llengua regional o minoritària i altres grups del mateix estat que parlin una llengua usada en una forma idèntica o pròxima, així com l'establiment de relacions culturals amb altres grups de l'estat que usin llengües diferents;**
 - f) la posada a l'abast de formes i mitjans adequats d'ensenyament i d'estudi de les llengües regionals o minoritàries a tots els estadis apropiats;**
 - g) la posada a l'abast de mitjans que permetin, a aquells que no parlen una llengua regional o minoritària i viuen a l'àrea on aquesta llengua és usada, d'aprendre-la si ho desitgen;**
 - h) la promoció dels estudis i de la recerca sobre les llengües regionals o minoritàries a les universitats o a les institucions equivalents;**

¹⁴ En negreta els paràgrafs o apartats elegits per l'Estat espanyol en l'Instrument de ratificació.

i) la promoció de les formes apropiades d'intercanvis transnacionals, en els àmbits previstos per aquesta Carta, per a les llengües regionals o minoritàries usades en una forma idèntica o pròxima en dos o més estats.

2. Les parts es comprometen a eliminar, si encara no ho han fet, tota distinció, exclusió, restricció o preferència injustificades que afectin l'ús d'una llengua regional o minoritària i tinguin per objecte descoratjar o posar en perill el seu manteniment o el seu desenvolupament. L'adopció de mesures especials en favor de les llengües regionals o minoritàries, destinades a promoure una igualtat entre els parlants d'aquestes llengües i la resta de la població o encaminades que s'ha de tenir en compte les seves situacions particulars, no és considerada com un acte de discriminació envers els parlants de les llengües més esteses.

3. Les parts es comprometen a promoure, per mitjà de mesures apropiades, la comprensió mútua entre tots els grups lingüístics del país, especialment de tal manera que el respecte, la comprensió i la tolerància envers les llengües regionals o minoritàries figurin entre els objectius de l'educació i de la formació dispensades en el país, i a encoratjar els mitjans de comunicació de masses a perseguir el mateix objectiu.

4. A l'hora de definir la seva política envers les llengües regionals o minoritàries, les parts es comprometen a prendre en consideració les necessitats i els desigs expressats pels grups que usen aquestes llengües. Hom les encoratja a crear, si cal, òrgans encarregats d'aconsellar les autoritats sobre totes les qüestions relatives a les llengües regionals o minoritàries.

5. Les parts es comprometen a aplicar, mutatis mutandis, els principis enumerats als paràgrafs 1 a 4 precedents a les llengües sense territori. Tanmateix, en el cas d'aquestes llengües, la naturalesa i l'abast de les mesures a adoptar per donar efectivitat a aquesta Carta seran determinats de manera flexible, tenint en compte les necessitats i els desigs, i respectant les tradicions i les característiques dels grups que usen les llengües en qüestió.

Com després es comentarà àmbit per àmbit, l'Estat espanyol incompleix sistemàticament tots els objectius i principis recollits en aquest article. És més, hi actua en sentit contrari.

Durant el període 2014-2016, es va fer palesa una manca d'accions per part de l'Estat per reconèixer el català com a expressió de riquesa cultural.

A més, l'Estat promou que les divisions administratives que existeixen entre comunitats autònomes amb la llengua catalana com a llengua pròpia suposin un obstacle per a la promoció de la llengua catalana, ja que l'Estat no reconeix la unitat de la llengua.

Un exemple d'això és que hi ha l'opció de triar entre català o valencià als webs de l'Administració estatal, cosa que indica que l'Estat tracta les diferents comunitats autònomes que tenen la llengua catalana com a llengua pròpia com a realitats diferents.

Un altre indicador que desenvoluparem en l'article 11 és la recepció de canals en català entre les Illes Balears, el País Valencià i Catalunya. L'Estat espanyol ha posat tots els entrebancs que ha pogut perquè no sigui possible rebre tots els canals en català a tots els territoris de parla catalana.

Un tercer exemple que l'Estat espanyol no es compromet a promoure el manteniment i el desenvolupament de relacions entre els grups que usen la llengua catalana a l'Estat és que els diversos territoris de parla catalana durant el període 2014-2016 van mantenir relacions intermitents.

Cal destacar l'Institut Ramon Llull, un consorci integrat per la Generalitat de Catalunya, el Govern de les Illes Balears i l'Ajuntament de Barcelona que té com a finalitat la projecció i la difusió exteriors de la llengua i la cultura catalanes en totes les seves expressions. El 2012 les Illes Balears van sortir de l'Institut Ramon Llull argumentant criteris d'austeritat. Per tant, el suport a la promoció exterior de la llengua i la cultura catalanes del Govern de les Illes Balears entre el 2011 i el 2015 va ser pràcticament inexistent, cosa que significà un retrocés quant a allò que s'havia aconseguit anteriorment.

El 2015, amb el canvi de govern, el nou executiu cercava fórmules de col·laboració amb l'Institut Ramon Llull tendents a preparar una futura integració, per la qual cosa resultava necessària la creació de la figura de delegat del Govern de les Illes Balears per a l'Institut Ramon Llull, que es creà mitjançant el Decret 93/2015, de 20 de novembre.

El dia 20 de maig del 2016, el Govern de les Illes Balears i la Generalitat de Catalunya signaren un conveni de col·laboració pel qual les Illes Balears podran també ser presents a l'Institut Català de les Indústries Culturals i a la Institució de les Lletres Catalanes per al període de tramitació del reingrés de les Illes Balears

al Consorci de l'Institut Ramon Llull (IRL). Els pressuposts que es prepararen el 2016 per al 2017 comprenien 500.000 euros per a activitats de projecció exterior de la cultura i la llengua catalanes, quantitat molt inferior als 1.500.000 euros que es van destinar el 2011 a les activitats del Consorci de l'Institut Ramon Llull. Actualment el Govern de les Illes Balears torna a formar part de l'Institut Ramon Llull.

No tenim constància de cap acció «decidida de promoció de les llengües regionals» per part de l'Estat. Totes les iniciatives per promoure i fomentar l'ús del català provenen de governs locals, insulars o autonòmics. És més, l'Estat incompleix sistemàticament els objectius i principis de la CELROM des del moment que tracta les llengües oficials de l'Estat de manera desigual, promou la «distinció, exclusió, restricció o preferència injustificades que afectin l'ús d'una llengua regional o minoritària i tinguin per objecte descoratjar o posar en perill el seu manteniment o el seu desenvolupament». Tota la normativa emanada de l'Estat és per protegir el castellà. A tall d'exemple, tenim un informe de la Plataforma per la Llengua de 2016¹⁵, les dades del qual s'exposen en el quadre següent. Aquesta ONG del català ha fet un buidatge de dades i ha publicat que durant l'any 2016 es van dur a terme 62 actes d'imposició del castellà per part de l'Estat. Una multitud de reials decrets, ordres i acords imposen aquesta llengua en la documentació i la informació que han d'acompanyar diferents productes i obliguen els diferents actors (els fabricants, els importadors, els distribuïdors) a comprovar que hi sigui.

<i>Imposició del castellà per part de l'Estat durant l'any 2016</i>			
	Empresa	Altres	Total
Ajuts	1	3	4
Documentació	4	20	24
Etiquetatge	10	0	10
Ensenyament	0	6	6
Imatge	0	6	6
Requisits	1	11	12
Total	16	46	62

Font: Plataforma per la Llengua (elaboració pròpia mitjançant la recerca al BOE)

Un altre exemple de desprotecció de la llengua catalana per part de l'Estat és que per obtenir la nacionalitat espanyola es requereix passar una prova de llengua espanyola de nivell A2 i una prova de coneixements constitucionals i socioculturals d'Espanya, però no és cap requisit el coneixement de la llengua

¹⁵ Novetats legislatives en matèria lingüística aprovades el 2016. Normativa lingüística a favor del català o del castellà aprovada el 2016 en relació amb l'Aragó, Catalunya, les Illes Balears i el País Valencià.

catalana per a estrangers que resideixin a les Illes Balears i que vulguin la nacionalitat espanyola.

En aquesta mateixa línia es mou l'Institut Cervantes, una de les funcions del qual és «organitzar cursos generals i especials de llengua espanyola, així com de les llengües cooficials a Espanya»¹⁶, funció que no compleix. De fet, el web de l'Institut Cervantes no té ni versió en català.

No és interès de l'Estat ni facilitar ni impulsar l'ús oral ni escrit de la llengua catalana ni en la vida pública ni en la privada, cosa que es contradiu amb el que va signar i ratificar, i tampoc no tenim constància que l'Estat promogui formes apropiades d'intercanvis transnacionals per a la llengua catalana.

Mitjançant l'article 7 l'Estat espanyol es va comprometre a crear òrgans encarregats d'aconsellar les autoritats sobre les qüestions relatives a les llengües regionals o minoritàries. El Consell de les Llengües Oficials en l'Administració General de l'Estat va ser creat pel Reial decret 905/2007, de 6 de juliol, com a òrgan col·legiat interministerial dedicat a l'anàlisi, l'impuls i la coordinació de la política de l'Administració General de l'Estat en relació amb l'ús de les llengües oficials de les comunitats autònomes, amb l'objectiu d'atendre millor els drets lingüístics dels ciutadans. L'Oficina de Llengües Oficials, creada per l'article 8 del Reial decret esmentat, es configura com a «unitat permanent d'assistència i suport al Consell», dedicada a «l'estudi, la promoció, l'assessorament, la planificació i la constatació de l'ús de les llengües oficials tant en els serveis centrals com en l'estructura perifèrica de l'Administració General de l'Estat».

El Consell s'ha reunit tres vegades: el 2008, el 2009 i el 2010, la qual cosa denota una activitat clarament insuficient i una manca d'interès de l'Estat per promoure i defensar els drets dels ciutadans de les comunitats lingüístiques minoritàries de l'Estat. No hi ha dades sobre les actuacions concretes que ha dut a terme aquest organisme des que va ser creat.

És el Govern autonòmic qui tracta realment aquesta qüestió. Un exemple és el Consell Social de la Llengua Catalana, un òrgan d'assessorament i consulta en matèria lingüística, adscrit actualment a la Conselleria de Cultura, Participació i Esports, que va ser creat mitjançant el Decret 64/2002, de 3 de maig.

La sessió del Ple de 10 d'octubre de 2015 va suposar la recuperació de l'òrgan esmentat, després de quatre anys d'inactivitat.

L'any 2016 es va modificar la composició del Ple del Consell Social, regulada en l'article 3 del Decret 64/2002, de 3 de maig, amb la finalitat d'adaptar l'òrgan a la nova realitat de la societat i de les institucions públiques de les Illes Balears. Cal

¹⁶ <http://www.cervantes.es/sobre_instituto_cervantes/informacion.htm>.

tenir en compte que havien passat vuit anys des de la darrera modificació. Així, el Consell de Govern va aprovar el Decret 33/2016, de 10 de juny, pel qual es modifica el Decret 64/2002, de 3 de maig, de creació del Consell Social de la Llengua Catalana.

Un cop actualitzada la composició, el Ple del Consell Social de la Llengua Catalana es va reunir el 7 de juliol, a la seu del Parlament de les Illes Balears. Prèviament, el 26 de maig, s'havia reunit la Comissió Permanent per preparar la sessió del Ple.

En la sessió es va comunicar el nom de la nova secretària del Consell Social i es va donar trasllat de l'aprovació de la nova composició del Ple. També es van elegir els representants dels grups de vocals, sorgits arran de la modificació de la composició, a la Comissió Permanent.

A més, es va aprovar una modificació del Reglament de l'òrgan, per adaptar-lo a la nova composició del Ple, actualitzar-lo (referències normatives, denominació de conselleries, etc.) i ajustar-lo al contingut del Decret 64/2002, i simplificar i agilitar el funcionament del Consell Social.

D'altra banda, es va aprovar per unanimitat el Pla d'Actuacions en Matèria de Política Lingüística per al Quinquenni 2016-2021, a partir del document elaborat per la Ponència de Planificació arran de l'encàrrec que el Ple li havia fet en la sessió anterior.

El Pla d'Actuacions concreta un conjunt sistematitzat d'actuacions previstes en el Pla General de Normalització Lingüística de les Illes Balears, aprovat pel Consell Social de la Llengua Catalana el 2009, i se centra en diverses situacions en què els ciutadans de les Illes Balears, independentment de quina sigui la seva llengua d'origen, actualment no poden emprar el català, o bé només ho poden fer havent de suportar un cost improcedent o dissuasori, de manera que no poden exercir amb normalitat el seu dret d'usar-lo. El plantejament es basa en dos objectius: remoure tots els obstacles que podrien dissuadir els ciutadans d'emprar el català i, eventualment, de transmetre'l als seus fills, i garantir que tots els ciutadans de les Illes Balears puguin gaudir de seguretat lingüística plena i que puguin realitzar qualsevol activitat social en català, com a usuaris actius i passius.

Per acabar, es va acordar la continuació de la Ponència de Planificació, amb una composició renovada.

El Ple del Consell Social va renovar igualment l'encàrrec a la Ponència de Planificació: «Revisar el marc normatiu, detectar necessitats i mancances, i proposar iniciatives legislatives, incloent-hi les previstes en el Pla d'Actuacions. Aquesta tasca s'entén com a orientadora de l'acció legislativa». També es va acordar la constitució de la Ponència Sectorial de Sanitat, amb l'encàrrec següent: «Avaluar les problemàtiques i les necessitats específiques del sector sanitari i detectar les millors estratègies per incidir-hi, a fi de planificar de forma més

adequada l'execució de les actuacions en aquest àmbit amb l'objecte de garantir els drets lingüístics dels ciutadans».

Els nomenaments dels membres del Ple i de la Comissió Permanent del Consell Social es van publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* mitjançant la Resolució de la consellera de Transparència, Cultura i Esports de dia 21 de juliol de 2016 per la qual es nomenen determinats membres del Consell Social de la Llengua Catalana i de la Resolució de la presidenta del Consell Social de la Llengua Catalana de nomenament dels membres de la Comissió Permanent, respectivament.

Finalment, cal comentar que durant l'any 2016 la Comissió Permanent del Consell Social es va reunir dues vegades, tal com preveu el Reglament. La primera reunió, com ja s'ha dit, va tenir lloc el 26 de maig, per preparar la sessió del Ple. La segona es va fer el 14 de desembre.

Com ja s'ha comentat, el Pla d'Actuacions en Matèria de Política Lingüística per al Quinquenni 2016-2021 concreta un conjunt sistematitzat d'actuacions previstes en el Pla General de Normalització Lingüística de les Illes Balears i se centra en diverses situacions en què els ciutadans de les Illes Balears, independentment de quina sigui la seva llengua d'origen, actualment no poden emprar el català, o bé només ho poden fer havent de suportar un cost improcedent o dissuasori, de manera que no poden exercir amb normalitat el seu dret a usar-lo.

El Pla d'Actuacions fa una proposta d'intervenció estructurada a partir de cinc drets lingüístics:

- Dret d'accedir al coneixement de la llengua catalana.
- Dret d'emprar el català en l'àmbit del lleure.
- Dret d'emprar el català en l'àmbit assistencial i sanitari.
- Dret d'emprar el català en les relacions comercials i en l'àmbit dels serveis.
- Dret d'emprar el català en l'àmbit comunicatiu.

La Direcció General de Política Lingüística assumeix el paper d'impulsar i coordinar l'aplicació del Pla. En aquesta línia, va elaborar un resum de les actuacions que corresponien a cada un dels agents executors implicats, amb la finalitat de donar a conèixer el document i facilitar-ne l'execució.

Durant el 2016 va fer arribar a les diverses conselleries del Govern de les Illes Balears un extracte de les actuacions previstes en el Pla que estaven incloses en l'àmbit de les seves competències. Igualment, es van iniciar les reunions entre la Conselleria de Transparència, Cultura i Esports i la resta de conselleries per concretar l'execució del Pla i la prioritització de les actuacions.

Quant a la posada a l'abast de mitjans que permetin estudiar català, ens trobam amb unes quantes variables. L'ensenyament reglat té l'aprenentatge de la

llengua catalana a priori resultat, com explicam en l'apartat referit a l'article 8, però l'Estat delega reiteradament en les administracions autonòmiques i locals els compromisos que ha signat i ratificat a la CELROM i deixa en mans de la voluntat política del Govern del moment l'ensenyament de la llengua catalana.

Diverses administracions públiques ofereixen, fora de l'ensenyament reglat, cursos de català de tots els nivells, per exemple, la Conselleria de Cultura, Participació i Esports, per mitjà de l'Institut d'Estudis Baleàrics. Les dades d'alumnes inscrits a aquests cursos (que s'ofereixen en modalitat presencial, semipresencial o a distància) durant el període estudiat són les següents:

<i>Resum d'inscripcions als cursos que organitza l'Institut d'Estudis Baleàrics</i>						
	2014		2015		2016	
CONVOCATÒRIA	CURSOS	INSCRITS	CURSOS	INSCRITS	CURSOS	INSCRITS
OCTUBRE- GENER	29	769	31	1.023	40	1.039
FEBRER-MAIG	19	455	23	618	41	1.102
ESTIU	4	65	5	101	8	180
TALLERS JOVES	4	62	7	91	6	125
	56	1.351	66	1.833	95	2.446

A més a més, la Conselleria de Cultura, Participació i Esports disposa d'una xarxa de centres de català (d'autoaprenentatge) a Eivissa, Mallorca i Menorca per facilitar l'accés al coneixement de la llengua catalana (com es detalla més endavant).

L'Escola Balear d'Administració Pública (EBAP) també té un Pla de Llengua Catalana dirigit als treballadors públics. Com podem observar a les taules, el nombre d'inscrits en cursos de català s'ha mantingut els darrers tres anys:

Pla de Llengua Catalana 2014			
	Cursos	Sol·licituds	Admesos
A2	5	124	102
B2	8	109	74
C1	4	82	76
C1 - línia	4	199	98
C1 - semipresencial	1	39	33
C2	3	109	82
C2 - semipresencial	3	95	70
Llenguatge administratiu línia	4	417	203
Total			738

Pla de Llengua Catalana 2015			
	Cursos	Sol·licituds	Admesos
A2	4	119	103
B1	5	96	84
B2	5	73	56
C1	4	69	56
C1 - línia	4	158	96
C1 - semipresencial	1	28	23
C2	1	41	34
C2 - semipresencial	4	113	84
Llenguatge administratiu línia	4	319	201
Total			737

Pla de Llengua Catalana 2016			
	Cursos	Sol·licituds	Admesos
A2	3	99	92
B1	4	121	97
B2	5	113	77
C1	3	80	72
C1 - línia	4	229	99
C1 - semipresencial	1	49	34
C2	1	54	37
C2 - semipresencial	4	127	86
Llenguatge administratiu línia	4	341	138
Total			732

D'altra banda, la majoria d'administracions locals també ofereixen formació de llengua catalana. Per exemple, el Consell Insular de Formentera ha ofert, entre el 2014 i 2016, quaranta cursos dels nivells A2, B1, B2, C1 i C2; l'Ajuntament de Maó, el 2014, va dur a terme sis cursos de català d'acollida per a persones nouvingudes, etc.

Alguns altres organismes que ofereixen formació de llengua catalana són: Paraula. Centre de Serveis Lingüístics, les escoles oficials d'idiomes, la Universitat de les Illes Balears, la Universidad Nacional de Educación a Distancia, la Universitat Oberta de Catalunya, l'Associació Aula Cultural, Càritas. Fundació Joana Barceló, l'Institut d'Estudis Eivissencs, etc. A més a més, la ciutadania disposa de recursos web per aprendre català o programes de voluntariat lingüístic, entre d'altres.

Quant a promoció d'estudis i de recerca sobre les llengües regionals o minoritàries a les universitats, la llengua i la cultura catalanes es poden aprendre en més de 150 universitats de tot el món. Hi ha més de 6.000 estudiants matriculats, distribuïts en 30 països. D'aquestes universitats que aprofundeixen en el català, 88 reben suport econòmic de l'Institut Ramon Llull i 19 compten amb l'especialització en estudis catalans. El 2016, el Llull dedicà 1.270.722 euros d'ajuts per a la docència d'universitats.

Fora del domini lingüístic català, a l'Estat espanyol es pot estudiar català a tan sols set universitats.

L'Estat incompleix la seva funció de promotor de la comprensió mútua entre tots els grups lingüístics del país. Hi ha diversos organismes que ofereixen cursos de català a l'Estat espanyol fora del domini lingüístic català, però no són iniciativa de l'Estat. Un d'aquests és el Centre Cultural Blanquerna de Madrid, que pertany a la Generalitat de Catalunya. Un altre exemple és el Centre Català de Madrid, que és una iniciativa privada i rep subvencions públiques i privades. A més, també n'hi ha a la Casa de Catalunya de Sevilla, que és una iniciativa privada. A l'Espai Catalunya Topalekua de Sant Sebastià, al Casal Català de Tenerife i a algunes escoles oficials d'idiomes també es fan cursos de català, i es tracta o bé d'iniciatives privades o bé d'iniciativa autonòmica —com és el cas de les escoles oficials d'idiomes—, però l'Estat en cap cas no assumeix la seva plurinacionalitat i no posa a l'abast dels ciutadans mitjans per aprendre català fora del domini lingüístic català.

PART III. MESURES A FAVOR DE L'ÚS DE LES LLENGÜES REGIONALS O MINORITÀRIES EN LA VIDA PÚBLICA, QUE S'HAN D'ADOPTAR DE CONFORMITAT AMB ELS COMPROMISOS SUBSCRITS EN VIRTUT DEL PARÀGRAF 2 DE L'ARTICLE 2

ARTICLE 8. ENSENYAMENT

1. En matèria d'ensenyament, les parts es comprometen, en el territori en què aquestes llengües són usades, segons la situació de cadascuna d'aquestes llengües i sens perjudici de l'ensenyament de la llengua o de les llengües oficials de l'estat:

a) I. a fer possible una educació preescolar garantida en les llengües regionals o minoritàries corresponents; o

II. a fer possible que una part substancial de l'educació preescolar sigui garantida en les llengües regionals o minoritàries corresponents; o

III. a aplicar una de les mesures apuntades als apartats I i II precedents almenys als alumnes les famílies dels quals ho demanin i el nombre sigui considerat suficient; o

IV. si els poders públics no tenen competència directa en l'àmbit de l'educació preescolar, a afavorir i/o a fomentar l'aplicació de les mesures apuntades als apartats I a III precedents;

b) I. a fer possible un ensenyament primari garantit en les llengües regionals o minoritàries corresponents; o

II. a fer possible que una part substancial de l'ensenyament primari sigui garantit en les llengües regionals o minoritàries corresponents; o

III. a preveure, en el marc de l'educació primària, que l'ensenyament de les llengües regionals o minoritàries corresponents formi part integrant del currículum; o

IV. a aplicar una de les mesures apuntades als apartats I a III precedents almenys als alumnes les famílies dels quals ho demanin i el nombre sigui considerat suficient;

c) I. a fer possible un ensenyament secundari garantit en les llengües regionals o minoritàries corresponents; o

II. a fer possible que una part substancial de l'ensenyament secundari sigui garantit en les llengües regionals o minoritàries; o

III. a preveure, en el marc de l'educació secundària, l'ensenyament de les llengües regionals o minoritàries com a part integrant del currículum; o

IV. a aplicar una de les mesures apuntades als apartats I a III precedents almenys als alumnes que ho desitgin (o, si escau, les famílies dels quals ho demanin) en nombre considerat suficient;

d) I. a fer possible un ensenyament tècnic i professional garantit en les llengües regionals o minoritàries corresponents; o

- II. a fer possible que una part substancial de l'ensenyament tècnic i professional sigui garantit en les llengües regionals o minoritàries corresponents; o
- III. a fer possible, en el marc de l'educació tècnica i professional, l'ensenyament de les llengües regionals o minoritàries corresponents com a part integrant del currículum; o
- IV. a aplicar una de les mesures apuntades als apartats I a III precedents almenys als alumnes que ho desitgin (o, si escau, les famílies dels quals ho demanin) en nombre considerat suficient;

- e) I. a fer possible un ensenyament universitari i altres formes d'ensenyament superior en les llengües regionals o minoritàries; o
- II. a fer possible l'estudi d'aquestes llengües, com a matèries de l'ensenyament universitari i superior; o
- III. si, a causa del paper de l'estat respecte als centres d'ensenyament superior, els apartats I i II no poden ser aplicats, a fomentar i/o autoritzar la posada en pràctica d'un ensenyament universitari o d'altres formes d'ensenyament superior en les llengües regionals o minoritàries, o de mitjans que permetin estudiar aquestes llengües a la universitat o en altres centres d'ensenyament superior;**

- f) I. a adoptar les mesures adients per tal que s'imparteixin cursos d'educació d'adults o d'educació permanent garantits principalment o totalment en les llengües regionals o minoritàries; o**
- II. a proposar aquestes llengües com a matèries de l'educació d'adults i de l'educació permanent; o
- III. si els poders públics no tenen competència directa en l'àmbit de l'educació d'adults, a afavorir i/o a fomentar l'ensenyament d'aquestes llengües en el marc de l'educació d'adults i de l'educació permanent;

g) a adoptar disposicions per tal d'assegurar l'ensenyament de la història i de la cultura de les quals la llengua regional o minoritària és expressió;

h) a assegurar la formació inicial i permanent dels ensenyants necessària per posar en pràctica els paràgrafs a) a g) acceptats per la part;

i) a crear un o diversos òrgans de control encarregats del seguiment de les mesures adoptades i dels progressos realitzats en l'establiment o el desenvolupament de l'ensenyament de les llengües regionals o minoritàries, i a establir sobre aquests punts informes periòdics que seran fets públics.

2. En matèria d'ensenyament i en allò que es refereix als territoris altres que aquells on són usades tradicionalment les llengües regionals o minoritàries, les parts es comprometen a autoritzar, fomentar o establir, si el nombre de parlants d'una llengua regional o minoritària ho justifica, un ensenyament en o de la llengua regional o minoritària als estadis apropiats de l'ensenyament.

L'Estat espanyol posa dificultats per fer possible l'ensenyament en llengua catalana. La cinquena recomanació del Comitè de Ministres al Quart Informe de la CELROM es refereix a aquest àmbit, concretament al model d'educació trilingüe que s'explicarà més avall.

A més, l'Estat assegura una oferta alternativa a la que preveu la CELROM en català, com és el cas de la disposició addicional 38 de la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, que s'afegeix a la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació. Preveu una ajuda a les famílies que hagin d'escolaritzar els fills en una escola privada si l'oferta pública no els garanteix l'escolarització en castellà com a llengua vehicular:

Disposició addicional trenta-vuitena

Llengua castellana, llengües cooficials i llengües que gaudeixin de protecció legal

1. Les administracions educatives han de garantir el dret dels alumnes i les alumnes a rebre els ensenyaments en castellà, llengua oficial de l'Estat, i en les altres llengües cooficials en els seus territoris respectius. El castellà és llengua vehicular de l'ensenyament en tot l'Estat i les llengües cooficials també ho són en les respectives comunitats autònomes, d'acord amb els seus estatuts i la normativa aplicable.
2. En finalitzar l'educació bàsica, tots els alumnes i les alumnes han de comprendre i expressar-se, de forma oral i per escrit, en la llengua castellana i, si s'escau, en la llengua cooficial corresponent.
3. Les administracions educatives han d'adoptar les mesures oportunes a fi que la utilització en l'ensenyament de la llengua castellana o de les llengües cooficials no sigui font de discriminació en l'exercici del dret a l'educació.
4. A les comunitats autònomes que tinguin, juntament amb el castellà, una altra llengua oficial d'acord amb els seus estatuts, o, en el cas de la Comunitat Foral de Navarra, amb el que estableix la Llei orgànica 13/1982, de 10 d'agost, de reintegració i millorament del règim foral de Navarra, les administracions educatives han de garantir el dret dels alumnes i les alumnes a rebre els ensenyaments en les dues llengües oficials i a programar l'oferta educativa de conformitat amb els criteris següents:
 - a) Tant l'assignatura de llengua castellana i literatura com de la llengua cooficial i literatura s'han d'impartir en les llengües corresponents.
 - b) Les administracions educatives poden dissenyar i implantar sistemes en els quals es garanteixi la impartició d'assignatures no lingüístiques integrant la llengua castellana i la llengua cooficial a cadascun dels cicles i cursos de les etapes obligatòries, de manera que es procuri que els alumnes i les alumnes dominin les dues llengües oficials, i sense perjudici de la possibilitat d'incloure-hi llengües estrangeres. Les administracions educatives han de determinar la proporció raonable de la llengua castellana i la llengua cooficial en aquests sistemes, i ho poden fer de manera heterogènia en el seu territori, atenent les circumstàncies concurrents.
 - c) Les administracions educatives també poden establir sistemes en els quals les assignatures no lingüístiques s'imparteixin exclusivament en llengua castellana, en llengua cooficial o en alguna llengua estrangera, sempre que hi hagi oferta alternativa d'ensenyament sostingut amb fons públics en què s'utilitzi com a vehicular cadascuna de les llengües cooficials.

En aquests casos, l'administració educativa ha de garantir una oferta docent sostinguda amb fons públics en la qual el castellà sigui utilitzat com a llengua vehicular en una proporció raonable.

Els pares, les mares o els tutors legals tenen dret que els seus fills o pupils rebin ensenyament en castellà, dins del marc de la programació educativa. Si la programació anual de l'administració educativa competent no garanteix una oferta docent raonable sostinguda amb fons públics en la qual el castellà sigui utilitzat com a llengua vehicular, el Ministeri d'Educació, Cultura i Esports, prèvia comprovació d'aquesta situació, ha d'assumir íntegrament, a compte de l'administració educativa corresponent, les despeses efectius d'escolarització d'aquests alumnes en centres privats en els quals hi hagi aquesta oferta amb les condicions i el procediment que es determinin per reglament, despeses que han de repercutir en l'administració educativa esmentada.

Per tant, la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, garanteix l'ensenyament en castellà als territoris on la llengua pròpia és el català. Aquest fet contrasta amb el fet de no garantir aquest mateix dret als parlants de les altres llengües fora del territori històric, atès que no hi ha oferta d'ensenyament reglat enlloc de l'Estat espanyol on el català no és llengua pròpia.

L'Estat es compromet a procurar una oferta de cursos d'adults o educació permanent en català, però a la pràctica és impensable trobar una oferta garantida d'ensenyament no reglat en català a les Illes Balears, per exemple, autoescoles o classes dirigides de temps lliure per a adults.

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

El Govern de les Illes Balears entre el 2011 i el 2015 va implantar a les escoles de les Illes Balears el tractament integrat de llengües en el currículum (TIL), un marc jurídic pel qual es regula la llengua que s'ha d'usar als centres docents no universitaris de les Illes Balears. Aquest marc obligava els centres educatius a fer aproximadament un terç de les matèries en castellà i un terç de les matèries en anglès.

La metodologia d'aquest projecte es basa en l'aprenentatge integrat de continguts i llengües estrangeres. El model seguia la línia del projecte del Govern del País Valencià i del British-PAI (programa d'aprenentatge en anglès) impulsat pel Govern de Navarra, encara que, en aquest cas, la implantació del projecte era molt més progressiva.

Durant dos cursos consecutius, es va demanar als pares la llengua en la qual preferien que els seus fills fessin l'aprenentatge de la lectoescriptura perquè la Llei de normalització lingüística estableix en l'article 18 que «els alumnes tenen dret a rebre el primer ensenyament en la seva llengua, sigui la catalana o la castellana». Per tant el Govern feia una interpretació errònia de la Llei, perquè l'aprenentatge de la lectoescriptura no necessàriament ha de coincidir amb el primer ensenyament que reben els escolars.

El primer any (curs 2011-2012), en què es podia elegir català, castellà o simplement decantar-se pel model lingüístic aprovat pel centre, els resultats foren de 62 %, 8 % i 28 % respectivament. El segon any, en què s'enviaren correus als pares per informar-los del projecte, també podien triar la llengua els alumnes ja escolaritzats i només es podia escollir entre català i castellà; els percentatges foren d'un 70 % i un 30 %, respectivament. El curs 2013-2014 ja no es demanà als pares en quina llengua volien que els seus fills fessin l'aprenentatge de la lectoescriptura. Després de demanar l'opinió als pares dos cursos consecutius, el Govern decidí proposar un model únic per a tots els centres, que s'haurien d'adaptar a les directrius del nou decret que preparava el Govern.

El projecte rebé molt de rebuig per part dels sindicats de professors, de sindicats d'alumnes i de la Federació d'Associacions de Pares i Mares d'Alumnes de Mallorca. Fins i tot la Conselleria d'Educació i Cultura obrí un expedient disciplinari amb suspensió de funcions i sou a tres directors d'instituts de Menorca que votaren en contra de l'aplicació del TIL. Aquests fets, juntament amb altres demandes de millores laborals i de recursos educatius, dugué a la creació d'una assemblea de docents, que feu una vaga indefinida que durà tres setmanes a principis del curs 2013-2014. El moviment fou notícia d'àmbit internacional i s'estengué a altres sectors de la societat de les Illes Balears. Secundaren la vaga la Universitat de les Illes Balears, els inspectors d'educació, les associacions de pares i l'Església catòlica. El TIL també va rebre el rebuig de la majoria dels ajuntaments.

La primera norma que regulava el TIL fou el Decret 15/2013, de 19 d'abril, pel qual es regula el tractament integrat de les llengües als centres docents no universitaris de les Illes Balears. Les instruccions de desplegament d'aquest Decret foren remeses als centres educatius el 9 de maig del mateix any. L'annex del Decret i aquestes instruccions foren suspeses cautelament per la Interlocutòria de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears de data 6 de setembre de 2013. No obstant això, el mateix dia, el Govern aprovà el Decret Llei 5/2013, que feia efectiva la implantació d'aquest projecte per al curs 2013-2014.

Per aquestes raons, el 29 de setembre de 2013 es dugué a terme la manifestació més nombrosa i important de la història de les Balears, en què unes 110.000 persones protestaren contra la política educativa del Govern a Mallorca, devers 10.000 a Menorca i a Eivissa i unes 500 persones a Formentera.

D'altra banda, la Llei 9/2013, de 23 de desembre, sobre l'ús dels símbols institucionals de les Illes Balears, prohibia col·locar llaços quadribarrats, símbol de defensa de la llengua, a les façanes dels centres educatius de les Illes Balears. Es tractava d'una Llei aprovada sense consens polític i social i al marge de la comunitat educativa, que actuava en resposta a les lleis que s'havien aprovat en detriment del català els darrers dos anys. Com a protesta a la prohibició de la senyera, alguns municipis de les Illes Balears van establir-la com a símbol oficial.

El 7 de gener de 2014, l'Assemblea de Docents va tornar a convocar un dia de vaga per l'obertura d'un expedient disciplinari al director de l'IES Marratxí.

D'altra banda, el 14 d'abril de 2014, es regulava el Pla de Formació Lingüística i Cultural (FOLC), mitjançant l'Ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats de 14 d'abril de 2014 per la qual es fixen les titulacions que cal tenir per fer classes de llengua catalana i en llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, a l'ensenyament reglat no universitari. En aquesta Ordre s'hi estableixen els requisits en matèria de llengua catalana que els docents d'educació infantil, primària i secundària de les Illes Balears han de reunir per poder exercir la docència en aquests nivells educatius. El Comitè d'Experts del Consell d'Europa, en el Quart Informe, demana més informació sobre aquesta Ordre, la qual té per objecte establir un marc de referència a partir del qual «adquirir i actualitzar les habilitats lingüístiques necessàries tant per a l'ensenyament de la llengua catalana en determinats nivells educatius com per a l'ensenyament en llengua catalana de les àrees curriculars corresponents a l'ensenyament no universitari» (art. 1).

El 9 de maig de 2014 es presentà l'Ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats per la qual es desenvolupen determinats aspectes del tractament integrat de llengües als centres docents no universitaris de les Illes Balears, que regulava el TIL per als cursos següents. En aquesta Ordre s'especificava que els centres educatius havien d'aprovar uns projectes TIL (PTIL) per adaptar el seu projecte lingüístic a la nova normativa. El 31 de juliol del 2014, arran de la no aprovació per part de molts dels claustres de professors dels projectes TIL que complien amb la nova normativa, el Govern féu un nou decret que obligava els centres a aplicar el PTIL encara que fos sense l'aprovació del claustre.

El 22 de setembre de 2014, els sindicats STEI, FETE-UGT i FE-CCOO guanyaren tres recursos contenciosos administratius, i el Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears (TSJIB) declarà nul el Decret 15/2013, perquè el Govern no havia consultat la Universitat de les Illes Balears, tot i tractar-se d'un tema que afectava la llengua catalana, d'acord amb l'article 35 de l'Estatut d'autonomia, i perquè no estava justificada la necessitat d'elaborar el decret esmentat. El dia 24 de setembre de 2014 el Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears (TSJIB) dictà quatre interlocutòries que demanaven la suspensió cautelar de l'execució de l'Ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats de 9 de maig de 2014 per la qual es desenvolupen determinats aspectes del tractament integrat de llengües als centres docents no universitaris de les Illes Balears.

Com a conseqüència de les interlocutòries del TSJIB, l'aplicació del tractament integrat de llengües en el currículum es deixava a la lliure elecció de cada centre escolar. Ho indica el Decret 34/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears.

Disposició transitòria primera
Llengües estrangeres
Mentre no s'aprovi la normativa específica referent a l'ensenyament i l'aprenentatge de llengües, els centres docents sostinguts amb fons públics autoritzats a impartir docència en llengües estrangeres poden continuar aplicant els projectes que impliquin l'ús d'una llengua estrangera com a llengua d'ensenyament.

A més, s'aprovà el Decret 35/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum del batxillerat a les Illes Balears. Modifica l'apartat k de l'article 4 del Decret anterior, que queda redactat de la manera següent:

Conèixer, valorar críticament i respectar la cultura, la història i el patrimoni artístic i cultural, especialment els corresponents a les Illes Balears, i reforçar el sentiment de pertinença a l'àmbit cultural i lingüístic català.

També modifica l'apartat 5 de l'article 10, que queda redactat de la manera següent:

Els alumnes han de cursar la matèria de Llengua catalana i literatura I del bloc d'assignatures de lliure configuració autonòmica. Les matèries de Llengua catalana i literatura I i de Llengua castellana i literatura I han de rebre un tractament anàleg. En les programacions docents d'aquestes dues matèries s'ha de reflectir la feina conjunta en relació amb els continguts, els objectius, els aspectes metodològics i l'avaluació.

I encara modifica l'apartat 5 de l'article 11, que queda redactat de la manera següent:

Els alumnes han de cursar la matèria de Llengua catalana i literatura II del bloc d'assignatures de lliure configuració autonòmica. Les matèries de Llengua catalana i literatura II i de Llengua castellana i literatura II han de rebre un tractament anàleg. En les programacions docents d'aquestes dues matèries s'ha de reflectir la feina conjunta en relació amb els continguts, els objectius, els aspectes metodològics i l'avaluació.

Ja després de les eleccions autonòmiques, el 3 de juliol de 2015, al primer Consell de Govern, l'executiu va desistir dels recursos plantejats pel tractament integrat de llengües en el currículum al Tribunal Suprem per l'anterior equip de govern. El 6 d'octubre de 2015 el Parlament derogava la controvertida Llei de símbols.

El gener de 2016 el Govern presentà el Decret 45/2016, de 22 de juliol, per al desenvolupament de la competència comunicativa en llengües estrangeres als centres educatius sostinguts amb fons públics de les Illes Balears. Aquest Decret té per objecte establir un marc de referència a partir del qual cada centre pugui definir, en exercici de la seva autonomia, una proposta pedagògica per a l'ensenyament i l'aprenentatge de i en llengües estrangeres, amb l'objectiu de millorar-ne la competència de l'alumnat, tot respectant el Decret de mínims. Aquesta mesura s'emmarca en el conjunt d'iniciatives de la Conselleria adreçades a aconseguir l'èxit educatiu. L'ensenyament de matèries no lingüístiques en

llengües estrangeres és de caràcter voluntari i es decidirà a cada centre, d'acord amb les competències del claustre de professors i les dels òrgans de govern i participació de la comunitat educativa, partint de l'objectiu principal d'aquesta pràctica, que és la millora de la competència comunicativa de l'alumnat.

El 24 de febrer de 2016 es dictà la Resolució del conseller d'Educació i Universitat en relació amb el procediment de regularització aplicable al personal docent dels centres privats concertats, per tal d'adequar la seva activitat docent a la normativa vigent en matèria de titulacions, formació pedagògica i didàctica i requisits de coneixement de català.

Si bé s'ha regularitzat un cert nombre de personal docent, n'hi ha un nombre indefinit que encara no té acreditada la capacitat acadèmica, és a dir, no compleix els requisits de català o la normativa referent a la titulació o a la formació pedagògica i didàctica. Per això, s'inicia el procediment de regularització del personal docent dels centres docents concertats per adequar, si escau, i a l'efecte del corresponent finançament per part de l'Administració, la seva activitat docent a la normativa vigent en matèria de titulacions, de formació pedagògica i didàctica i de requisits de coneixement de català, de manera que al final del procés tot el personal docent imparteixi assignatures i nivells educatius adequats a la seva titulació, d'acord amb la normativa vigent aplicable, sens perjudici de les mesures de col·laboració establertes entre l'Administració, els titulars dels centres i les seves organitzacions representatives.

Mitjançant el Decret 11/2016, d'11 de maig, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual es modifica el Decret 24/2015, de 7 d'agost, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, la competència del FOLC va passar a la Conselleria d'Educació i Universitat. Per tant, des del setembre de 2016 el FOLC es gestiona des de la Direcció General de Formació Professional i Formació del Professorat.

El 20 de maig de 2016 s'aprova el Decret 28/2016, pel qual es modifica el Decret 32/2014, de 18 de juliol, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears. En modifica l'apartat 8 de l'article 4, que queda redactat de la manera següent:

Conèixer els aspectes fonamentals de les ciències naturals, les ciències socials, la geografia, la història i la cultura, especialment els corresponents a les Illes Balears, reforçar el sentiment de pertinença a l'àmbit cultural i lingüístic català i entendre la diversitat lingüística i cultural com un dret dels pobles i dels individus.

També modifica l'apartat 4 de l'article 9 del Decret 32/2014, que queda redactat de la manera següent:

Els alumnes han de cursar la següent àrea del bloc d'assignatures de lliure configuració autonòmica en cada un dels cursos:
Llengua catalana i literatura: els alumnes poden estar exempts, segons la normativa vigent, de ser avaluats de l'assignatura de Llengua catalana i literatura. En qualsevol cas, els alumnes han de cursar aquesta àrea.

La Conselleria d'Educació i Universitat té la competència en foment de la normalització lingüística en l'àmbit educatiu. Una de les mesures més importants que ha dut a terme és la creació de la Mesa tècnica per a la normalització lingüística i consens del model lingüístic escolar el 2016, l'objectiu de la qual és proposar les accions en matèria de normalització lingüística que es considerin més urgents i, a partir de l'assessorament d'una comissió d'experts, debat sobre el model lingüístic escolar de les Illes Balears.

Una altra acció és l'elaboració d'una guia per a la revisió i reelaboració dels projectes lingüístics dels centres escolars. Es tracta d'una eina que analitza el context sociolingüístic de cada centre per garantir el coneixement de les dues llengües oficials per part dels alumnes en acabar l'ensenyament obligatori, amb especial atenció a la normalització de la llengua catalana.

S'ha recuperat la figura del coordinador de normalització lingüística als centres escolars durant aquest curs 2016-2017 per mitjà de la Resolució de la directora general de Formació Professional i Formació del Professorat de 5 de maig de 2016 per la qual aprova les instruccions per al desenvolupament de programes de formació i innovació en els centres i per als centres o intercentres per al curs 2016-2017 per al foment de la normalització lingüística i la dinamització cultural de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, assessorats pels centres de professorat.

A més, s'ha dut a terme una col·laboració amb l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), mitjançant la qual l'IEC podrà establir una línia de contacte directe amb el professorat de llengua catalana d'ensenyament primari i secundari. Endemés s'està recuperant, catalogant i registrant el material elaborat pel Servei d'Ensenyament del Català i s'ha fet una revisió del Pla d'Acollida Lingüística i Cultural (PALIC).

Durant l'any 2016 (curs escolar 2015-2016), la Direcció General de Política Lingüística encara es va encarregar de la gestió dels cursos i de les proves lliures inclosos en el Pla de Formació Lingüística i Cultural i l'expedició dels certificats de notes i de capacitació inclosos en el Pla esmentat.

El 2016 es va dur a terme una convocatòria de cursos i proves lliures. En els cursos, hi va haver un total de 475 alumnes presentats i van resultar aptes un total de 460 (96,84 %). En les proves lliures hi va haver un total de 148 alumnes presentats i van resultar aptes 121 (81,75 %). Així mateix, es van resoldre les sol·licituds de convalidació.

Pla de Formació Lingüística i Cultural (gener de 2015, maig de 2015 i maig de 2016)

ALUMNES INSCRITS

	<i>Inscrits cursos</i>	<i>Inscrits proves</i>	<i>Total</i>
Gener 2015	617	91	708
Maig 2015	0	179	179
Maig 2016	851	181	1.032

TOTAL ALUMNES INSCRITS PER ANYS

<i>Any</i>	<i>Conv.</i>	<i>Cursos</i>	<i>Proves</i>	<i>Total</i>
2012	ICE	396	243	639
2013	maig	697	0	697
2014	maig	173	122	295
2015	gener	617	91	708
2015	maig	0	179	179
2016	maig	851	151	1.032

El Comitè d'Experts vol obtenir informació sobre el Comitè Consultiu Tècnic per a l'Ensenyament del Català. Això fa referència a l'Ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats de 8 de novembre de 2013 per la qual es modifica i es regula la Comissió Tècnica d'Assessorament per a l'Ensenyament de i en Llengua Catalana. La Comissió Tècnica d'Assessorament per a l'Ensenyament de i en Llengua Catalana és l'òrgan consultiu del conseller d'Educació i Universitat, i emet el seu parer quan ho sol·liciti, en aspectes relacionats amb l'ensenyament i l'ús de la llengua catalana en els centres docents no universitaris.

Malgrat que no és interès de l'Estat espanyol que l'ensenyament a les Illes Balears sigui en català, segons dades fetes públiques per la UIB el 2015, el percentatge d'estudiants que responien els exàmens d'accés a la universitat en català va passar del 70,9 % el 2005 al 81,1 % el 2015.

UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS

Segons l'informe estadístic de la Universitat de les Illes Balears (UIB) sobre la llengua de docència a les assignatures de la UIB,¹⁷ del curs 2013-2014, el català és l'idioma més utilitzat a la UIB en un 47,44 % de les assignatures, seguit pel castellà, amb un 34,16 % de les assignatures.

¹⁷ <http://slg.uib.cat/digitalAssets/283/283239_CorInforme_llengua_docencia.pdf>.

Aquest informe s'ha fet a partir de la informació relativa a 2.233 assignatures distribuïdes en 3.413 grups. A les guies docents només està disponible la informació relativa a l'idioma utilitzat en el 88,7 % dels grups d'assignatures, i l'11,3 % de les guies docents no tenen informació sobre aquest aspecte.

Segons l'informe corresponent al curs 2015-2016,¹⁸ s'usa la llengua catalana en un 48 % de les assignatures, una xifra lleugerament més alta que en l'Informe anterior. No obstant això, les comunicacions en llengua castellana han crescut, amb un percentatge del 37,3 %.

D'altra banda, segons l'Acord executiu 6191, de 25 de març de 2003, sobre competència científica en matèria de política lingüística, «el Departament de Filologia Catalana i Lingüística General és l'òrgan científic de la Universitat de les Illes Balears en les qüestions que afecten la fixació normativa de la llengua catalana i en la funció d'assessorament que l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears i la Llei de normalització lingüística atorguen a la Universitat».

A més, la UIB duu a terme l'assessorament de llengua catalana (Àrea de Correcció) i terminològic (Gabinet de Terminologia i Gabinet d'Onomàstica). Pel que fa a aquest darrer, és un servei obert a tota la societat, en col·laboració amb la Comissió Tècnica d'Assessorament Lingüístic del Departament de Filologia Catalana i Lingüística General. Atenent el conveni IEC-UIB, el Gabinet de Terminologia va introduir en bases de dades Access la terminologia de la majoria dels treballs terminològics elaborats pel Gabinet i va revisar els PDF corresponents per publicar-los al portal CiT de l'IEC. D'altra banda, va coordinar les activitats del Grup de Treball de Terminologia i Nomenclatura de la Comissió de Llengua de la Xarxa Vives d'Universitats, fet que representa, entre altres assoliments, la pròxima publicació en línia al web de la XVU del Multidiccionari, de la Nomenclatura multilingüe de la gestió universitària i dels Recursos terminològics actualitzats. Alguns d'aquests projectes es van dur a terme en col·laboració amb el TERMCAT. A més a més, ha continuat treballant en les col·leccions Terminologies Universitàries i Lèxics Bàsics.

La UIB fa activitats en col·laboració amb diverses institucions, com, per exemple, les presentacions a la Universitat d'Alacant i a la Universitat de València dels Criteris lingüístics per a textos corporatius de difusió general (2014), la Jornada Fòrum Vives sobre avaluació i acreditació lingüística del 13 de novembre de 2014, la participació al II Congrés Internacional Relex a Santiago de Compostela (5-7 d'octubre de 2015) per fer conèixer el que fa la UIB en difusió lingüística; l'organització del Curs intensiu de llengua i cultura catalanes per a estudiants internacionals (conegut els anys anteriors amb el nom d'ERASMUS Intensive Language course - EILC) en el marc de les activitats del Pla de política lingüística de la Xarxa Vives d'Universitats, la participació en el projecte d'acreditacions de

¹⁸ Informe estadístic. Llengua de la docència a les assignatures de la UIB. Curs 2015-2016.

català a la Xarxa Vives d'Universitats per tal d'oferir una acreditació de català gestionada per la Xarxa, la participació al Fòrum Vives: Jornades de formació per al PDI de tercera llengua (2016), la participació a la Lliga de Debat Universitària, a través del Servei d'Activitats Culturals de la UIB; i el desenvolupament de l'Enquesta sociolingüística a les Illes Balears, que s'ha explicat més amunt, a partir del conveni entre la UIB i la Generalitat de Catalunya. La tasca va ser realitzada pel GRESIB (Grup de Recerca Sociolingüística de les Illes Balears). A més, la UIB té un conveni de col·laboració amb la Universitat Catalana d'Estiu a Prada de Conflent i un conveni amb l'Institut d'Estudis Catalans.

ARTICLE 9. JUSTÍCIA

1. Les parts es comprometen, en allò que es refereix a les circumscripcions de les autoritats judicials en les quals resideix un nombre suficient de persones que usen les llengües regionals o minoritàries que justifiqui les mesures especificades a continuació, segons la situació de cadascuna d'aquestes llengües i a condició que la utilització de les possibilitats ofertes pel present paràgraf no sigui considerada pel jutge com a obstaculitzadora de la bona administració de la justícia:

a) en els procediments penals:

I. a assegurar que els òrgans jurisdiccionals, a petició d'una de les parts, menin el procediment en les llengües regionals o minoritàries; i/o

II. a garantir a l'acusat el dret d'expressar-se en la seva llengua regional o minoritària; i/o

III. a assegurar que els requeriments i les proves, escrites o orals, no siguin considerades inadmissibles per l'únic motiu que siguin formulades en una llengua regional o minoritària; i/o

IV. a expedir en aquestes llengües regionals o minoritàries, si hom ho demana, els actes vinculats a un procediment judicial, recurrent si cal a intèrprets i a traduccions que no impliquin costos addicionals per als interessats;

b) en els procediments civils:

I. a assegurar que els òrgans jurisdiccionals, a petició d'una de les parts, menin el procediment en les llengües regionals o minoritàries; i/o

II. a permetre, quan una part en un litigi ha de comparèixer en persona davant un tribunal, que s'expressi en la seva llengua regional o minoritària sense incórrer per això en despeses addicionals; i/o

III. a permetre la producció de documents i de proves en les llengües regionals o minoritàries, recurrent, si cal, a intèrprets i a traduccions;

c) en els procediments davant els òrgans jurisdiccionals competents en matèria administrativa:

I. a preveure que els òrgans jurisdiccionals, a petició d'una de les parts, menin el procediment en les llengües regionals o minoritàries; i/o

II. a permetre, quan una part en un litigi ha de comparèixer en persona davant un tribunal, que s'expressi en la seva llengua regional o minoritària sense incórrer per això en despeses addicionals; i/o

III. a permetre la producció de documents i de proves en les llengües regionals o minoritàries, per a la qual cosa recorreran, si cal a intèrprets i a traduccions;

d) a adoptar mesures a fi que l'aplicació dels apartats I i III dels paràgrafs b i c precedents i l'ús, si s'escau, d'intèrprets i de traduccions no impliquin costos addicionals per als interessats.

2. Les parts es comprometen:

- a) **a no refusar la validesa dels actes jurídics establerts dins l'àmbit de l'estat pel sol fet que siguin redactats en una llengua regional o minoritària; o**
- b) a no refusar la validesa, entre les parts, dels actes jurídics establerts dins l'àmbit de l'estat pel sol fet que siguin redactats en una llengua regional o minoritària, i a preveure que es podran fer valer davant de tercers no parlants d'aquestes llengües, a condició que el contingut de l'acte es faci saber als tercers per les persones que el fan valer; o
- c) a no refusar la validesa, entre les parts, dels actes jurídics establerts dins l'àmbit de l'estat pel sol fet que siguin redactats en una llengua regional o minoritària.

3. Les parts es comprometen a posar a l'abast, en les llengües regionals o minoritàries, els textos legislatius nacionals més importants i aquells que concerneixen particularment els usuaris d'aquestes llengües, llevat que aquests textos no siguin ja disponibles altrament.

L'Estat espanyol ha signat i ratificat el màxim compliment de la CELROM en l'àmbit de la justícia, però és clarament l'àmbit més deficitari quant a l'aplicació de la Carta.

En les recomanacions del Comitè de Ministres al Quart Informe de compliment de la CELROM (Recomanació CM/RecChL, adoptada pel Comitè de Ministres el 20 de gener de 2016 en la reunió 1245), tres de les sis recomanacions estan relacionades amb l'àmbit jurídic. No obstant això, res no ha canviat durant aquest període. La justícia continua sent competència exclusiva de l'Estat a les Illes Balears; contràriament a altres comunitats autònomes, no tenim transferida ni la gestió del personal no judicial al servei de l'Administració de justícia.

La CELROM és un instrument desconegut pels que apliquen la llei, i l'Estat, des de la seva ratificació el 1992, no n'ha fet una correcta divulgació ni entre la ciutadania en general ni entre jutges i magistrats en concret.

Per començar, l'Estat espanyol es nega a modificar la Llei orgànica del poder judicial per fer que el català sigui un requisit per treballar on és llengua oficial i garantir així l'oficialitat del català en l'àmbit de la justícia. S'hi va negar el 2014 i també el 12 de maig de 2015, quan el Congrés dels Diputats va rebutjar prendre en consideració la Proposició de Llei del Parlament de Catalunya que pretenia garantir l'oficialitat del català en l'àmbit de la justícia a través de la modificació de la Llei orgànica del poder judicial, de la Llei per la qual es regula l'Estatut orgànic del Ministeri Fiscal i d'altres normes correlatives. La iniciativa proposava que la Llei orgànica exigís com a requisit el coneixement de les llengües oficials per part de jutges, magistrats, secretaris judicials i personal al servei de l'Administració de justícia que accedissin a places en territoris amb una llengua oficial pròpia diferent del castellà. També proposava equiparar la mesura a la provisió de places a les fiscalies. Igualment, la proposta pretenia equiparar el tractament jurídic de les dues llengües oficials a cada comunitat autònoma, amb una nova redacció de l'article 231 de la Llei orgànica del poder judicial, segons el qual actualment el castellà és la llengua pròpia de l'Administració de justícia.¹⁹ Si el coneixement de la llengua pròpia dels territoris de parla catalana no és un requisit per al personal al servei de l'Administració de justícia, és evident que el dret dels ciutadans a expressar-se en català no està garantit.

En algunes convocatòries de personal al servei de l'Administració de justícia es considera un mèrit el coneixement de la llengua oficial diferent del castellà. Un exemple és aquest acord de convocatòria de places de l'any 2015: Acord de 3 de març de 2015, de la Comissió Permanent del Consell General del Poder Judicial, pel qual es convoquen places de magistrat suplent i de jutge substitut, per a l'any judicial 2015-2016, en l'àmbit dels tribunals superiors de justícia d'Andalusia, Ceuta i Melilla, Aragó, Principat d'Astúries, Illes Balears, Canàries, Cantàbria,

¹⁹ <<https://www.plataforma-llengua.cat/que-fem/noticies/3487/condemnem-el-govern-i-el-poder-judicial-espanyols-com-a-responsables-de-la-mort-clinica-del-catala-a-la-justicia>>.

Castella i Lleó, Castella-la Manxa, Catalunya, Comunitat Valenciana, Extremadura, Galícia, Comunitat de Madrid, Regió de Múrcia, Comunitat Foral de Navarra, País Basc i La Rioja.

El conocimiento de la lengua cooficial distinta del castellano propia de una comunidad autónoma, acreditado mediante un título oficial expedido por el organismo público competente, se valorará hasta un máximo de 0,60 puntos. A tales efectos se establecen tres niveles de conocimiento, básico, medio o superior, con una valoración para cada uno de ellos de 0,20 puntos. Solo se tendrá en cuenta la puntuación obtenida por este mérito si la plaza solicitada corresponde a una comunidad autónoma en que dicha lengua tenga carácter cooficial.

La ciutadania majoritàriament continua sense poder-se adreçar en català al personal al servei de l'Administració de justícia de les Illes Balears i són molt poques les sentències que es redacten actualment en aquesta llengua als tribunals de justícia de les Illes Balears.

Els obstacles que troba el català per ser usat en la justícia són diversos.

D'entrada, cal tenir en compte que el coneixement de la llengua catalana no és un requisit per al personal que ve a treballar a les Illes Balears. A més, la llengua per defecte de les actuacions judicials és el castellà, i la llengua que s'utilitza a les oficines judicials respon a la voluntat del personal que hi treballa i no a la del ciutadà que s'hi adreça. D'altra banda, s'ha creat una inèrcia que fa que les persones que es dirigeixen a l'Administració de justícia o les que hi tenen tractes per raons professionals tinguin la consciència que hi han d'actuar en castellà. Els materials de treball, ja a la universitat, són en castellà, i això fa que el jurista es familiaritzi i s'habitui a treballar en aquesta llengua. El lliurament de l'examen d'accés a l'advocacia és per defecte en castellà i qui el vulgui en català l'ha de sol·licitar expressament. Els poders judicials de l'Estat, com el Tribunal Suprem, el Consell Superior del Poder Judicial, l'Audiència Nacional o el Tribunal Constitucional funcionen només en castellà, i cal que les parts afectades s'adaptin a les exigències de l'Administració.

Els jutges, els magistrats, els fiscals i els lletrats de l'Estat i personal funcionari de l'Estat estan obligats a saber castellà, però no català. El català, tal com estableixen la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial, i el Reglament 2/2011, de 28 d'abril, de la carrera judicial, només pot ser un mèrit que s'ha de tenir en compte, però no un requisit, i sempre es troba restringit als territoris on és llengua pròpia i oficial. En alguns casos, com el del personal funcionari al servei de l'Administració de justícia (article 483 de la Llei 6/1981), s'insisteix que el català en cap cas no pot ser eliminadori, sinó que és sempre opcional. El Reial decret 1451/2005, de 7 de desembre, sobre provisió de places del personal funcionari al servei de l'Administració de justícia també restringeix a mèrit el coneixement del català, fins i tot on és llengua pròpia, mentre que el castellà és un requisit arreu de l'Estat. Així mateix passa en el cas dels lletrats de l'Estat (Reial decret

1608/2005) o en el cos de metges forenses (Reial decret 296/1996). També per als fiscals el català només pot ser un mèrit i només allà on té caràcter oficial (Llei 50/1981, de 30 de desembre, de l'estatut orgànic del Ministeri Fiscal). En el Reial decret 634/2014, de 25 de juliol, de substitucions de la carrera fiscal també s'insisteix en el caràcter restrictiu del mèrit, que només és vàlid on el català és reconegut oficialment. Les diverses disposicions estatals insisteixen en el caràcter obligatori del castellà i l'optatiu, com a màxim com a mèrit, del català en tot allò que depèn de l'Administració General de l'Estat, encara que la feina s'exerceixi on el català és propi i oficial.

Un exemple de discriminació lingüística en l'àmbit judicial de les Illes Balears el trobam en l'ajornament de la declaració d'una testimoni, Consol Castillo, en el judici del cas Nóos a Palma, el 25 de gener de 2016, perquè «no havia avisat que volia parlar en català». D'aquest cas se n'extreu el tractament desigual que reben les diferents llengües de l'Estat espanyol, on alguns ciutadans poden emprar la seva arreu, mentre que uns altres només ho poden fer de manera acotada i avisant prèviament.

Un altre cas exemplifica la situació d'anormalitat que pateix la llengua catalana en l'Administració de justícia a les Illes Balears. El simple fet que una sentència estigui redactada en català provoca un retard de sis mesos en l'execució de la sentència, atès que se'n sol·licita la traducció al castellà a instància de part. Això és el que es va esdevenir quan el Jutjat Contenciós Administratiu núm. 3 de Palma va dictar una sentència en català, i la part responsable de l'edificació i de la demolició, Inversiones Hoteleras El Faro SL, en va demanar la traducció al castellà. L'argument emprat per demanar la traducció és el de la indefensió, recollit en l'article 231 de la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial: «també es traduirà [la sentència] quan ho disposin les lleis o la instància de part que al·legui indefensió». Cal tenir en compte que l'empresa té domicili social a les Illes Balears.

Segons el Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears, les traduccions depenen de la Gerència del Ministeri de Justícia, organisme que al·lega que hi ha una mancança de traductors i intèrprets. Tampoc no es posen mitjans que facilitin als magistrats la redacció de sentències en català, als jutjats no tenen correctors ortogràfics en català de processadors de textos ni cap programa de traducció automàtica de documents. Aquest problema es podria solucionar amb el simple fet de contractar els serveis d'una empresa de traducció automàtica i instal·lant correctors ortogràfics als processadors de textos.

A la petició d'informació als jutges degans de les Illes Balears respecte del compliment de la CELROM en el seu àmbit entre el 2014 i el 2016, el jutge degà en funcions de Palma va respondre que els jutges degans d'Espanya no assumeixen ni legalment ni reglamentàriament cap competència quant al foment de les llengües regionals o minoritàries. D'altra banda, va informar que, en cas de queixes dels ciutadans sobre l'ús del català als jutjats, apliquen l'article 231 de la

Llei orgànica del poder judicial (LOPJ). Afirmar que no és competència seva resoldre la contradicció entre l'article 231 de la LOPJ, que afirma que els ciutadans no poden usar el català als jutjats si implica indefensió d'una de les parts, i el fet que l'Estat espanyol hagi signat i ratificat la Carta europea, que suposa un compromís actiu de la protecció i defensa de les llengües minoritàries per part seva.

Al Deganat de Palma no han rebut directrius concretes per part del Consell de Llengües Oficials de l'Administració General de l'Estat quant a l'ús de les llengües regionals o minoritàries de l'Estat. També declaren que no disposen d'informació referent al nombre de jutges d'aquesta partida judicial que poden acreditar coneixements de català.

D'altra banda, el Deganat d'Inca afirma que entre les seves funcions no s'inclou l'assessorament, ni la protecció i el foment de la llengua catalana, i declara no saber quins jutges tenen el mèrit de la llengua pròpia. A més, diu que és l'Administració de justícia l'encarregada de facilitar que els programes informàtics que s'utilitzen als jutjats puguin optar per usar els models en llengua catalana, la qual cosa no és possible a dia d'avui. Li consta que s'ofereix la intervenció d'intèrprets habilitats, especialment a les actuacions orals, si alguna persona vol parlar en català i els altres intervinents desconeixen aquesta llengua, en compliment de l'article 231 de la LOPJ.

Segons dades del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears en relació amb el compliment de la CELROM, l'aplicació de les disposicions contingudes en l'article 9 queda a càrrec de les autoritats corresponents, que en el seu cas són el jutge o el tribunal competent en cada assumpte judicial. D'altra banda, comuniquen que no consten queixes ni denúncies dels ciutadans relatives a la presència de dificultats concretes sobre l'exercici dels drets esmentats. En les actuacions judicials l'ús de la llengua pròpia és minoritari per part dels ciutadans i dels professionals. El coneixement de la llengua oficial pròpia del territori on treballen els jutges és reconegut com a mèrit que atorga preferència per a l'obtenció de plaça i, en cas que el jutge desconegui la llengua pròpia, la previsió legal passa per l'ús d'un intèrpret, una solució absolutament excepcional. Dels actuals 138 jutges a les Illes Balears, són 2 els que redacten les sentències en llengua pròpia. L'oferta de cursos per al personal que treballa en l'àmbit de la justícia a les Illes Balears és a càrrec de l'administració competent.

A continuació s'exposa el nombre d'alumnes de l'Administració de justícia que han obtingut un certificat de coneixements de català a l'Escola Balear d'Administració Pública en el període de referència. Es tracta d'unes xifres totalment insignificants. La causa és la falta de compromís de l'Estat espanyol per fer que aprendre català esdevengui un requisit per treballar en l'Administració de justícia de les Illes Balears.

Alumnes amb nivell				
Nivell	2014	2015	2016	Total
A2	1	1	0	2
B1	0	0	0	0
B2	0	2	0	2
C1	0	0	0	0
C2	0	0	0	0
LA	0	0	0	0
Total	1	3	0	0

ARTICLE 10. AUTORITATS ADMINISTRATIVES I SERVEIS PÚBLICS

1. En les circumscripcions de les autoritats administratives de l'estat en què resideix un nombre de parlants de llengües regionals o minoritàries que justifiqui les mesures que segueixen i segons la situació de cada llengua, les parts es comprometen, en la mesura que això és raonablement possible:

- a) I. a garantir que les autoritats administratives usin les llengües regionals o minoritàries; o**
- II. a garantir que els seus agents que estiguin en contacte amb el públic usin les llengües regionals o minoritàries en les seves relacions amb les persones que s'hi adrecen en aquestes llengües; o**
- III. a garantir que els parlants de llengües regionals o minoritàries puguin presentar sol·licituds orals o escrites i rebre'n una resposta en aquestes llengües; o**
- IV. a garantir que els parlants de llengües regionals o minoritàries puguin presentar sol·licituds orals o escrites en aquestes llengües; o**
- V. a garantir que els parlants de llengües regionals o minoritàries puguin presentar vàlidament un document redactat en aquestes llengües;**

b) a posar a l'abast de la població formularis i textos administratius d'ús freqüent en les llengües regionals o minoritàries, o en versions bilingües;

c) a permetre a les autoritats administratives la redacció de documents en una llengua regional o minoritària.

2. Pel que fa a les autoritats locals i regionals en els territoris de les quals resideix un nombre de parlants de llengües regionals o minoritàries que justifiqui les mesures que segueixen, les parts es comprometen a permetre i/o fomentar:

a) l'ús de les llengües regionals o minoritàries en el marc de l'administració regional o local;

b) la possibilitat per als parlants de llengües regionals o minoritàries de presentar sol·licituds orals o escrites en aquestes llengües;

c) la publicació per les col·lectivitats regionals dels seus textos oficials igualment en les llengües regionals o minoritàries;

d) la publicació per les col·lectivitats locals dels seus textos oficials igualment en les llengües regionals o minoritàries;

e) l'ús per les col·lectivitats regionals de llengües regionals o minoritàries en els debats de llurs assemblees, sense excloure, tanmateix, l'ús de la llengua o de les llengües oficials de l'estat;

f) l'ús per les col·lectivitats locals de llengües regionals o minoritàries en els debats de llurs assemblees, sense excloure, tanmateix, l'ús de la llengua o de les llengües oficials de l'estat;

g) l'ús o l'adopció, si escau conjuntament amb la denominació en la llengua o les llengües oficials, de les formes tradicionals i correctes de la toponímia en les llengües regionals o minoritàries.

3. Pel que fa als serveis públics garantits per les autoritats administratives o per qui actui pel seu compte, les parts es comprometen, en els territoris en què les llengües regionals o minoritàries són usades, segons la situació de cada llengua i en la mesura que això sigui raonablement possible:

a) a garantir que les llengües regionals o minoritàries siguin usades amb motiu de la prestació del servei; o

b) a permetre als parlants de llengües regionals o minoritàries de formular una petició i a rebre'n una resposta en aquestes llengües; o

c) a permetre als parlants de llengües regionals o minoritàries de formular una petició en aquestes llengües.

4. Per tal de posar en pràctica les disposicions dels paràgrafs 1, 2 i 3 que han acceptat, les parts es comprometen a adoptar una o diverses de les mesures següents:

a) la traducció o la interpretació eventualment sol·licitades;

b) la selecció i, si s'escau, la formació dels funcionaris i altres empleats públics en nombre suficient;

c) la satisfacció, en la mesura que sigui possible, de les peticions dels empleats públics que coneguin una llengua regional o minoritària de ser assignats al territori en què aquesta llengua és usada.

5. Les parts es comprometen a permetre, a petició dels interessats, l'ús o l'adopció de patronímics en les llengües regionals o minoritàries.

Malgrat que l'Estat espanyol va signar i ratificar tots els apartats d'aquest article, l'Estat no garanteix el dret dels ciutadans de les Illes Balears a poder usar la llengua catalana a les administracions generals de l'Estat, perquè el coneixement de la llengua catalana no és un requisit a cap convocatòria d'accés a la funció pública estatal.

És un fet que l'Estat espanyol no assumeix el seu plurilingüisme ni s'hi sent còmode. N'és un exemple l'article 15 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, segons el qual la llengua dels procediments administratius és el castellà. No obstant això, els ciutadans poden dirigir-se a l'Administració General de l'Estat en català, però en cas de discrepàncies, la llengua del procediment serà la castellana. A més, els documents i expedients emesos per una administració autonòmica que han de tenir efecte fora del territori lingüístic català han de ser en castellà. Això es contradiu amb el que l'Estat espanyol va signar i ratificar a l'article 10 de la CELROM, pel qual es compromet a garantir que la llengua catalana pugui ser usada en la prestació de serveis administratius.

Llengua dels procediments

1. La llengua dels procediments tramitats per l'Administració General de l'Estat és el castellà. No obstant això, els interessats que es dirigeixin als òrgans de l'Administració General de l'Estat amb seu al territori d'una comunitat autònoma poden utilitzar també la llengua que hi sigui cooficial. En aquest cas, el procediment s'ha de tramitar en la llengua escollida per l'interessat. Si concorren diversos interessats en el procediment, i hi ha discrepància quant a la llengua, el procediment s'ha de tramitar en castellà, si bé els documents o testimonis que requereixin els interessats s'han d'expedir en la llengua que aquests escullin.

2. En els procediments tramitats per les administracions de les comunitats autònomes i de les entitats locals, l'ús de la llengua s'ha d'ajustar al que preveu la legislació autonòmica corresponent. 3. L'Administració pública instructora ha de traduir al castellà els documents, expedients o parts d'aquests que hagin de tenir efecte fora del territori de la comunitat autònoma, i els documents dirigits als interessats que així ho sol·licitin expressament. Si han de tenir efectes en el territori d'una comunitat autònoma en què sigui cooficial aquesta mateixa llengua diferent del castellà, no cal traduir-los.

D'altra banda, una part del *Butlletí Oficial de l'Estat* (BOE) es tradueix per iniciativa de la Generalitat de Catalunya. L'Entitat Autònoma del Diari Oficial i de Publicacions de la Generalitat de Catalunya participa en l'edició del *Suplement en llengua catalana del BOE*. Aquest *Suplement* es publica des de 1998 i no és la versió completa del BOE.

El *Suplement en llengua catalana del BOE* es publica pel Conveni de 21 de abril de 1998, d'acord amb el Reial decret 489/1997, de 14 de abril, que preveia la publicació de les lleis en les llengües cooficials.

ADMINISTRACIÓ GENERAL DE L'ESTAT

D'acord amb les queixes sobre discriminació lingüística rebudes per la Plataforma per la Llengua durant el 2014,²⁰ de les 55 queixes rebudes relacionades amb les administracions públiques de treballadors i usuaris, més de la meitat (28) van ser sobre l'Administració central espanyola. Destaquen les relacionades amb el Ministeri de Foment, l'Administració de justícia i l'Agència Tributària espanyola. A més, l'Administració central acumula 19 de les 30 queixes en què s'aprecia una vulneració de drets lingüístics de la ciutadania.

Quant al mateix Informe de 2015, les queixes a l'Administració central de l'Estat ocupen la segona posició, amb 42 queixes.²¹

Quant al Report de queixes lingüístiques rebudes i tractades per la Plataforma per la Llengua l'any 2016,²² l'Administració General de l'Estat és la institució pública que rep més queixes d'aquest tipus, amb un total de 48.

Sembla que l'Estat espanyol fa petites accions per promoure l'ús del català, com per exemple traduir els llocs web, traduir fullets, etc., però la realitat és que això té molt poca repercussió pràctica. Per fomentar de veritat l'ús de la llengua catalana a les administracions estatals fa falta una legislació favorable.

Tresoreria General de la Seguretat Social

Aquesta Administració, que pertany al Ministeri de Treball i Seguretat Social de l'Estat espanyol, afirma no haver rebut directrius del Consell de les Llengües Oficials de l'Administració General de l'Estat quant a l'ús de les llengües oficials de l'Estat diferents del castellà.

La informació més generalista del web de la Tresoreria General de la Seguretat Social apareix en les llengües oficials de l'Estat diferents del castellà i distingeix català de valencià. No obstant això, no es pot optar a segons quina documentació en català, com, per exemple, formularis, plantilles i documents per dur a terme les gestions de la Seguretat Social, en què la presència del català és més aleatòria i no es pot establir una regla general. El tràmit de sol·licitud de la vida laboral a través de l'oficina virtual de la seu electrònica tampoc no es pot fer en català, perquè la plataforma per fer tràmits electrònics només és en castellà.²³

²⁰ Informe de queixes lingüístiques rebudes a la Plataforma per la Llengua 2014.

²¹ Informe de queixes lingüístiques 2015. Recopilades al llarg de l'any 2015 a la Plataforma per la Llengua.

²² Report de queixes lingüístiques rebudes i tractades per la Plataforma per la Llengua. Any 2016.

²³ <<https://w6.segsocial.es/ProsaInternetAnonimo/OnlineAccess?ARQ.SPM.ACTION=LOGIN&ARQ.SP.M.APPTYPE=SERVICE&ARQ.IDAPP=SINC0003>>.

La Tresoreria General de la Seguretat Social declara que l'atenció al públic es fa en major part per personal bilingüe i que el modelatge i material informàtic es facilita també en català a les Illes Balears. Com hem esmentat més amunt, no es pot garantir el dret dels catalanoparlants a ser atesos en català, perquè no és un requisit per als treballadors tenir coneixements d'aquesta llengua.

Servei Públic d'Ocupació Estatal (Sepe)

La Direcció Provincial del Servei Públic d'Ocupació Estatal (Sepe) a les Illes Balears declara que es garanteix que en tot el seu àmbit qualsevol usuari pugui dirigir-se a aquest organisme en les dues llengües cooficials, castellà i català, com també ser atès en ambdues llengües. És un fet qüestionable, ja que des del moment que el coneixement de la llengua catalana no és un requisit per treballar al Servei Públic d'Ocupació Estatal, no es pot garantir el dret dels ciutadans a expressar-se en aquesta llengua.

La informació del web del Sepe apareix en les llengües oficials de l'Estat diferents del castellà. No obstant això, no es pot optar a segons quina documentació en català, com, per exemple, informes, o l'oficina virtual de la seu electrònica.²⁴

Quant al material imprès, sol·licituds, fullets, fulls informatius, etc., declaren que són a disposició dels usuaris tant en castellà com en català. Així mateix, la informació, els cartells, etc., que figuren en les distintes oficines d'ocupació/prestacions estan escrits en castellà i català perquè comparteixen espais amb el Servei d'Ocupació de les Illes Balears, que és un organisme autonòmic. A la intranet de l'organisme figuren els criteris d'imatge institucional i es fa referència a la normativa que regula la producció documental i el material imprès en el cas de llengües cooficials.

Cal insistir en la idea que no es pot garantir el dret dels catalanoparlants a expressar-se en la llengua pròpia sense una normativa que prevegi el deure de l'Administració d'entendre'ls.

²⁴<https://www.sepe.es/contenidos/ca/personas/formacion/centros_formacion/inscripcion_teleformacion.html>.

Policia Nacional de les Illes Balears

No és possible accedir als continguts del web en les llengües oficials de l'Estat diferents de la llengua castellana. La plataforma de cita prèvia per a la renovació o expedició del document nacional d'identitat tampoc no està disponible en català.

La Policia Nacional de les Illes Balears afirma disposar del servei d'intèrprets i traductors dels documents oficials establerts a l'efecte de complir la Directiva 2010/64/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 20 d'octubre de 2010, relativa al dret a interpretació i a traducció en els processos penals.

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

El Govern de les Illes Balears usa habitualment la llengua catalana en totes les actuacions administratives, d'acord amb les seves competències orgàniques i dins el marc lingüístic establert a la Comunitat Autònoma.

Cada conselleria del Govern de les Illes Balears i també alguns organismes autònoms disposen d'un o dos assessors lingüístics, que s'ocupen de corregir i traduir, si escau, tot tipus de texts. Sumen un total de devuit treballadors encarregats de garantir l'ús de la llengua catalana i la qualitat lingüística tant en l'àmbit de la documentació juridicoadministrativa com en el d'altres tipus de comunicacions: llocs web, comunicats de premsa, retolació, apunts a les xarxes socials (Facebook, Twitter...), etc. A més a més, el Govern té un contracte amb l'empresa de serveis lingüístics Incyta, que facilita els serveis de postedició de traducció automàtica.

A l'Administració pública de les Illes Balears s'ha possibilitat tenir la majoria de configuracions informàtiques en llengua catalana (editors, correctors de text...), com també el sistema d'arxivament documental, que també es duu a terme en català.

No obstant això, hem observat que el Servei d'Ocupació de les Illes Balears (SOIB) té el cercador d'ofertes en difusió en castellà. El text es redacta a cada oficina a través de la plataforma estatal, per tant la instrucció ha de ser en castellà perquè s'ha de poder veure a tot l'Estat i l'Estat no posa a l'abast de la ciutadania els mitjans perquè es pugui usar en castellà i en les altres llengües oficials, sinó que només ofereix la plataforma en castellà. Tot i que no disposam de dades precises, en el funcionament ordinari del SOIB —inclosa l'oferta formativa—, el català hi té poca presència.

També els registres electrònics del Govern de les Illes Balears són en castellà, perquè són aplicacions estatals. El Govern autonòmic no disposa d'un registre propi. Es tracta d'uns serveis centralitzats, únics, i, atès que l'Estat no posa els mitjans oportuns per traduir-los, no hi ha la possibilitat que siguin en català.

Com ja hem esmentat més amunt, l'any 2012 es va aprovar una modificació de la Llei de la funció pública (Llei 9/2012, de 19 de juliol, de modificació de la Llei 3/2007, de 27 de març, de la funció pública de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears) que suposava eliminar el requisit de coneixements de llengua catalana per accedir a la funció pública. Juntament amb la modificació de la Llei, es van derogar quatre decrets que desplegaven aquest aspecte normatiu. Això va implicar un canvi integral del marc jurídic i lingüístic a les Illes Balears. Malgrat aquests canvis en el marc normatiu, l'Administració va continuar funcionant majoritàriament en català.

Amb les institucions sorgides arran de les eleccions de maig de 2015, s'inicia un procés de recuperació de totes les normes a favor de la llengua catalana i dels drets lingüístics dels ciutadans de les Illes Balears.

Direcció General de Política Lingüística

Aquesta Direcció General, que s'havia suprimit l'any 2011, va recuperar les seves funcions l'agost de 2015 i el gener de 2016 va comptar amb un pressupost de 2,8 milions d'euros, que suposaven un 3,8 % del total que rebia la Conselleria de Cultura, Participació i Esports (75,2 milions d'euros).

La Direcció General de Política Lingüística exerceix les seves competències en els àmbits següents:

- Normalització de la llengua catalana.
- Promoció i defensa dels drets lingüístics dels ciutadans.
- Certificació dels coneixements de llengua catalana de la població adulta fora de l'ensenyament reglat mitjançant l'organització i la gestió de proves, i reconeixement de certificats equivalents.
- Homologació dels estudis de llengua catalana de l'educació secundària obligatòria i del batxillerat amb els certificats oficials de coneixements de llengua catalana.

Per poder gestionar aquestes competències, la Direcció General s'organitza en dos serveis: el Servei de Foment de l'Ús del Català i el Servei de Formació i Certificació de Coneixements de Català.

CONSELLS INSULARS

Consell Insular de Mallorca

El Consell Insular de Mallorca regula el seu règim organitzatiu i de funcionament a través del Reglament orgànic (modificat per l'Acord del Ple de dia 8 de març de 2004, per l'Acord del Ple de dia 28 de juliol de 2008, per l'Acord del Ple de dia 13 d'octubre de 2011 i per l'Acord del Ple de dia 14 de febrer de 2013), en l'article 2 del qual s'estableix l'ús de la llengua catalana:

1. El català, com a llengua pròpia de l'Illa de Mallorca, ho és també d'aquest Consell.
2. El català i el castellà, com a llengües oficials a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, han de ser emprades per l'Administració del Consell de Mallorca, d'acord amb la forma regulada per la Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística a les Illes Balears, i segons el Reglament de regulació de l'ús de la llengua catalana dins l'àmbit de competència del Consell.

En el Reglament de regulació de l'ús de la llengua catalana dins l'àmbit de competència del Consell Insular de Mallorca s'especifica l'ús que la institució fa de la llengua catalana (ús lingüístic general, ús oral, ús administratiu, relacions institucionals, relacions amb els administrats, avisos i publicacions, registres, personal, col·laboració amb altres institucions, promoció de l'ús i de l'ensenyament, i política d'ajuts i subvencions), i es pot veure com la llengua catalana és utilitzada amb normalitat plena en aquesta institució, de manera que es compleixen els punts que l'Estat espanyol va ratificar al seu moment pel que fa a la CELROM.

Així, el personal del Consell Insular de Mallorca té coneixements de llengua catalana per poder dur a terme la seva feina en aquesta llengua. A més, el Consell Insular de Mallorca, amb la finalitat de poder prestar tots els seus serveis en català (article 10, punt 3), posa, cada any, a l'abast de tot el seu personal cursos d'aquesta llengua, tant de coneixements generals com de coneixements específics de llenguatge administratiu o de redacció de textos, per facilitar l'ampliació de coneixements d'aquesta llengua. També, al seu moment, va crear el Servei de Normalització Lingüística, que disposa de personal format per dur a terme «la traducció o la interpretació eventualment requerides» (article 10, punt 4 a) o l'assessorament lingüístic necessari per a la pràctica diària de la institució.

No obstant això, s'ha de dir que durant la legislatura 2011-2014 i d'acord amb allò que establia la Llei 9/2012, de 19 de juliol, es va eliminar el requisit de català per a l'accés a la funció pública, concretament des del 20 de juliol de 2012 fins al 15 d'abril de 2016. Tot i així, atès que pràcticament no es van convocar processos que permetessin l'accés a la funció pública en aquesta institució, el personal del Consell Insular de Mallorca continua tenint els coneixements de llengua catalana necessaris per poder dur a terme la seva feina en aquesta llengua.

La Llei 4/2016, de 6 d'abril, va tornar a exigir el requisit de català per poder ocupar un lloc de treball a l'Administració, cosa que es va fer efectiva el 15 d'abril de 2016. Així, en els processos selectius que es feren posteriorment (mestres d'aixa i bombers) ja es va tornar a exigir el nivell de català corresponent i, en cas que els candidats no el tinguessin, se'ls feia una prova prèvia perquè el poguessin acreditar.

Consell Insular de Menorca

En aquest nou mandat, la Presidència del Consell ha assumit la matèria de política lingüística del Consell Insular de Menorca. Aquesta decisió fou fruit de la convicció que la política lingüística del Consell havia de ser una matèria transversal a tota la institució a fi que tots els departaments se sentissin implicats en el foment de l'ús de la llengua catalana en els diferents àmbits d'actuació i gestió del Consell Insular de Menorca.

Les actuacions que es van dur a terme durant el primer any de mandat són les següents:

Aprovació d'un nou Reglament d'usos lingüístics del Consell Insular de Menorca

El 2013 el Consell Insular de Menorca havia aprovat el Reglament d'ús de les llengües catalana i castellana al Consell Insular de Menorca, pel qual es modificava el Reglament d'ús del català aprovat el 2005, a fi d'adaptar-lo al que establia la Llei 9/2012.

Amb el nou mandat, arran de la Llei 1/2016, el català recupera el seu estatus de llengua pròpia de la comunitat autònoma de les Illes. Així mateix, amb la Llei 4/2016 es recupera també l'exigència d'haver d'acreditar els coneixements de català adequats per a cada lloc de feina per accedir a les places de la funció pública de tota la comunitat autònoma.

Per aquest motiu, el Consell Insular de Menorca inicia els tràmits per aprovar un nou reglament d'usos lingüístics del Consell Insular de Menorca que s'adapta a aquesta nova situació i que situa la llengua catalana en el lloc que li correspon en aquesta institució.

Paral·lelament, es fan passes per tornar a incorporar el requisit de català en el catàleg de llocs de treball del Consell Insular de Menorca (acord del Ple de 19 de desembre de 2016).

Revitalització de la Xarxa d'Assessors Lingüístics de Menorca

Durant el 2016 també es va revitalitzar la Xarxa d'Assessors Lingüístics de Menorca, creada el 1996 amb l'objectiu de coordinar les polítiques lingüístiques i les campanyes de normalització promogudes per les diferents administracions, establir criteris de correcció i redacció de textos, elaborar models de documents administratius i material de difusió de la llengua, i resoldre qüestions de terminologia, que ha reprès les seves reunions periòdiques després de més de tres anys d'inactivitat.

Així mateix, les tècniques del Servei d'Assessorament Lingüístic col·laboren amb Serveis Generals pel que fa a la formació i capacitació del personal del Consell Insular de Menorca en llengua catalana a fi de facilitar la tasca administrativa i poder unificar els criteris lingüístics que es fan servir a tots els departaments. Amb aquest objectiu, el 2016 es van programar sis sessions formatives en llengua catalana:

- Morfologia verbal de les Illes Balears
- Qüestions tipogràfiques: tipus de lletra, signes de puntuació, majúscules i minúscules, abreviatures i sigles
- Pautes per a la redacció d'informes
- Pautes per a la redacció de propostes i resolucions
- Pautes per a la redacció de textos normatius: reglaments, lleis, bases, estatuts, etc.
- Pautes per a la redacció dels assentaments d'entrada i sortida de documents.

Finalment, el caràcter transversal del Servei també es materialitza en l'assessorament i la revisió de la documentació que generen els diferents departaments del Consell Insular de Menorca a fi d'assegurar-ne la correcció lingüística (actes, notes de premsa, bases, informes, normativa, opuscles i fullets, etc.). Així mateix, amb una sèrie de restriccions, aquest servei també és obert a la ciutadania en general.

Consell Insular d'Eivissa

Servei d'Assessorament Lingüístic del Consell Insular d'Eivissa

El Servei d'Assessorament Lingüístic del Consell Insular és un servei transversal de la corporació, ja que dona servei als diversos departaments de la institució, de manera que possibilita la correcció ortogràfica, sintàctica i gramatical dels documents que s'hi emeten (escrits interns, escrits dirigits a terceres persones, cartells i rètols publicitaris, anuncis en premsa o altres mitjans, etc., com també la correcció dels documents que integren el web del Consell Insular i també la versió íntegra de la memòria anual de tots els departaments de la institució). D'altra banda, s'ha de fer constar que els tècnics del Servei d'Assessorament Lingüístic gestionen, així mateix, els expedients del Departament d'Educació, Cultura i

Patrimoni (música, teatre, investigació, art, ensenyament, etc.) i porten a terme altres tasques que hi estan relacionades, com per exemple, buscar ajudes econòmiques o d'un altre tipus a les quals es pugui acollir el Consell en matèries educatives, culturals i patrimonials.

Així mateix es compta amb un servei d'assessorament per a particulars i empreses de publicitat, impremtes, comerços, restaurants, retolistes... per a aclariment de dubtes lingüístics i traducció i correcció de textos, sempre que no excedeixin de dos folis. Durant l'any 2014, les consultes externes arribaren a la xifra total de 160 consultes, davant les 129 de 2013. Aquestes 31 consultes més respecte de l'any anterior signifiquen un punt d'inflexió, ja que durant l'exercici anterior es va tocar fons després d'un descens significatiu els darrers tres anys. S'ha de destacar que, a més de les consultes estrictament ortogràfiques o gramaticals (revisions de textos, traduccions), hi ha moltes consultes setmanals que tenen a veure amb altres temes com poden ser normativa lingüística, exàmens oficials, convalidacions de titulacions de llengua catalana, cursos de català, etc.

Consell Insular de Formentera

El Consell Insular de Formentera té en vigor des del 6 de febrer de 2001 el Reglament d'ús de la llengua catalana. Aquesta disposició legal desenvolupa la Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística a les Illes Balears.

El Consell Insular de Formentera disposa d'un servei d'assessorament lingüístic al qual totes les persones que ho vulguin poden adreçar consultes lingüístiques o enviar textos breus perquè es revisin; a més, el Servei d'Assessorament Lingüístic (SAL) també ofereix la possibilitat de traduir cartes de restaurants o cafeteries.

Al SAL s'hi ofereix també informació sobre els cursos de català que es fan a l'illa, les subvencions en matèria de retolació comercial i la futura posada en marxa del programa Voluntariat Lingüístic.

CORPORACIONS LOCALS

La majoria d'ajuntaments de les Illes Balears fan activitats de foment i promoció de la llengua catalana. Alguns exemples són els següents:

Ajuntament de Palma

Les activitats de normalització lingüística que l'Ajuntament de Palma va dur a terme durant el període 2014-2016 van ser les següents:

Incorporació del domini .cat als webs municipals

Per fer visible que la llengua catalana és la pròpia i ha de ser l'usual de l'Ajuntament, la Junta de Govern del 16 de desembre de 2015 va acordar que als noms dels webs municipals el domini de primer nivell fos «.cat».

Creació de la Comissió Tècnica de Política Lingüística

El 15 de juny de 2016 es va constituir la Comissió Tècnica de Política Lingüística, presidida per la directora general de Cultura i formada per representants tècnics de les àrees, els organismes, les empreses i les fundacions municipals, amb els objectius de coordinar l'aplicació dels criteris del Reglament municipal de normalització lingüística, recollir propostes de normalització lingüística per als diversos àmbits de la vida ciutadana i proposar mesures per a millorar l'estil de la documentació municipal.

Ajuntament de Maó

Les mesures que va prendre l'Ajuntament de Maó quant a foment de la llengua catalana durant el període 2014-2016 són les següents:

- Aplicació de la Llei de normalització lingüística.
- Aplicació del Reglament lingüístic municipal.

ARTICLE 11. MITJANS DE COMUNICACIÓ

1. Les parts es comprometen, per als parlants de les llengües regionals o minoritàries, en els territoris on aquestes llengües són usades, segons la situació de cada llengua, en la mesura que les autoritats públiques tenen, de manera directa o indirecta, una competència, unes atribucions o un paper en aquest àmbit, respectant els principis d'independència i d'autonomia dels mitjans:

a) en la mesura que la ràdio i la televisió tenen una missió de servei públic:

I. a garantir la creació d'almenys una emissora de ràdio i una cadena de televisió en les llengües regionals o minoritàries; o

II. a fomentar i/o a facilitar la creació d'almenys una emissora de ràdio i una cadena de televisió en les llengües regionals o minoritàries; o

III. a adoptar les disposicions apropiades per tal que els difusors programin emissions en les llengües regionals o minoritàries;

b) I. a fomentar i/o facilitar la creació d'almenys una emissora de ràdio en les llengües regionals o minoritàries; o

II. a fomentar i/o facilitar l'emissió de programes de ràdio en les llengües regionals o minoritàries, de manera regular;

c) I. a fomentar i/o facilitar la creació d'almenys una cadena de televisió en les llengües regionals o minoritàries; o

II. a fomentar i/o a facilitar l'emissió de programes de televisió en les llengües regionals o minoritàries, de manera regular;

d) a fomentar i/o facilitar la producció i la difusió d'obres àudio i audiovisuals en les llengües regionals o minoritàries;

e) I. a fomentar i/o facilitar la creació i/o el manteniment d'almenys un mitjà de premsa en les llengües regionals o minoritàries; o

II. a fomentar i/o a facilitar la publicació d'articles de premsa en les llengües regionals o minoritàries, de manera regular;

f) I. a cobrir els costos suplementaris dels mitjans de comunicació que usin les llengües regionals o minoritàries, en els casos que la llei preveu una assistència financera, en general, per als mitjans de comunicació; o

II. a estendre les mesures existents d'assistència financera a les produccions audiovisuals en llengües regionals o minoritàries;

g) a donar suport a la formació de periodistes i altre personal per als mitjans que usin les llengües regionals o minoritàries.

2. Les parts es comprometen a garantir la llibertat de recepció directa de les emissions de ràdio i de televisió dels països veïns en una llengua usada en una forma idèntica o pròxima d'una llengua regional o minoritària, i a no oposar-se a la retransmissió d'emissions de ràdio i de televisió dels països veïns en aquesta llengua. Es comprometen, a més, a garantir que no sigui imposada a la premsa cap restricció a la llibertat d'expressió i a la lliure circulació de la informació en una llengua usada en una forma idèntica o pròxima d'una llengua regional o minoritària. L'exercici de les llibertats esmentades més amunt, que comporten deures i responsabilitats, pot ser sotmès a certes formalitats, condicions, restriccions o sancions previstes per la llei, que constitueixen mesures necessàries, en una societat democràtica, per a la seguretat nacional, per a la integritat territorial o per a la seguretat pública, per a la defensa de l'ordre i per a la prevenció de la delinqüència, per a la protecció de la salut o de la moral, per a la protecció de la reputació o dels drets d'altri, per impedir la divulgació d'informacions confidencials, o per garantir l'autoritat i la imparcialitat del poder judicial.

3. Les parts es comprometen a garantir que els interessos dels parlants de llengües regionals o minoritàries siguin representats o presos en consideració en el marc dels òrgans que es puguin crear de conformitat amb la llei, amb la responsabilitat de garantir la llibertat i el pluralisme dels mitjans.

El Govern espanyol ha signat i ratificat el màxim compromís en el compliment dels apartats 1 *a*, *b*, *c*, *d* i *e* de l'article 11, i també els apartats 2 i 3. No obstant això, no el compleix. Les emissores de ràdio i televisió en català a les Illes Balears, i també la televisió autonòmica, són d'àmbit autonòmic o local.

En l'àmbit d'aplicació de l'article podem distingir dues etapes quant a l'Ens Públic de Radiotelevisió de les Illes Balears, marcades pel canvi de govern autonòmic.

IB3

El Ple del Parlament de les Illes Balears, en la sessió tinguda el dia 22 d'abril de 2014, va aprovar el Mandat marc a l'Ens Públic de Radiotelevisió de les Illes Balears. Aquest Mandat marc és l'instrument normatiu previst en l'article 5 de la Llei de l'Ens Públic de Radiotelevisió de les Illes Balears, mitjançant el qual s'establien els objectius que havia d'assolir el servei públic de ràdio i televisió (de comunicació audiovisual). Segons l'article 9 del Mandat, el model de llengua de l'Ens Públic de Radiotelevisió de les Illes Balears, tant a la televisió com a la ràdio, havia de reflectir les modalitats lingüístiques pròpies del català de les Illes Balears. S'havia de seguir un model amb el qual se sentissin identificats tots els parlants de les Illes i que alhora servís d'element cohesionador de tot el territori balear. L'article esmentat possibilitava que els mitjans de comunicació públics de les Illes emetessin els informatius i altres programes de registre formal en un català dialectal, especialment amb la introducció de l'article salat —d'ús col·loquial— en aquests registres.

L'anunci de la reforma de l'ús de l'idioma dels informatius d'IB3 Ràdio i Televisió, que trencava amb la tradició literària, va provocar un gran renou entre l'oposició, els periodistes afectats i els sectors culturals. El 2014 el Consell de Direcció de la Universitat de les Illes Balears, d'acord amb el Departament de Filologia Catalana i Lingüística General i el Servei Lingüístic, va advertir que amb aquesta iniciativa es malmetia la llengua catalana estàndard, que a les Illes Balears es feia servir amb consens de la societat i sense cap mena de conflicte. Per la seva banda, el comitè de l'empresa concessionària dels informatius d'IB3 Ràdio i Televisió va considerar que el registre comunicatiu adequat dels informatius és el formal i aquesta fórmula no inclou l'article salat. En una compareixença davant la Comissió de Control Parlamentari sobre la Radiotelevisió de les Illes Balears que es va dur a terme el 15 de maig de 2014, el director general de l'Ens Públic de Radiotelevisió de les Illes Balears va informar que «el conductor d'informatius [d'IB3] utilitzarà el registre més elevat, el literari, mentre que a les seccions d'esports i del temps s'usarà el registre més informal o salat en atenció a aquella espontaneïtat que va vinculada també a aquelles connexions que hi pugui haver en directe».

A partir del juliol de 2015, hi hagué un canvi d'actitud del nou Govern. A partir d'aquell moment i a l'efecte de garantir l'ús correcte del català, d'acord amb els criteris establerts per la Universitat de les Illes Balears en la seva funció consultiva i de supervisió fixada per l'Estatut d'autonomia, l'Ens disposa d'un servei de

lingüistes en virtut del qual quatre professionals llicenciats en filologia catalana revisen i supervisen els textos i les locucions dels professionals d'IB3 Ràdio i IB3 Televisió.

A més d'aquesta funció de correcció, els professionals que presten el servei fan un seguiment continuat de les competències en català del personal que participa de manera directa o indirecta en les locucions o en les tasques de presentació dels diversos programes i apliquen les mesures correctores necessàries per assegurar-ne la màxima correcció.

A més, per mitjà de la Resolució de la presidenta del Parlament de les Illes Balears per la qual s'ordena la publicació dels nomenaments dels i de les membres del Consell de Direcció de l'Ens Públic de Radiotelevisió de les Illes Balears i del director general de l'Ens Públic de Radiotelevisió de les Illes Balears i del Consell de Direcció, es nomena el nou director general de l'Ens, fruit del consens entre les parts implicades.

D'altra banda, el 25 de març de 2015, el Parlament va rebutjar propostes no de llei encaminades a garantir, davant l'alliberament del dividend digital, la recepció dels canals de televisió digital terrestre que emetien en llengua catalana a les Balears, de manera que el 31 de març següent es van deixar de veure a la TDT de les Illes Balears els canals Super3/33 i 3/24. L'Obra Cultural Balear (OCB) va presentar una proposta per garantir la recepció plena a les Illes Balears dels canals de televisió en català davant la reducció del nombre de múltiples en mans de les comunitats autònomes i del canvi per part del Govern balear del canal pel qual emetia el 3/24, però el 31 de març de 2015 desapareixien els canals Super3/33 i 3/24 de les televisions de les Balears. L'abril de 2015 l'OCB convocà un acte de protesta davant el Consolat de la Mar sota el lema «Per la lliure elecció de llengua, volem veure el 3/24 i el Súper3/33».

El desembre de 2015 es va recuperar la recepció dels canals de la CCMA a les Illes Balears gràcies a la multiplexació estadística, que es va aplicar inicialment al 75 % del MUX 26 (i hi inclouïa els senyals d'IB3 SD i HD, TV3 CAT, 3/24 i Super3/33). El 25 % restant era ocupat per l'operador privat UNEDISA, que hi emetia el senyal de Canal 4.

Aquesta recuperació és fonamental en el procés de normalització de la llengua catalana i és una manera de continuar normalitzant les relacions institucionals amb Catalunya, encara que és un fet que no és interès de l'Estat espanyol que ens comuniquem entre parlants de la mateixa llengua cooficial en comunitats autònomes diferents, com es demostra a partir del fet que l'Estat no usa els mitjans de comunicació de què disposa per donar a conèixer i fomentar la seva pluralitat lingüística, ans al contrari.

El Govern de les Illes Balears ha introduït millores en el sistema de multiplexació estadística per incrementar la qualitat del senyal dels canals de televisió en llengua catalana. Aquestes millores es poden apreciar des de mitjan maig de 2016 als canals de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (TV3 CNT, 3/24, Canal 3 Esports i Super3/33), que recuperen qualitat. Mentrestant, es mantenen els bons nivells del senyal dels canals de les Illes Balears, tant públics (IB3 SD i I83 HD) com privats (Canal 4). L'objectiu del Govern de les Illes Balears és implantar definitivament el sistema de multiplexació estadística a la totalitat del canal múltiplex autonòmic de TDT (el canal MUX 26), a través del qual s'emet el conjunt de programes (canals) de TDT en llengua catalana: IB3 (SD i HD), Canal 4 i els tres canals de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA) que es reben a les Illes Balears des que l'actual Govern en va recuperar el senyal. La implantació completa del sistema estadístic a tot el MUX 26 es va dur a terme i va permetre millorar la qualitat de tots aquests canals.

Amb la solució que impulsa el Govern de les Illes Balears, l'aplicació del sistema de multiplexació estadística al 100 % del MUX 26 permetrà millorar la qualitat global de tots els canals en llengua catalana, tant públics com privats.

S'ha d'afegir que el 22 de gener de 2016 el Govern va sol·licitar al ministre d'Energia, Turisme i Agenda Digital, senyor Álvaro Nadal, dues qüestions sobre aquest assumpte:

- Un altre múltiplex autonòmic, atès que un percentatge del nostre múltiplex autonòmic està adjudicat a un canal privat.
- Ser territori pilot per a la TDT2. No obstant això, cal esmentar que el ministre indicà que no hi ha previsions per adjudicar en el futur la TDT2 (doble amplada de banda que possibilitaria emetre en 4K), atès que pensa que el futur de la televisió no és a la fibra òptica, sinó que el 2020 s'haurà de cedir espai de l'actual TDT per a la tecnologia mòbil 5G.

IB3 TELEVISIÓ

A continuació, oferim algunes dades sobre els percentatges d'idiomes d'emissions d'IB3 Televisió:

Percentatges d'idiomes d'emissions de la cadena

2014: 74 % en català, 22 % en castellà i 4 % en anglès.

2015: 73 % en català, 22 % en castellà i 5 % en anglès.

2016: 94 % en català, 5 % en castellà i 1 % en anglès.

Percentatges d'idiomes en les pel·lícules emeses

2014: 100 % en castellà.

2015: 1 % en català i 99 % en castellà.

2016: 65 % en català i 35 % en castellà.

Alguns tertulians de la televisió i la ràdio parlen en castellà, però es considera que la seva anàlisi de l'actualitat és valuosa.

IB3 RÀDIO

La llengua vehicular d'IB3 Ràdio és el català. Tots els programes es presenten en aquesta llengua.

A partir del 2016, amb el canvi de direcció de la ràdio van prendre algunes mesures per donar suport a la llengua, per difondre-la bé, amb correcció i naturalitat:

- Varen llevar de la graella l'únic programa que s'emetia en castellà, *Paideia*. Així, la graella és completament en català.
- S'ha incorporat l'assistència d'una assessora lingüística a la ràdio, després de vuit anys sense cap tipus d'assessorament.
- Actualment, desenvolupen un projecte, un programa, que tractarà, exclusivament, de la llengua catalana. Hi haurà diferents seccions: concurs, dialectologia —per conèixer les distintes maneres de parlar— música, etcètera.

RÀDIO ILLA

Ràdio Illa és la ràdio del Consell Insular de Formentera. Pel que fa a la seva programació radiofònica en català, entre el 2014 i el 2016, va ser la següent:

Bon dia, Formentera!: programa de dilluns a divendres, de 7.00 h a 8.00 h, en què es repassa l'actualitat de l'illa.

De far a far: programa matinal, de dilluns a divendres, de 8.00 h a 12.00 h, amb redifusió a la tarda. És un programa magazín, en què es tracta la informació i actualitat de l'illa, amb diverses seccions setmanals, tertúlies, entrevistes, etc.

Sa Transmissió: retransmissió del partit de futbol de la SE Formentera. Es tracta d'una retransmissió en directe, subjecta al dia i horari del partit (dissabte i diumenge). La seva emissió, per tant, és al llarg de la temporada futbolística.

El bufallaunes: programa musical que se centra en cada emissió en un estil o grup determinat. S'emet els dilluns a les 20.00 h i els dijous a les 12.00 h.

ALTRES ACTUACIONS DE SUPORT ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ EN CATALÀ

Govern de les Illes Balears

Des del 2011 fins al 2015 es van suprimir els ajuts, en contra del que marca la Llei de normalització lingüística en relació amb la difusió i l'ús del català en els mitjans

de comunicació. El 2010 fou la darrera convocatòria, de la qual van beneficiar-se una cinquantena de publicacions locals, amb una dotació de 125.000 euros.

Durant l'any 2016, la Direcció General de Política Lingüística va gestionar quatre convocatòries de subvencions que arribaren fins als 255.000 euros: premsa diària, premsa local i de temàtica especialitzada, activitats de foment de l'ús del català i millor campanya publicitària en llengua catalana:

Premsa diària

Els mitjans de comunicació són un element bàsic en la configuració de les societats modernes, i la premsa escrita impresa és el que té més tradició dins la nostra societat. Tot i això, la inèrcia fa que encara siguin pocs els projectes empresarials a les Illes Balears que apostin decididament per l'edició de premsa diària generalista en llengua catalana.

L'objecte de la convocatòria de subvencions de 2016 era donar suport als projectes de premsa diària escrita en català a les Illes Balears existents l'any 2015, amb la finalitat de contribuir a consolidar l'espai de comunicació que s'expressa en aquesta llengua. L'activitat subvencionada va consistir en l'edició, dins l'any 2015, d'una publicació en llengua catalana amb periodicitat diària i en suport digital i/o imprès.

Els ajuts es van concedir a Ona Mediterrània per l'edició del *Diari de Balears* i a Edicions Periòdiques Ara Balears, SL, per l'edició d'*Ara Balears*, tal com es detalla en el quadre següent:

<i>Sol·licitant</i>	<i>Publicació</i>	<i>Import</i>
Edicions Periòdiques Ara Balears, SL	<i>Ara Balears</i>	140.011,57 €
Associació Ona Mediterrània	<i>Diari de Balears</i>	39.988,43 €

Premsa local i de temàtica especialitzada

En un món globalitzat, la informació local té un paper indiscutible, ja que suposa l'afirmació i la pervivència de la identitat històrica nacional. A més, l'extensió i la implementació de les xarxes que faciliten la comunicació arreu del món fan que la informació local cobri més valor, perquè aporta a la mera informació el concepte d'identitat cultural, el qual expressa el sentiment de pertinença a un lloc i a una comunitat.

L'objecte d'aquesta convocatòria de subvencions era donar suport als projectes de la premsa local i de temàtica especialitzada escrites en català a les Illes Balears, amb la finalitat de contribuir a consolidar l'espai de comunicació que s'expressa en aquesta llengua. L'activitat subvencionada va consistir en

l'edició, dins l'any 2015, d'una publicació local o de temàtica especialitzada escrites en català en suport imprès i/o digital.

Hi va haver un total de 24 beneficiaris, 18 corresponents a publicacions locals i 6, a publicacions de temàtica especialitzada. També hi va haver quatre sol·licituds excloses per diversos motius. Les publicacions que van gaudir d'aquests ajuts, d'acord amb els criteris establerts en les bases de la convocatòria, es detallen a continuació:

<i>Sol·licitant</i>	<i>Publicació</i>	<i>Import</i>
Associació Cultural Fent Carrerany	<i>Fent Carrerany</i>	5.000,00 €
Associació Cultural N'Alí	<i>N'Alí</i>	5.000,00 €
Associació Cultural Veü de Sóller	<i>Sa Veü</i>	7.500,00 €
Associació Mel i Sucre	<i>Mel i Sucre</i>	3.708,66 €
Cent per Cent Manacor, CB	<i>Cent per Cent</i>	7.500,00 €
Centre Cultural de Sencelles	<i>Sa Sella</i>	2.742,53 €
Dau Produccions, SL	<i>Nan Ventura</i>	580,80 €
David Pérez Tomàs	<i>Gastronòmicament</i>	1.345,05 €
Edicions Nàutiques de les Balears, SL	<i>Pesca d'Illes</i>	5.000,00 €
Ediciones Jemma, SL	<i>Sóller</i>	7.500,00 €
El Gall Editor, SL	<i>Punt Informatiu Pollença</i>	7.500,00 €
Fundació GADESO	<i>Quaderns GADESO</i>	5.000,00 €
Fundació Revista Bellpuig	<i>Bellpuig</i>	5.000,00 €
Inforaiguer, SC	<i>Sa Plaça</i>	5.000,00 €
María José Ferri Vizcaíno	<i>Apuntmenorca.com</i>	5.000 €
Obra Cultural Balear	<i>Campanet</i>	4.101,59 €
Obra Cultural Balear	<i>Llucmajor de Pinte en Ample</i>	5.000,00 €
Obra Cultural Balear	<i>Ressò</i>	5.000,00 €
Obra Cultural Balear	<i>Es Saig</i>	5.000,00 €
Obra Cultural Balear	<i>Díngola</i>	5.000,00 €
Setmanaris i Revistes, SL	<i>El Iris</i>	5.000,00 €
S'Ull de Sol, Associació Cultural	<i>S'Ull de Sol</i>	5.000,00 €

Tracalics, SL	<i>Art-Xipèlag</i>	573,94 €
Xerra i Xala	<i>Xerra i Xala</i>	5.000,00 €

Consell Insular de Mallorca

D'acord amb el Reglament de regulació de l'ús de la llengua, el qual disposa, en l'article 29, que «el Consell Insular de Mallorca ha d'adoptar les mesures pertinents amb els mitjans necessaris, amb l'objectiu de fomentar la consciència lingüística dels ciutadans i promoure l'ús de la llengua catalana en tots els àmbits i les activitats de la vida social de l'illa», el Consell Insular de Mallorca, va organitzar durant 2016 diversos cursos de formació específica per als professionals de la comunicació, alguns dels quals en col·laboració amb el Sindicat de Periodistes de les Illes Balears: sobre fonètica i tècniques de locució, de redacció periodística, de tècnica vocal i millora de la fonètica i la dicció en català...

També el Consell Insular de Mallorca afavoreix la promoció de la llengua catalana en els mitjans de comunicació escrits, ja que concedeix subvencions a la Premsa Forana de Mallorca per assegurar l'ús de la llengua catalana en l'àmbit de les seves publicacions.

Prensa

A partir de 2016, la premsa local i especialitzada en català tornà a tenir ajudes del Consell Insular de Menorca, del Consell Insular de Mallorca i del Govern de les Illes Balears.

Consell Insular de Menorca

Totes les revistes locals de l'illa estan integrades dins l'Associació de Premsa Local de Menorca, per tant el 2016 es va aprovar un ajut nominatiu a aquesta associació de 10.000 €, amb l'objectiu de fomentar l'associacionisme entre les revistes d'àmbit local de l'illa i per la tasca que duen a terme de donar informació puntual dels esdeveniments que tenen lloc als diferents municipis menorquins i de divulgar la cultura i la llengua pròpies de Menorca. Amb aquesta acció es recupera el suport del Consell Insular de Menorca a la premsa local en català, suport que s'havia suprimit en la legislatura anterior.

ARTICLE 12. ACTIVITATS I EQUIPAMENTS CULTURALS

1. En matèria d'activitats i d'equipaments culturals (en particular de biblioteques, de videoteques, de centres culturals, de museus, d'arxius, d'acadèmies, de teatres i de cinemes, així com de treballs literaris i de producció cinematogràfica, d'expressió cultural popular, de festivals, d'indústries culturals, inclosa especialment la utilització de les noves tecnologies) les parts es comprometen, en allò que concerneix el territori en què tals llengües són usades i en la mesura que les autoritats públiques tenen una competència, unes atribucions o un paper en aquest àmbit:

a) a fomentar l'expressió i les iniciatives pròpies de les llengües regionals o minoritàries, i a afavorir els diferents mitjans d'accés a les obres produïdes en aquestes llengües;

b) a afavorir els diferents mitjans d'accés a altres llengües de les obres produïdes en les llengües regionals o minoritàries, ajudant i desenvolupant les activitats de traducció, de doblatge, de postsincronització i de subtitulació;

c) a afavorir l'accés en llengües regionals o minoritàries a obres produïdes en altres llengües, ajudant i desenvolupant les activitats de traducció, de doblatge, de postsincronització i de subtitulació;

d) a garantir que els organismes encarregats d'organitzar o de donar suport a activitats culturals incorporin de manera adequada el coneixement i l'ús de les llengües i de les cultures regionals o minoritàries en les activitats de les quals tenen la iniciativa o a les quals aporten un sosteniment;

e) a afavorir la dotació dels organismes encarregats d'organitzar o de donar suport a activitats culturals de personal que domini la llengua regional o minoritària, a més de la llengua o de les llengües de la resta de la població;

f) a afavorir la participació directa, en allò que concerneix els equipaments i els programes d'activitats culturals, de representants dels parlants de la llengua regional o minoritària;

g) a fomentar i/o facilitar la creació d'un o de diversos organismes encarregats d'aplegar, de rebre en dipòsit i de presentar o publicar les obres produïdes en les llengües regionals o minoritàries;

h) si escau, a crear i/o promoure i finançar serveis de traducció i de recerca terminològica amb vistes a mantenir i desenvolupar, especialment, en cada llengua regional o minoritària una terminologia administrativa, comercial, econòmica, social, tecnològica o jurídica adequada.

2. Pel que fa als territoris altres que aquells en què les llengües regionals o minoritàries són tradicionalment usades, les parts es comprometen a autoritzar, a fomentar i/o preveure, si el nombre dels parlants d'una llengua regional o minoritària ho justifica, activitats o serveis culturals apropiats, de conformitat amb el paràgraf precedent.

3. Les parts es comprometen, en llur política cultural a l'estranger, a donar un lloc apropiat a les llengües regionals o minoritàries i a la cultura de la qual són expressió.

L'Estat espanyol no ha dut a terme cap acció durant el període 2014-2016 per fomentar i protegir les llengües oficials diferents del castellà en l'àmbit de la cultura. Són les administracions autonòmiques, en tot cas, les que fomenten la llengua catalana en l'àmbit cultural.

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria de Cultura, Participació i Esports

«Viu la cultura»

Durant el període 2014-2016, la Direcció General de Cultura ha continuat impulsant un programa d'activitats didacticoculturals, d'un recorregut de més de 17 anys, amb la denominació de «Viu la cultura», el qual, des d'un enfocament didàctic, vol ajudar a conèixer i difondre la realitat cultural que ens envolta entre la comunitat educativa de les Illes Balears. Les activitats que s'hi inclouen es duen a terme, entre d'altres, en els àmbits següents:

- Promoció i foment de la lectura majoritàriament en llengua catalana, però també en llengua castellana i anglesa.
- Promoció i foment del teatre i la dansa, majoritàriament en llengua catalana.
- Promoció i foment d'activitats musicals i de cultura popular de les Illes.
- Promoció de personatges il·lustres relacionats amb la nostra llengua i cultura.

D'aquesta manera es pretén, també, proporcionar una oferta cultural d'interès per als centres educatius, incentivar i donar suport a la indústria cultural de les Illes Balears, contribuir a la difusió del nostre patrimoni històric i cultural, entre el qual hi ha la llengua catalana.

Durant el curs 2013-2014, 34.684 alumnes es beneficiaren del programa «Viu la cultura» a les Illes Balears. El curs 2014-2015 es dugueren a terme 86 activitats i hi va haver 53.688 alumnes inscrits en el programa. El curs 2015-2016 hi van participar 66.574 alumnes i es feren 89 activitats.

Durant el període 2014-16 s'han dut a terme un gran nombre d'activitats en llengua catalana als centres dependents de la Direcció General de Cultura. En tot moment s'ha intentat prioritzar-la i, de fet, sempre s'ha utilitzat com a llengua vehicular en la majoria de les activitats dels centres, sempre sens perjudici del seu contingut i qualitat intrínsecs.

Les activitats que s'han dut a terme en aquests centres, d'una manera especial a les biblioteques públiques de Palma (Can Sales) i Maó (Biblioteca Pública i Arxiu Històric de Maó), han tingut lloc en els contextos i àmbits següents:

- Promoció i foment de la lectura, a través dels clubs de lectura d'adults i infantils, en què s'ha potenciat la llengua catalana sens perjudici del criteri dels usuaris.
- Promoció i foment d'activitats infantils (espectacles de petit format, animació a la lectura, tallers, contacontes...), majoritàriament en llengua catalana.
- Promoció i foment del teatre a través de representacions i lectures dramatitzades en llengua catalana.
- Conferències i tallers multiculturals.
- Visites guiades escolars, sempre en català com a llengua vehicular habitual.
- Activitats relacionades amb fets o esdeveniments de rellevància cultural o lingüística destacada, com ara l'Any Ramon Llull.

L'objectiu de tot plegat és proporcionar una oferta d'interès cultural a la ciutadania de les Illes Balears, a fi que es pugui escollir entre l'àmplia gamma d'activitats ofertes als nostres centres: clubs de lectura, presentacions de llibres, trobades amb autors, xerrades sobre temes d'actualitat, exposicions... Propostes, en definitiva, de tot tipus i per a tots els públics, tot amb l'objectiu de donar suport a la indústria cultural de les Illes Balears, en què, òbviament, el foment i l'ús de la llengua catalana és un element cabdal.

En el marc de les accions que la Direcció General de Cultura duu a terme en l'àmbit de les iniciatives i programes europeus, cal destacar aquells projectes engegats a través de la Convocatòria de programes culturals de l'Euroregió Pirineus Mediterrània, un consorci interterritorial del qual formen part la regió francesa d'Occitània, Catalunya i les Illes Balears. L'objectiu d'aquestes convocatòries és estimular la cooperació cultural de caràcter estructurant per al territori euroregional, tot animant projectes més locals a adquirir una dimensió i una projecció europees.

Pel que fa als projectes relacionats amb la promoció i/o difusió de la llengua i cultura catalanes, cal esmentar els següents:

Fòrum Euroregional «Cultures populars en diàleg»

Els objectius d'aquest projecte, emmarcats de ple en l'aprofundiment en els vincles culturals i lingüístics comuns dels tres territoris, són els següents:

- Afavorir el coneixement de les expressions culturals euroregionals i la seva visibilitat a l'estranger.
- Afavorir els intercanvis culturals i econòmics dins l'espai euroregional.
- Promoure el diàleg intercultural i suscitar en el públic destinatari un sentiment de pertinença a una comunitat més àmplia, europea i mediterrània.
- Alimentar la creació actual amb el coneixement i el reconeixement de les expressions culturals de l'espai euroregional i amb els lligams entre les diferents manifestacions, entre Occitània, Catalunya i les Illes Balears.

- Treballar per la transmissió i pel reconeixement del patrimoni cultural immaterial a escala de l'Euroregió.

Fòrum euroregional «Patrimoni i Creació»

Celebrat entre l'1 i el 3 de juliol a Castelnaudary (França), es tracta d'una trobada d'actors culturals de l'espai euroregional en què s'aborden els problemes culturals i lingüístics comuns, tot considerant que aquest espai ofereix les condicions idònies per cohesionar una identitat al voltant d'una cultura i tradicions compartides a les quals cal donar visibilitat en un món cada vegada més homogeneïtzat culturalment i socialment.

L'Institut d'Estudis Baleàrics (ILLENC) és un organisme que depèn del Govern de les Illes Balears dedicat al foment de la llengua i la cultura de les Balears.

L'ILLENC, a través de la seva Àrea de Cultura, té com a objectius estratègics consolidar les Illes Balears com un mercat cultural estructurat, fomentar la projecció exterior de la música, les arts escèniques, la literatura i les arts visuals de les Illes a través de subvencions, el Circuit TalentIB i accions a l'exterior sota la marca BCulture, i millorar la formació en gestió cultural.

L'Àrea de Publicacions és responsable de l'organització de les Jornades d'Estudis Locals, impulsades per l'ILLENC des de 1982, i l'edició de la revista *Estudis Baleàrics*.

L'ILLENC organitza (sol o conjuntament amb la Direcció General de Cultura, l'Institut Ramon Llull o l'Institut Català d'Empreses Culturals) la presència institucional de les Balears a esdeveniments estratègics per a la projecció exterior de la nostra cultura. El suport que ofereix als creadors i empreses culturals consisteix en la concessió de subvencions que cobreixen una part de les despeses de desplaçament, estada i producció de materials de promoció.

També dona suport ajudant els assistents a les fires a contactar amb els professionals que poden ser del seu interès. Així mateix, en cas que els professionals no puguin assistir a la fira personalment, l'ILLENC pot fer difusió dels materials promocionals que ells facilitin i establir contacte amb agents, artistes i gestors d'altres indrets en nom seu, sempre que els sol·licitants lliurin el material necessari i autoritzin per escrit l'ILLENC a fer-ne ús.

BCulture és la marca de l'ILLENC per a la projecció exterior de la cultura produïda a les Illes Balears. Per un costat, funciona com a catàleg dels artistes i les obres que siguin susceptibles de tenir ressò fora de les Illes. D'altra banda, també ofereix una línia de subvencions per al desplaçament d'artistes quan actuen fora de la seva residència habitual. Alhora, l'ILLENC té com a objectiu ampliar la programació balear en sales i festivals de fora del territori, mitjançant la signatura de convenis i acords.

El Circuit TalentIB té l'objectiu que els talents propis de les Balears siguin coneguts en terra pròpia, mitjançant el foment del moviment d'espectacles i artistes balears entre les Illes. Funciona com a catàleg d'espectacles teatrals i musicals, esdeveniments literaris, exposicions i residències artístiques, per una banda, i d'equipaments, per l'altra, i els posa en contacte pagant una part de les despeses de desplaçament per fomentar aquesta circulació entre illes.

Fira B! és el mercat professional de música i arts escèniques de les Illes Balears. Té com a objectiu principal donar a conèixer les darreres i més representatives creacions dels artistes de les Illes, en el camp de les arts escèniques i la música, mitjançant una programació adreçada a programadors, artistes i públic en general.

Per tal de fomentar la presència dels creadors i les empreses culturals de les Illes en els mercats nacionals i internacionals i, així, projectar la indústria cultural de les Illes Balears cap a l'exterior, objectiu prioritari de l'ILLENC, s'organitzen jornades de formació destinades a professionals de tots els àmbits de creació: la il·lustració, l'audiovisual, el teatre, la música, l'edició literària i les arts visuals.

L'Àrea de Llengua organitza cursos de català de tots els nivells adreçats a majors de 16 anys. Anualment, l'ILLENC gestiona dues convocatòries de cursos generals, d'octubre a gener i de febrer a maig, i una altra de cursos intensius els mesos d'estiu. Així mateix, organitza tallers d'acollida lingüística adreçats a col·lectius nous.

L'oferta formativa de l'ILLENC es completa amb la xarxa de centres de català, com s'ha avançat a la part II. Són espais pensats per posar a l'abast de la població adulta instruments d'autoformació eficaços en llengua catalana i funcionen també com un centre de dinamització de la llengua i la cultura. Actualment hi ha centres de català a Ciutadella, Eivissa, Inca i Palma.

Illes Balears Film Commission (IBFC) és un servei del Govern de les Illes Balears, a través de l'ILLENC, que està a disposició del sector audiovisual amb la voluntat de promoure i facilitar els rodatges a totes les Illes Balears i d'estimular i consolidar la indústria audiovisual balear i els serveis que se'n deriven a totes les Illes. Promociona Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera com a localitzacions idònies per a tot tipus de projectes audiovisuals i cinematogràfics.

IBFC també s'encarrega d'impulsar la internacionalització de l'audiovisual balear, promoure la presència de produccions balears a mercats i festivals internacionals, donar suport a la seva distribució i facilitar la coproducció. IBFC està integrada tant a la xarxa Spain Film Commission com a l'European Film Commission Network.

El 2016 la Conselleria de Cultura, Participació i Esports, per mitjà de la Direcció General de Política Lingüística, va donar suport al cinema en català fent difusió de

l'oferta existent, especialment durant la campanya de Nadal. Aquesta difusió es va dur a terme especialment entre els centres escolars.

La pel·lícula *Incerta glòria*, dirigida per Agustí Villaronga i produïda per Isona Passola, va rebre una ajuda del Govern de les Illes Balears per a la fase de postproducció del film. Es tracta d'una adaptació de la novel·la homònima de Joan Sales, que aborda la lluita d'un home per conservar els seus ideals i la moral en el marc de la Guerra Civil espanyola.

CONSELL DE MALLORCA

El 2016 es va posar en marxa la Xarxa de Dinamització Lingüística, a la qual s'adheriren un total de 39 ajuntaments de Mallorca. Es tracta d'una estructura organitzativa que cerca la implicació de les corporacions locals de l'illa, amb la finalitat de potenciar iniciatives relacionades amb la dinamització lingüística i difondre-les entre tots els tècnics municipals implicats en el procés de normalització lingüística.

En relació amb el punt *a)*, un dels aspectes més destacats seria la recuperació el 2016 dels Premis Mallorca de Novel·la i Poesia en català, que s'havien suspès del 2011 ençà per motius econòmics. A més, per al 2017 es preveu crear una nova categoria d'assaig. Aquests premis són dels més ben dotats en català i, a més del premi en metàl·lic, inclouen l'edició i la promoció de l'obra guardonada. La de 2016 fou la vuitena edició dels Premis Mallorca, en què concursaren 51 obres (19 de narrativa i 32 de poesia) originals i inèdites, escrites en català i presentades amb pseudònim.

També en relació amb aquest punt *a)*, cal comentar que s'han convocat en el període 2014-2016 diverses subvencions per promoure la creació literària en llengua catalana. Les més importants serien els ajuts *de minimis* per a la producció editorial i fonogràfica en llengua catalana a fi d'augmentar-ne el coneixement i la presència social alhora que es dona suport al manteniment de la indústria editorial i discogràfica en la llengua pròpia de Mallorca. A més, la dotació econòmica d'aquests ajuts del 2014 ençà no ha fet més que augmentar: el 2014 estaven dotats amb 75.000 euros; el 2015, amb 125.000, i el 2016 ja s'arribà als 200.000 euros (el 2017 estan pressupostats fins a 300.000 euros). Els ajuts *de minimis* augmenten el coneixement i la presència social del català alhora que constitueixen un gran impuls per a la indústria editorial i fonogràfica de Mallorca. Així mateix, durant els anys 2014-2016 s'han concedit altres subvencions per promoure el català, concretament a l'Associació de Premsa Forana, a l'Institut d'Estudis Baleàrics, a la Institució Pública Antoni M. Alcover i al Gremi de Llibreters.

Quant a les publicacions literàries pròpies, el Consell Insular de Mallorca té encetades diverses col·leccions, totes en català i de temes relacionats amb la cultura pròpia de Mallorca, de les quals, durant el període 2014-2016, s'han

publicat, entre d'altres, els llibres següents: *Ofrena de versos a Santa Catalina Tomàs. Segles XVII-XXI*, de Rafel Bordoy; *L'espectacle*, de Joan Mas; *Gaspar Rul·lan*, del Consell Insular de Mallorca; *Pere Llobera Garau (1857-1941), president de la Diputació Provincial de Balears*, de Mateu Cerdà, i *L'objecte sonor. 60 anys de grafisme musical a Mallorca*. A més, s'han publicat diversos catàlegs d'exposicions que ha organitzat el Consell Insular de Mallorca.

Pel que fa a la promoció i la difusió de la cultura, el Consell Insular de Mallorca disposa del projecte «Cultura en Xarxa», que constitueix una xarxa activa d'oferta cultural per a tot Mallorca i promou iniciatives de producció en tots els àmbits de la creació: arts visuals, escèniques, musicals, multimèdia i literatura. Els catàlegs i la resta de material divulgatiu que s'edita al voltant d'aquestes activitats és en llengua catalana, o en versió bilingüe català-castellà o trilingüe català-castellà-anglès. També el Consell Insular de Mallorca té diverses línies d'ajudes per a la promoció de diferents activitats que fomenten la cultura, especialment de Mallorca i en què la llengua catalana es valora de manera preferent o exclusiva.

Quant a les biblioteques, el Consell Insular de Mallorca gestiona una xarxa de 70 biblioteques, més la Biblioteca de Cultura Artesana, que estan plenament integrades en la vida cultural dels municipis i són un eix essencial per a la participació ciutadana. Aquestes biblioteques funcionen perfectament en llengua catalana i acullen en els seus fons el material que s'edita a Mallorca.

Respecte dels arxius i els museus que depenen del Consell Insular de Mallorca, el material que editen és bàsicament en català, com *La col·lecció de ceràmica del Museu de Lluc*, d'Elvira González Gozalo, i *La col·lecció de pintura del Museu Diocesà de Mallorca*, a la col·lecció «Gresol», o *El fons fotogràfic «Virenque-Simó» de la Societat Arqueològica Lul·liana, 1860-1920*, de la col·lecció «Fotògrafs professionals». Però també editen catàlegs d'exposicions i material divulgatiu bilingüe català-castellà o trilingüe català-castellà-anglès.

D'altra banda, el Consell Insular de Mallorca també és part d'altres museus, com el Museu Històric Militar de Sant Carles —el lloc web del qual es pot consultar en català, castellà i anglès—, amb el qual col·labora en la publicació del seu material divulgatiu i dels llibres descriptius de la seva col·lecció, que són bilingües català-castellà.

També s'ha de dir que el Departament de Cultura, Patrimoni i Esports té la tutela, entre d'altres, de la Fundació Casa Museu Llorenç Villalonga, Pare Ginard i Blai Bonet. Amb la finalitat primera, d'acord amb els seus Estatuts, de «promoure el foment de l'estudi i la difusió de l'obra i la personalitat literària dels tres escriptors mallorquins» (Llorenç Villalonga, Rafel Ginard i Blai Bonet), el Consell Insular de Mallorca gestiona les que van ser les cases natal de Llorenç Villalonga a Binissalem, de Rafel Ginard a Sant Joan i de Blai Bonet a Santanyí, que donen a conèixer l'obra d'aquests escriptors i funcionen com a eixos vertebradors socials amb la realització d'activitats que dinamitzen la vida cultural de l'illa. Aquestes

activitats es promouen, entre d'altres, a través del seu web en català, com a llengua primera, en castellà, en anglès i en alemany. Precisament el 2016, dia 10 de maig, es va inaugurar el Centre de Poesia Contemporània Blai Bonet, un espai d'exposició, arxiu i biblioteca l'objecte principal del qual és divulgar la figura i l'obra d'aquest autor, un dels més rellevants de la literatura i la cultura en llengua catalana.

CONSELL INSULAR DE MENORCA

Durant el període 2014-2016, les actuacions de política lingüística, amb el servei adscrit al Departament de Cultura, que es van dur a terme, són bàsicament resultat del manteniment d'actuacions consolidades per polítiques anteriors:

Premi de narrativa juvenil en català.

Actuacions per commemorar l'Any Ruiz i Pablo (2015) amb motiu del 150è aniversari del seu naixement:

- Reedició del còmic *Viatge tràgic de l'amo en Xec de s'Ullastrar*.
- Elaboració d'una unitat didàctica sobre l'autor.
- Exposició sobre Ruiz i Pablo amb caràcter itinerant per onze centres educatius, totes les biblioteques de Menorca i en diferents activitats organitzades pel Consell Insular de Menorca.

Formació lingüística del personal amb la impartició de dos cursos de redacció de documents administratius.

Manteniment del web del Servei d'Assessorament Lingüístic del Consell Insular de Menorca.

Actuacions en matèria de cultura popular:

- Conveni amb Femefolk pel programa «Ballades a sa Plaça».
- Manteniment del web «Cultura Popular».

Organització de la Fira del Llibre en Català

S'ha revitalitzat aquesta fira, que se celebra el mes de novembre i que el 2015 arribà a l'onzena edició, amb un programa més atractiu i complet per als visitants de la fira a fi de fomentar la lectura en llengua catalana i promoure la literatura catalana.

Continuïtat dels Premis Borja Moll i Josep Vivó

S'ha donat continuïtat a les dues convocatòries de premis literaris: el Premi Francesc de Borja Moll de contes i rondalles, per a estudiants de secundària i

batxillerat, que ha arribat a la catorzena edició, i el Premi Josep Vivó de glosa escrita, que ha recuperat el seu caràcter anual.

El Premi de Narrativa Juvenil deixa de convocar-se per falta de participació i en canvi es torna a incorporar el batxillerat al Premi Francesc de Borja Moll.

Actuacions en col·laboració amb altres departaments

Amb la intenció de donar un caràcter més transversal a la política lingüística, el Servei d'Assessorament Lingüístic col·labora amb el Departament de Cultura bàsicament en les actuacions següents:

- Ajuts a l'edició en llengua catalana, que també es van deixar de convocar en el mandat anterior.
- Promoció de la cultura popular i elaboració de l'Inventari de patrimoni cultural immaterial de Menorca. Precisament per a l'elaboració d'aquest inventari, que és un dels compromisos de totes les reserves de la biosfera, la col·laboració s'estén també al Departament de Medi Ambient i Reserva de la Biosfera.

CONSELL INSULAR D'EIVISSA

XXII edició del Concurs Literari Sant Jordi per a alumnes de secundària i batxillerat

El Departament d'Educació, Cultura i Patrimoni, en exercici de les seves competències de foment i difusió de la producció literària, convoca amb caràcter anual i des de fa vint anys el Concurs Literari Sant Jordi, adreçat a alumnes d'ensenyament secundari obligatori i batxillerat d'Eivissa, amb l'objectiu d'incentivar la seva creativitat lingüística i literària tant en el terreny de la prosa com en el de la poesia i al mateix temps fomentar-ne l'interès i l'hàbit de la lectura, atès que els premis que es concedeixen són vals econòmics a intercanviar per llibres. Atesa la consolidació assolida per aquest certamen literari juvenil a l'illa d'Eivissa i atesos els satisfactoris resultats que han tingut les edicions anteriors, la voluntat és continuar donant-hi suport i potenciant la creació literària juvenil a l'illa d'Eivissa.

Per això, l'any 2014 es va convocar la XXII edició d'aquests premis de foment de la literatura entre els alumnes de secundària i batxillerat d'Eivissa en règim de concurrència competitiva.

XII Premi de Relats Curts Joan Castelló

El Departament d'Educació, Cultura i Patrimoni tenia la voluntat de concedir un premi de narracions curtes amb el nom de Premi de Relats Curts Joan Castelló Guasch, que arribà a la dotzena edició, per una banda per retre homenatge a aquest il·lustre folklorista i per l'altra per fomentar la literatura a la nostra societat. L'objecte d'aquest premi és, fent un reconeixement a la ingent obra de

l'escriptor eivissenc Joan Castelló Guasch, impulsar la feina dels escriptors en llengua catalana per contribuir a la creació literària en el si de la nostra societat. Joan Castelló està considerat un important prosista i folklorista, autor dels reconeguts toms de rondalles eivissenques i formentereres i de l'almanac *El Pitiuso* (que aparegué entre 1945 i 1979); va tenir així mateix un important ressò com a autor de guies turístiques i com a col·laborador a la premsa local amb articles sobre aspectes lingüístics i relacionats, sobretot, amb la cultura popular tant d'Eivissa com de Formentera. Per aquesta edició del premi es van presentar set obres. El jurat, per majoria, va decidir concedir el premi a l'obra *Vuit vents*, presentada amb el pseudònim Dic Bastard.

AJUNTAMENT DE PALMA

Restabliment dels Premis Ciutat de Palma en català

El juliol del 2015 l'Ajuntament de Palma va convocar els Premis Ciutat de Palma de novel·la i poesia en català, amb la finalitat de donar prestigi a l'ús literari de la nostra llengua a la ciutat. D'aquesta manera va recuperar uns premis literaris només en català, ja que a la legislatura anterior els premis tenien una modalitat en català i una en castellà.

Establiment d'una línia de subvencions destinada a projectes de promoció de la llengua catalana en els diversos àmbits de la vida ciutadana

Les bases de la convocatòria pública de subvencions de la Regidoria de Cultura, Patrimoni, Memòria Històrica i Política Lingüística per a l'any 2016, aprovades per la Junta de Govern del 6 de juliol, van incloure una línia destinada a projectes de promoció de la llengua catalana en els diversos àmbits de la vida ciutadana, dotada amb 20.000 €, de la qual podien ser beneficiàries les propostes relatives a les publicacions de materials didàctics de difusió i/o coneixement de la llengua catalana relacionats amb la ciutat de Palma, i a activitats de formació, difusió i/o coneixement de la llengua catalana.

Mitjançant aquesta línia van rebre subvencions les activitats següents: III Lliga de Debat Universitari, presentada per la Universitat de les Illes Balears; les Nits d'Estiu a Can Alcover, presentada per l'Obra Cultural Balear, i foment del coneixement i l'ús del català en l'àmbit dels escacs a Palma, presentada pel Grup Esspiral.

ARTICLE 13. VIDA ECONÒMICA I SOCIAL

1. Pel que fa a les activitats econòmiques i socials, les parts es comprometen, per al conjunt del país:

- a) a excloure de llur legislació tota disposició que prohibeixi o limiti sense raons justificables el recurs a llengües regionals o minoritàries en els documents relatius a la vida econòmica o social, i especialment en els contractes de treball i en els documents tècnics com les instruccions d'ús de productes o serveis;**
- b) a prohibir la inserció, en els reglaments interns de les empreses i els actes privats, de clàusules que excloguin o limitin l'ús de les llengües regionals o minoritàries, almenys entre els parlants de la mateixa llengua;**
- c) a oposar-se a les pràctiques tendents a desaconsellar l'ús de les llengües regionals o minoritàries en el marc de les activitats econòmiques o socials;**
- d) a facilitar i/o fomentar per altres mitjans que els esmentats als apartats precedents l'ús de les llengües regionals o minoritàries.**

2. En matèria d'activitats econòmiques i socials, les parts es comprometen, en la mesura que les autoritats públiques hi tenen competència, en el territori en què les llengües regionals o minoritàries són usades, i en la mesura que això és raonablement possible:

- a) a incloure, en llurs reglamentacions financeres i bancàries, mesures que permetin, en condicions compatibles amb els usos comercials, la utilització de les llengües regionals o minoritàries en la redacció d'ordres de pagament (xecs, lletres de canvi, etc.) o d'altres documents financers, o, si escau, a vetllar per la posada en pràctica d'un procés així;**
- b) en els sectors econòmics i socials dependents directament de llur control (sector públic), a realitzar accions que encoratgin l'ús de les llengües regionals o minoritàries;**
- c) a vetllar perquè els equipaments socials com ara els hospitals, les llars de jubilats i els albergs ofereixin la possibilitat de rebre i tractar en llur llengua els parlants d'una llengua regional o minoritària que necessiten atencions per raons de salut, d'edat o per altres raons;**
- d) a vetllar, segons modalitats apropiades, perquè les instruccions de seguretat siguin igualment redactades en les llengües regionals o minoritàries;**

e) a posar a l'abast en les llengües regionals o minoritàries les informacions proporcionades per les autoritats competents relatives als drets dels consumidors.

Una vegada més, l'Estat espanyol no afavoreix en cap cas que les relacions entre les empreses públiques o privades i la ciutadania siguin en les llengües oficials de l'Estat diferents del castellà.

Les administracions públiques de la comunitat autònoma de les Illes Balears sí que han dut a terme mesures per promocionar l'ús de la llengua catalana, sobretot a partir de la segona meitat del 2015.

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

El Ple del Parlament de les Illes Balears, en la primera sessió plenària extraordinària de dia 8 de juliol de 2014, aprovà la Llei 7/2014, de protecció de les persones consumidores i usuàries de les Illes Balears. En l'article 30 de la Llei esmentada hi diu:

Llengua utilitzada en la informació

1. Tota la informació facilitada al consumidor a què es refereix aquest capítol ha de figurar almenys en una de les dues llengües oficials de la comunitat autònoma.
2. Quan es tracti de productes les dades d'etiquetatge dels quals tinguin rellevància per a la salut o la seguretat de les persones, la informació facilitada ha de figurar almenys en la llengua oficial de l'Estat.

Aquesta Llei representa un tracte discriminatori respecte als parlants de la llengua catalana perquè dona prioritat a la llengua castellana enfront de la catalana i no garanteix els drets lingüístics dels catalanoparlants.

D'altra banda, el 30 de setembre de 2014 es va aprovar la nova Llei de comerç de les Illes Balears, que va suposar la supressió dels articles que regulaven aspectes lingüístics de la Llei de comerç anterior (Llei 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a Illes Balears). Així, s'eliminava l'obligació de disposar de personal capacitat per atendre els clients en català en el cas de comerços amb més de tres treballadors i de retolar els comerços com a mínim en català.

Ja s'ha comentat més amunt que l'àmbit sanitari va ser un dels afectats per l'eliminació dels coneixements de català com a requisit per al personal (funcionari, estatutari i laboral), però que aquest requisit es va recuperar mitjançant la Llei 4/2016. El Govern de les Illes Balears treballa actualment en el decret que ha de desplegar els preceptes d'aquesta Llei. El Quart Informe del Comitè d'Experts del Consell d'Europa recomana a l'Estat espanyol que garanteixi l'ús de totes les llengües regionals i minoritàries en la prestació dels serveis de salut, però l'Estat se'n desentén i delega en les comunitats autònomes l'aplicació de la CELROM.

Disposam d'algunes dades sobre el personal sanitari que va obtenir els certificats d'aprofitament dels cursos de llengua catalana els anys 2014, 2015 i 2016:

	<i>Alumnes amb nivell</i>				
	<i>Nivell</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>Total</i>
IB-Salut	A2	25	23	21	69
	B1		9	9	18
	B2	2	3	4	9
	C1	3	10	5	18
	C2	1	2	2	5
	LA	2	7	3	12
	Total		33	54	44

Font: EBAP

La Conselleria de Salut afirma que quant al desplegament reglamentari de la Llei 4/2016, de 6 d'abril, de mesures de capacitació lingüística per a la recuperació de l'ús del català en l'àmbit de la funció pública, el Servei de Salut té previst dictar el decret que ha de desplegar la Llei de manera immediata, un cop que s'hagin complert els tràmits preceptius, atès que les negociacions entre els parts implicades ja han conclòs.

Activitats de foment de l'ús del català

L'objecte general de la convocatòria de la Direcció General de Política Lingüística de 2016 era donar suport a les activitats que contribueixen a la difusió i la promoció de l'ús social de la llengua catalana entre la població general, tant en l'autòctona com en la nouvinguda. Es van establir cinc tipus d'activitats: de formació destinada a sectors específics de població, d'integració lingüística, de lleure, campanyes de sensibilització i edició de material.

La convocatòria va voler fer un èmfasi especial en l'àmbit del lleure, de gran importància per adquirir la llengua d'una manera natural i espontània i reforçar l'ús del català com a llengua habitual.

L'import total destinat a aquesta convocatòria era de 200.000 euros, i els ajuts es van distribuir entre ajuntaments de menys de 20.000 habitants i entitats sense ànim de lucre. En total, van ser 19 els beneficiaris, que van obtenir l'ajut per un o diversos projectes, tal com s'especifica en el quadre següent:

<i>Sol·licitant</i>	<i>Projectes</i>	<i>Import</i>
Ajuntament d'Alcúdia	Campanya «No estiguis orsai, llegeix», beca Universitat Carolina de Praga, campanya «Històries del català»,	20.000,00 €

	suport oral a les escoles, cursos intensius	
Ajuntament d'Algaida	Tallers de lectura fàcil	1.133,10 €
Ajuntament de Campanet	Edició de material divulgatiu	6.871,59 €
Ajuntament de Maria de la Salut	Espectacle de poesia, música i combat de glosses	1.350,00 €
Ajuntament de Santa Eugènia	Campanya «Històries del català»	118,30 €
Ajuntament de Son Servera	Tallers de teatre escolar i d'adults, cinema a la fresca	10.494,00 €
Ajuntament de Valldemossa	Acte 30è aniversari Llei de normalització lingüística, espectacle de poesia i glosses, visita estudiants britànics a la Cartoixa, cinema a la fresca	1.899,68 €
Associació Bloco Ayan	Formació batucada	3.425,59 €
Associació de Monitors d'Escacs de les Illes Balears	Edició pòster, campanya «Escacs i oci», formació monitors i alumnes	6.313,78 €
Associació Educativa de les Illes per l'Esplai, el Jovent i la Cultura	Jornada «Espai de comunicació en català»	297,21 €
Associació Ona Mediterrània	FirOna, Ona MusiCat	5.469,97 €
Associació Pa i Mel	Biblioteca, foment de l'ús del català en el lleure, parelles d'acollida	14.444,43 €
Centre d'Estudis de l'Esplai	Minicolònies d'estiu, escola d'estiu	3.415,81 €
Grup d'Esplai El Cercle	Activitats d'esplai	8.380,35 €
Institució Francesc de Borja Moll	Material interactiu per aprendre català	12.424,50 €
Joves de Mallorca per la Llengua	Campanya «Enrotlla't»	4.098,56 €
Obra Cultural Balear	Xarxa territorial	20.000,00 €
Paraula. Centre de Serveis Lingüístics de les Illes Balears	Parelles lingüístiques	8.321,02 €
STeI Intersindical	Jornades «Competència oral a l'aula» i «Cohesió	1.420,86 €

A part de les línies d'ajuts convocades, la Direcció General de Política Lingüística va treballar per la coordinació institucional pel que fa a les subvencions, principalment amb els consells insulars, amb la finalitat de no duplicar ajuts i donar la màxima cobertura a les necessitats existents en matèria de política lingüística.

Premi a la millor campanya publicitària en llengua catalana

Les empreses són un element bàsic en el desenvolupament econòmic de les societats modernes i empren la llengua pròpia del territori per fer les seves campanyes publicitàries amb la intenció d'acostar-se a la població i fidelitzar la clientela. Tot i això, encara són poques les empreses privades de les Illes que aposten decididament per dissenyar les seves campanyes publicitàries en llengua catalana.

L'objecte de la convocatòria d'ajuts de la Direcció General de Política Lingüística de 2016 era concedir un premi a la millor campanya publicitària en llengua catalana a les Illes Balears durant l'any 2016 amb la finalitat que el català esdevengui llengua d'ús habitual de feina, dels productes, de l'etiquetatge, de la publicitat i dels serveis de les empreses i, al mateix temps, ampliar i valorar el paper de les empreses privades en el foment de la presència ambiental del català en tot el territori.

Es va establir un premi únic de 10.000 euros a la campanya publicitària que obtingués més puntuació, d'acord amb els criteris establerts en les bases de la convocatòria, tal com es detalla en el quadre següent:

<i>Sol·licitant</i>	<i>Campanya</i>	<i>Import</i>
Institut Oftàlmic de Mallorca	«No a les ulleres. Sigui revolucionari»	10.000 €

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

A Mallorca, el Consell té les competències en serveis socials, recursos assistencials per a gent gran i protecció de menors i atenció a la família. El personal que hi treballa disposa dels coneixements necessaris per poder atendre en llengua catalana, i això inclou les llars i les residències que gestiona directament (Llar d'Ancians, Residència la Bonanova, Residència Huialfàs de sa Pobla i Residència assistida de Felanitx).

Així mateix, tant a la Llar d'Ancians com a la Residència la Bonanova ha finalitzat l'aplicació del pla de normalització; en general, el personal resident és atès en llengua catalana.

CONSELL INSULAR DE MENORCA

El 2016 es recupera la convocatòria d'ajuts als comerços, a les empreses, als establiments turístics i als clubs esportius de l'illa per fomentar l'ús del català en la retolació, en els web i en tota la documentació que generin (cartes de restaurants, catàlegs, factures...).

El Consell Insular de Menorca va convocar aquests ajuts, ininterrompudament, des de 1991 fins al 2013, any en què es deixen de convocar per decisió de l'equip de govern, i el 2016 es recuperen amb una dotació de fins a 10.000 euros.

CONSELL INSULAR D'EIVISSA

L'any 2000 l'aleshores Consell Insular d'Eivissa i Formentera posà en marxa la primera convocatòria d'ajudes per al foment de l'ús de la llengua catalana en els àmbits del comerç, la restauració, la indústria i els serveis.

L'objectiu d'aquests ajuts, que s'havien arribat a convocar anualment, té un doble vessant: d'una banda, fer que l'ús ambiental de la llengua catalana a indústries, comerços, restaurants, etc. sigui cada vegada major i, d'altra, que per als habitants de l'illa sigui més usual l'ús de la nostra llengua i que les persones que la visitin s'adonin de l'ús de la llengua catalana a les illes Pitiüses.

L'any 2014 es va reprendre aquesta línia d'ajuts i es van concedir 9 subvencions; els anys 2015 i 2016 es va continuar amb la convocatòria d'ajuts per al foment de la llengua catalana a l'àmbit del comerç, la indústria, la restauració i serveis i es van concedir 15 i 8 ajuts, respectivament.

CONSELL INSULAR DE FORMENTERA

El Servei d'Assessorament Lingüístic del Consell Insular de Formentera únicament fa tasques d'informació sobre les línies de subvenció per a la retolació comercial en català a què poden acollir-se les persones interessades i d'assessorament lingüístic quant als textos que s'han d'incloure en la retolació comercial.

AJUNTAMENT DE PALMA

Incorporació de clàusules lingüístiques als plecs de condicions de les administracions públiques

El 13 d'octubre de 2016 la Junta de Govern de l'Ajuntament de Palma va aprovar la Instrucció per a una contractació pública amb responsabilitat social, mediambiental i lingüística, la qual, com el seu nom indica, incorpora clàusules per garantir que el català sigui la llengua usual en les obres, els serveis i els subministraments que contracti l'Ajuntament.

ARTICLE 14. INTERCANVIS TRANSFRONTERERS

Les parts es comprometen:

- a) a aplicar els acords bilaterals i multilaterals existents que les vinculen amb els estats on la mateixa llengua és usada de manera idèntica o pròxima, o a esforçar-se per concloure'n, si cal, per tal d'afavorir els contactes entre els parlants de la mateixa llengua en els estats implicats, en els àmbits de la cultura, de l'ensenyament, de la informació, de la formació professional i de l'educació permanent;**
- b) en interès de les llengües regionals o minoritàries, a facilitar i/o a promoure la cooperació a través de les fronteres, especialment entre col·lectivitats regionals o locals en el territori de les quals s'usa la mateixa llengua de manera idèntica o pròxima.**

L'Estat espanyol no promou ni facilita la cooperació entre els parlants de la llengua catalana, ans al contrari. Totes les passes que es fan per l'acostament entre les comunitats autònomes del domini català són gràcies als esforços i aportacions dels governs autonòmics respectius.

Les eleccions autonòmiques de 2015 representaren un canvi en les relacions entre les direccions generals de Política Lingüística dels governs autonòmics que tenen llengües pròpies diferents del castellà, que a partir d'aquell moment manifestaren la voluntat d'encetar una nova etapa de coordinació entre els diferents governs. La intenció, després d'una llarga etapa de relacions estroncades, era crear un nou punt de retrobada per a les administracions que tenen la responsabilitat de vetlar i promoure la llengua al conjunt dels territoris amb llengua oficial diferent del castellà i que cada vegada comparteixen més espais comuns.

Jornada sobre Llengua i Societat als Territoris de Llengua Catalana

Cada any la Direcció General de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya organitza la Jornada sobre Llengua i Societat als Territoris de Llengua Catalana. Les jornades de 2015 i 2016 es van celebrar a Barcelona, i el 2016 per primera vegada en molts anys estava previst que hi hagués presència institucional dels set territoris del domini lingüístic català: Catalunya, el País Valencià, les Illes, la Franja de Ponent, Andorra, la Catalunya Nord i l'Alguer. No obstant això, el director general de Política Lingüística del Govern de l'Aragó no hi va assistir. Es tractava d'una jornada més acadèmica que institucional, en què es van criticar les polítiques lingüístiques de l'Estat espanyol, francès i italià, però es va arribar a la conclusió que el domini lingüístic català no para d'enfortir-se i que la col·laboració entre les institucions dels set territoris és inevitable. La directora general de Política Lingüística del Govern de les Illes Balears va mostrar el compromís del seu Govern per defensar la llengua catalana.

Any Lluï

Els anys 2015 i 2016 es commemorava el 700è aniversari de la mort de Ramon Llull, l'autor més universal de la cultura catalana, amb la implicació de diverses institucions. L'Any Llull va servir per reivindicar l'aportació d'aquest pensador i escriptor al món de les lletres i fer conèixer al públic general la influència que el seu pensament ha exercit en l'obra de nombrosos intel·lectuals europeus. S'hi van implicar sobretot institucions de Catalunya i les Illes Balears —no només els governs respectius, sinó també organitzacions de la societat civil i l'Església—, amb la voluntat de fer una celebració conjunta. Es van programar prop de 300 activitats per recuperar i difondre l'obra del pensador, entre les quals hi havia exposicions, lectures, congressos, taules rodones, concerts, projectes editorials acadèmics i educatius, obres de teatre, dansa, activitats a les escoles, accions de difusió als mitjans de comunicació, etc. Del total de les activitats programades, 160 van tenir lloc a Catalunya, més de 300 a les Balears, 10 a la resta de l'Estat espanyol i 72 en l'àmbit internacional.

Amb motiu de la commemoració, es va posar en marxa el web de l'Any Lull, (<www.anyllull.cat>), que ofereix tota la informació relacionada amb la commemoració, dades generals sobre el personatge i la seva obra, enllaços per aprofundir-hi, tota la informació referent a activitats, i també informació sobre les publicacions.

En el programa d'activitats de l'Any Lull, que es va allargar fins al mes de novembre de 2016, destacaven la instal·lació i exposició «Vidre de Meravelles», que l'artista Miquel Barceló va fer a París al març; l'exposició «La màquina de pensar, Ramon Lull i l'ars combinatòria» al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona; la lectura de textos de Lull que es va fer per Sant Jordi al Parlament de Catalunya; els actes que van tenir lloc amb motiu de l'11 de setembre, i també els actes de cloenda de l'Any Lull: el que va tenir lloc al Palau de la Música Catalana el mes de novembre de 2016 i el que es va dur a terme al Teatre Xesc Forteza de Palma el mes de desembre.

Viatge d'alumnes britànics

Amb motiu de l'Any Lull, un grup d'estudiants de llengua catalana a la Gran Bretanya va realitzar un viatge cultural a Mallorca l'abril de 2016. La Direcció General de Política Lingüística, juntament amb altres entitats de les Illes Balears i també del Principat, va col·laborar en l'organització del viatge.

El grup estava format per 33 alumnes i tres professors, procedents de quatre universitats britàniques (Cambridge, Durham, Newcastle i Liverpool). L'estada a Mallorca va incloure un seguit de visites, rutes i excursions per conèixer el patrimoni i el llegat de Ramon Lull, a més d'altres aspectes de la cultura catalana, com ara les gloses i la gastronomia.

A l'inici de la visita, la Direcció General va organitzar una recepció oficial per als estudiants, a la qual assistiren representants de totes les institucions col·laboradores. Aquesta recepció també va servir per apropar als mitjans de comunicació l'existència d'estudis de llengua catalana a l'estranger.

La Direcció General va voler aprofitar la visita dels estudiants britànics amb motiu de l'Any Lull per elaborar un material audiovisual que recollís el valor sociolingüístic del seu testimoniatge. Així, es van entrevistar diversos alumnes, amb perfils lingüístics diferents, amb la finalitat d'aprofundir en les seves motivacions per aprendre la llengua catalana. Igualment, es van entrevistar els professors, procedents de les Illes Balears, per conèixer de primera mà l'experiència d'ensenyar el català a l'estranger. Aquest material es difon per diversos mitjans (per exemple, el canal de YouTube de la Direcció General de Política Lingüística) i es farà arribar als centres educatius de les Illes Balears i a universitats estrangeres per promocionar els ensenyaments de català.

Col·laboració entre governs autonòmics dels territoris de parla catalana

Els representants de les direccions generals de Política Lingüística de les comunitats de l'Estat on el català també és llengua pròpia (Aragó, Catalunya i País Valencià) van ser presents a l'acte de commemoració dels 30 anys de la Llei de normalització lingüística que el Govern de les Illes Balears va dur a terme el 29 d'abril de 2016.

De llavors ençà, el contacte entre les direccions generals de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, del País Valencià i de les Illes Balears ha estat constant. Es fan reunions periòdicament.

El novembre de 2016 va tenir lloc una reunió entre els directors generals del Govern de les Illes Balears, de la Generalitat de Catalunya i de la Generalitat Valenciana amb l'objectiu de compartir estratègies per impulsar l'ús de la llengua. La reunió es va obrir constatant la importància d'una trobada de responsables de polítiques lingüístiques que incideixen sobre 13 milions de ciutadans i amb una exposició de les principals línies polítiques impulsades a cada territori.

En el transcurs de la reunió es va acordar treballar conjuntament per garantir la coherència, la transparència i la màxima informació pública pel que fa al sistema d'acreditacions de llengua dels tres territoris.

També es va manifestar la voluntat de tenir una versió única de les traduccions de la legislació estatal i altres textos de caràcter legal i administratiu i compartir els recursos públics que es dediquen a aquestes traduccions. Es treballa per afavorir conjuntament la disponibilitat en llengua catalana de textos legals i administratius amb incidència sobre els ciutadans.

Es va constatar la voluntat conjunta de garantir l'accés en la llengua compartida a una oferta de dret europeu vigent, actualitzat i de referència. Es treballarà conjuntament per incrementar el volum de traduccions de normativa i documentació administrativa clau de la Unió Europea.

En la trobada, les tres institucions van compartir recursos i eines per a l'aprenentatge i ensenyament de la llengua i les diverses polítiques de foment en àmbits diversos de la societat com el cinema, l'empresa o la justícia, amb l'objectiu d'estendre al conjunt de territoris les millors pràctiques de cadascun.

Els directors generals reunits també van valorar l'arreglament dels tres governs en matèria lingüística davant les polítiques de l'Estat que resulten perjudicials per a la llengua compartida.

La trobada va ser un pas important en la represa progressiva de relacions de cooperació en matèria de llengua entre els tres governs. Es va acordar donar continuïtat a les trobades fent tres reunions a l'any, una a cada territori.

El dia 14 de maig de 2016 va tenir lloc el I Seminari de Direccions Generals de Política Lingüística de l'Estat espanyol, sobre la diversitat lingüística i el paper que ha d'assumir l'Estat envers la realitat multilingüe. A més de l'amfitriona, la Generalitat Valenciana, estaven convidats a participar-hi el Govern de les Illes Balears, la Generalitat de Catalunya, el Govern Basc, la Xunta de Galícia, el Govern del Principat d'Astúries, el Govern de l'Aragó i el Govern de Navarra. L'acte es va centrar en l'anàlisi de diversos documents que aborden la diversitat lingüística, com ara el Quart Informe del Consell d'Europa sobre el grau d'aplicació de la CELROM, o els convenis de col·laboració entre les comunitats amb llengües oficials diferents del castellà. També es va preveure elaborar un document de treball conjunt i permanent, amb l'objectiu de coordinar accions i compartir bones pràctiques, per aprofundir en la protecció jurídica del plurilingüisme a l'Estat espanyol.

Protocol de col·laboració en matèria de política lingüística

El 16 de març de 2007, els governs català, basc i gallec van subscriure un protocol de col·laboració en matèria de política lingüística al qual es va incorporar el Govern de les Illes Balears el 27 de novembre de 2008. La Generalitat Valenciana hi va fer una sol·licitud d'adhesió el 2016.

El document del protocol fixa un marc general de col·laboració que permet desplegar accions d'intercanvi de comunicació i informació en matèria de llengua i terminologia; en promoció de mesures de protecció i ús de les llengües cooficials de l'Estat a l'Administració General de l'Estat i de la Unió Europea; en l'àmbit socioeconòmic; en l'ensenyament reglat i per a adults; en l'ús social de la llengua i en la difusió internacional de les llengües i les cultures.

El protocol fa incidència en els beneficis que pot dur una col·laboració multilateral en aquesta matèria, malgrat que cada territori presenta realitats sociolingüístiques diferents. El protocol parteix de la base que, amb un 40 % de la població que viu a comunitats amb una llengua pròpia diferent del castellà, l'espanyol és un estat plurilingüe que, com a tal, ha de respectar i impulsar l'ús de les diferents llengües.

També reflexiona sobre el fet que les llengües pròpies no gaudeixen encara d'un ús normalitzat en les institucions de l'Estat ni són objecte d'un tractament adequat en les administracions perifèriques de l'Estat, per la qual cosa és necessari que s'actui de manera proactiva a favor de l'ús de les llengües pròpies en l'àmbit de les institucions estatals mateix, en els mitjans de comunicació de titularitat pública estatal, en el sistema educatiu i en les seves administracions perifèriques.

El protocol també fa referència a l'Informe sobre el compliment a l'Estat espanyol de la CELROM elaborat el 2002, que posava de manifest les grans mancances

observades en la justícia i l'Administració estatal pel que fa al respecte efectiu de les llengües oficials distintes del castellà.

Si l'Estat s'implicàs correctament en la promoció de les llengües cooficials diferents del castellà que coexisteixen, no seria necessari subscriure un protocol com aquest.

Xarxes europees

Hi ha diverses xarxes que treballen per fomentar i protegir les llengües regionals o minoritàries d'Europa.

Una d'aquestes és la xarxa ELEN, que es va fundar l'any 2011 arran de la feina feta pels diferents comitès dels estats membres de la Unió Europea dins l'Oficina Europea de Llengües Minoritàries (EBLUL). La xarxa té l'objectiu de treballar per als 50 milions d'europesos que parlen llengües regionals o minoritàries (un 10 % del total de la població). Treballa actualment per a un total de 44 llengües regionals, minoritàries o amenaçades. Entre aquestes n'hi ha de grans, com el català o l'eusquera, però també d'altres que representen realitats més petites, com el sard, el bretó o el còrnic.

Les entitats que formen l'ELEN representen comunitats lingüístiques situades en diversos estats europeus. Està formada per quaranta-nou entitats amb seu a divuit estats d'Europa (Albània, Alemanya, Bèlgica, Eslovàquia, Espanya, Estònia, Finlàndia, França, Grècia, Itàlia, Letònia, Polònia, Regne Unit i Romania), tot i que el seu àmbit d'actuació s'estén a un total de devuit estats a tot el territori europeu.

Entre les entitats que treballen en aquesta xarxa per promocionar i protegir les llengües regionals o minoritàries hi ha el CIEMEN (membre fundador), Escola Valenciana, Acció Cultural del País Valencià, Consello d'a Fabla Aragonesa, Euskal Confederazioa, Iniciativa pol Asturianu, Institut d'Estudis Occitans, Kontseilua, La Bressola, Obra Cultural Balear, Òmnium Cultural, Plataforma per la Llengua, Rolde de Estudios Aragoneses i la Societat Catalana de Sociolingüística, entre d'altres.²⁵

D'altra banda, la Xarxa Europea per a la Diversitat Lingüística (NPLD) va ser creada l'any 2007 amb la finalitat d'influir en les polítiques lingüístiques de la Unió Europea relatives al reconeixement de les llengües regionals i minoritàries i a la gestió de la diversitat lingüística en el context d'Europa.

A la Xarxa hi participen alguns governs estatals de la Unió Europea, governs autonòmics, associacions i entitats culturals que treballen en la promoció de la pluralitat lingüística, universitats i centres de recerca. La Generalitat de Catalunya

²⁵ <https://elen.ngo/>

s'hi va adherir com a membre de ple dret l'any 2009, la Generalitat Valenciana el 2016 i el Govern de les Illes Balears hi està en procés d'incorporació actualment. Hi són representades diverses llengües europees: català, occità, gaèlic escocès, gaèlic irlandès, basc, gallec, còrnic, bretó, frisó, gal·lès, macedònic, retoromànic friülà, retoromànic ladí, noruec nou (nynorsk), finès, suec i cors.²⁶

L'NPLD impulsa diversos projectes, entre els quals destaca l'elaboració del Full de Ruta per a la Diversitat Lingüística d'Europa.

El Full de Ruta té com a objectiu principal assegurar que les llengües d'Europa, independentment del seu nombre de parlants o del seu pes polític o econòmic, es considerin valors comuns que necessiten suport i promoció. El Full de Ruta s'articula en unes quantes línies de treball: adoptar una política inclusiva del multilingüisme; treballar perquè les llengües tinguin una funció de cohesió social i contribueixin al desenvolupament econòmic; usar les tecnologies de la informació i la comunicació per a l'aprenentatge i la promoció de les llengües, i donar suport a les llengües regionals o minoritàries i especialment a les més vulnerables d'Europa.²⁷

²⁶ VI Informe sobre la situació de la llengua catalana 2012. Observatori de la Llengua Catalana.

²⁷ <http://www.npld.eu/>

CONCLUSIONS GENERALS

Tal com posa de manifest l'Informe, malauradament l'Estat espanyol no dona compliment a les accions a què s'ha compromès en la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries.

L'Estat no assumeix el seu plurilingüisme ni l'accepta com a fet enriquidor de la societat; per tant, els acords i objectius que preveu la CELROM no són assumits per l'Estat espanyol. En tot cas són les administracions autonòmiques i locals les que intenten atendre, en el marc de les seves competències, els compromisos que estableix la Carta.

La CELROM és un tractat internacional completament desconegut tant per la ciutadania en general, com per jutges i magistrats en particular, i l'Estat mai no s'ha encarregat de fer-ne divulgació. En aquest sentit, seria desitjable que l'Estat fes alguna acció de difusió del text.

A més, l'Estat no ha seguit cap de les recomanacions que fa el Comitè de Ministres en el Quart Informe de compliment de la CELROM: no ha tingut voluntat per canviar l'article 231 de la LOPJ, ni ha posat interès ni mitjans perquè el personal sanitari tengui coneixements de català per possibilitar els drets lingüístics dels parlants, ni és factible encara dirigir-se en català a l'Administració General de l'Estat ni a les forces de seguretat.

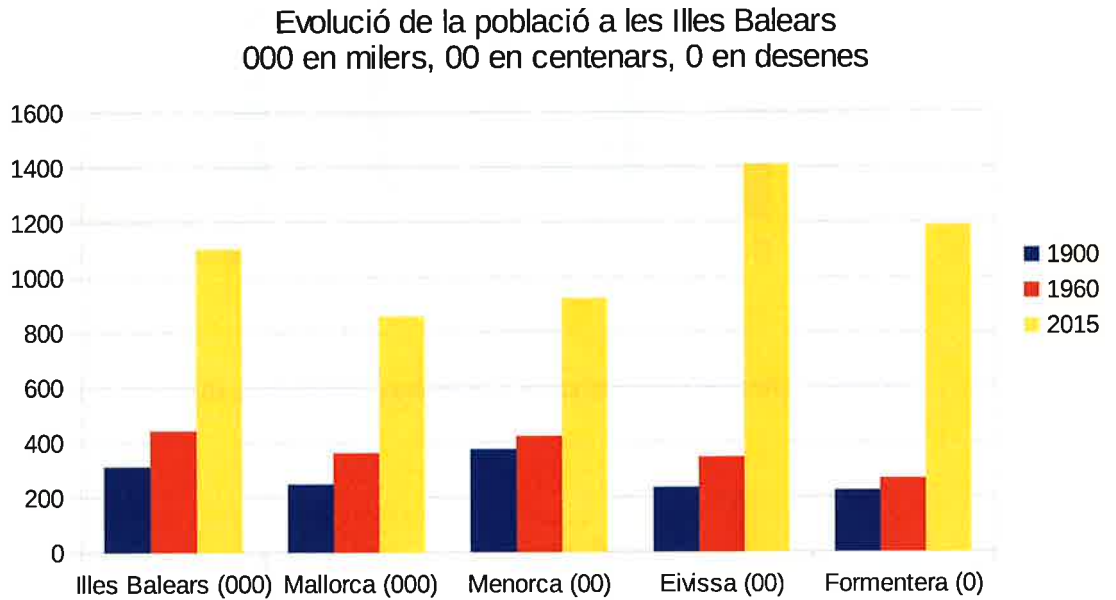
Tot i que s'observen algunes actuacions per part de l'Estat per fer present la llengua catalana a les administracions estatals, com per exemple traduir els llocs web, traduir fullets, etc., la realitat és que això té molt poca rellevància en relació amb l'atenció als drets lingüístics de la ciutadania.

Per tant, cal recordar la necessitat d'una acció valenta, decidida i ferma per complir amb els compromisos que estableix la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries. D'aquesta manera, s'aconseguiria donar resposta a la diversitat lingüística i cultural de l'Estat espanyol.

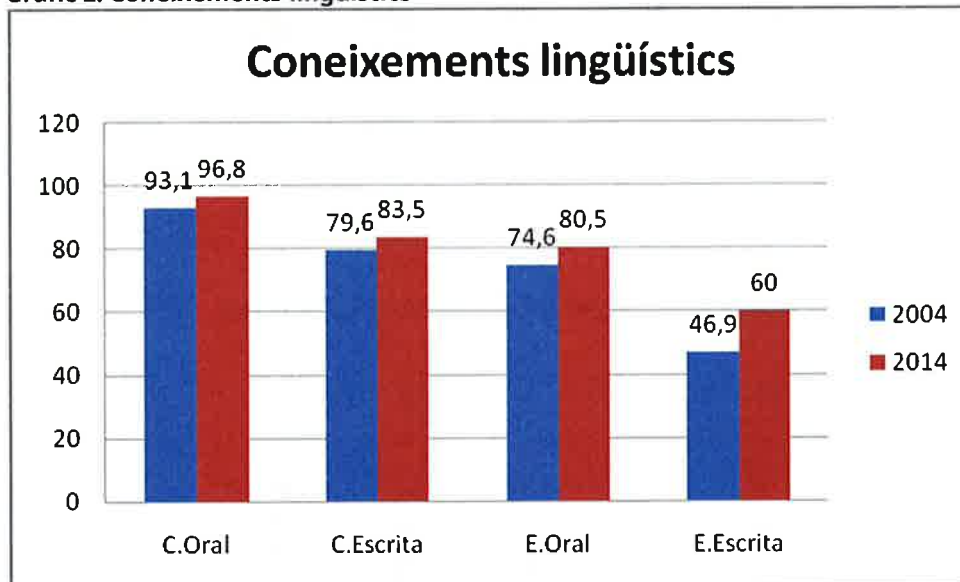
ANNEX

Selecció de gràfics corresponents a l'Enquesta sobre usos lingüístics 2014 a les Illes Balears

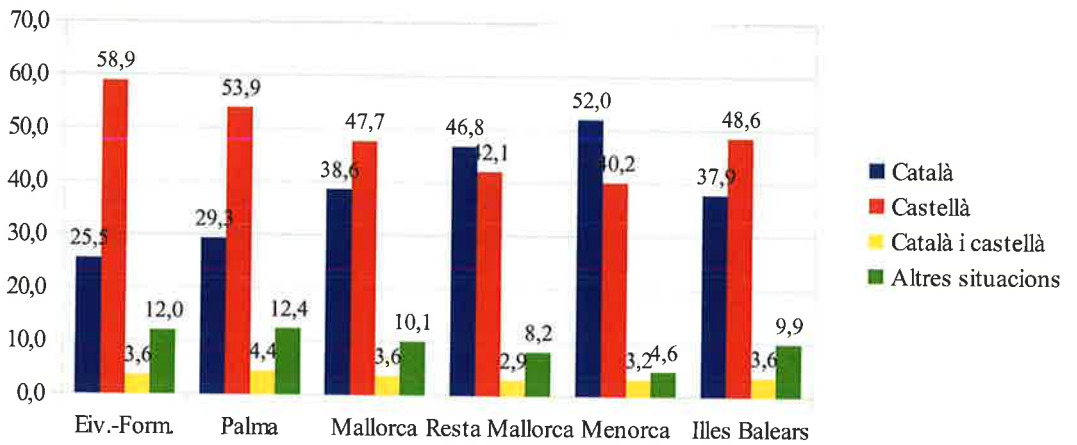
Gràfic 1. Població

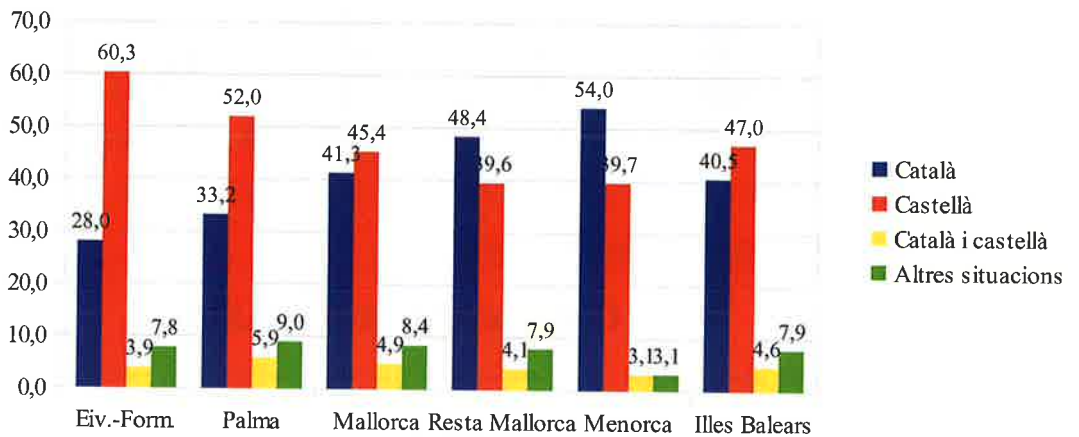
Gràfic 2. Coneixements lingüístics

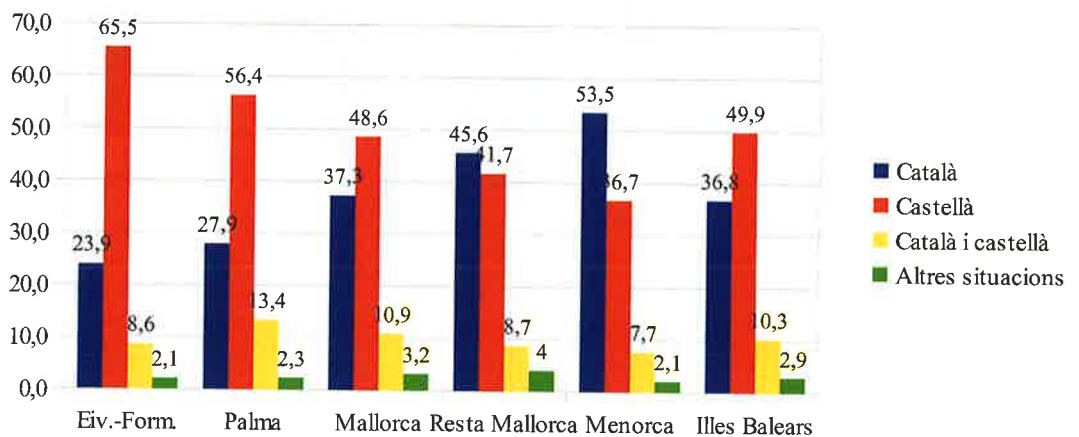
Gràfic 3. Llengua inicial per unitats territorials. 2014 (%)

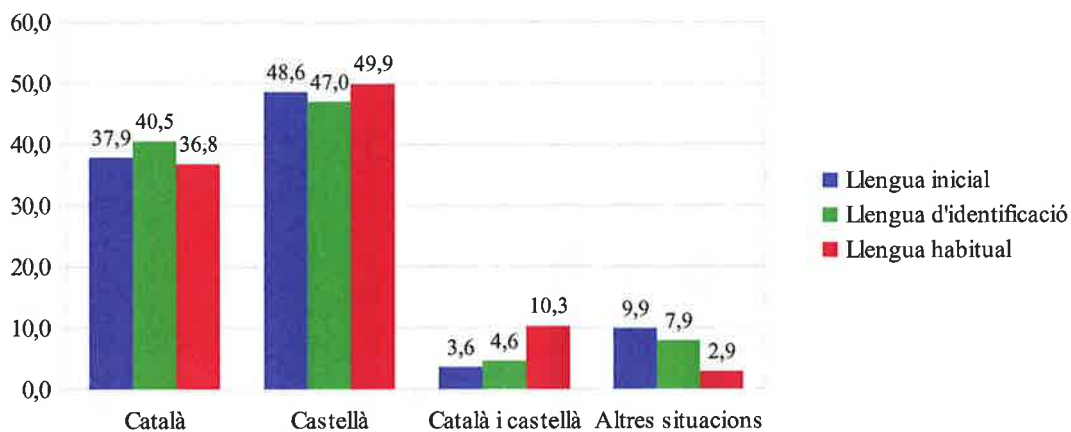
Gràfic 4. Llengua d'identificació per unitats territorials. 2014 (%)

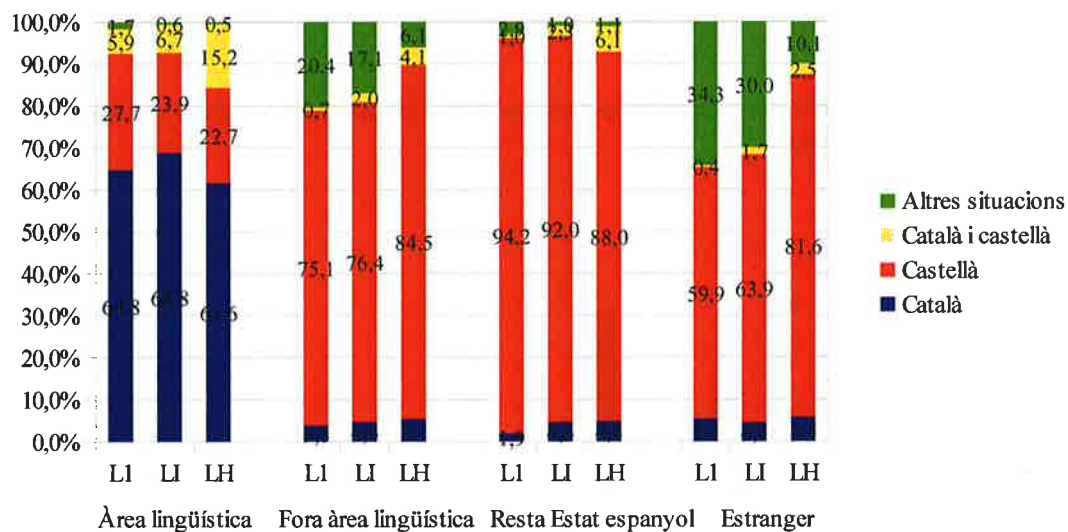
Gràfic 5. Llengua habitual per unitats territorials. 2014 (%)

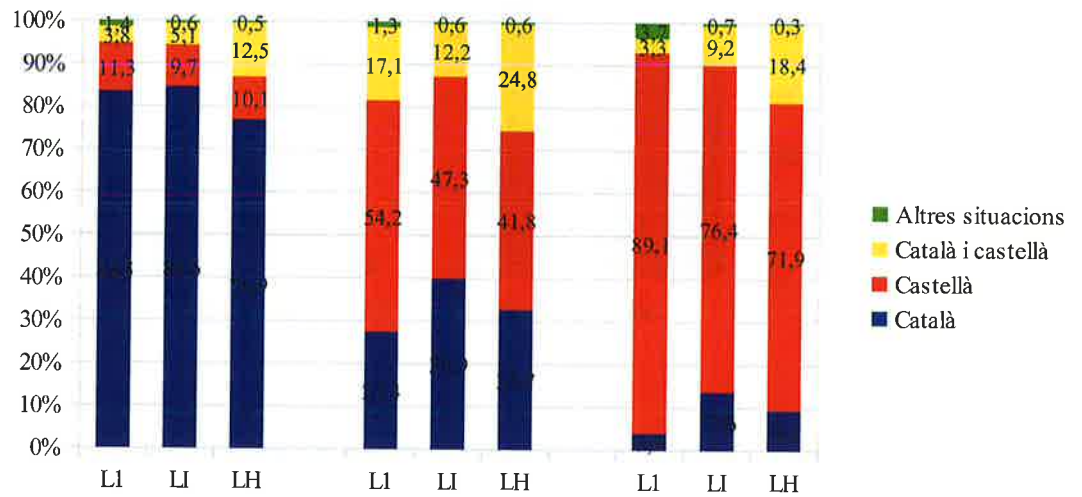
Gràfic 6. Llengua inicial, llengua d'identificació i llengua habitual. 2014 (%)

Gràfic 7. Llengua inicial, llengua d'identificació i llengua habitual per lloc de procedència. 2014 (%)

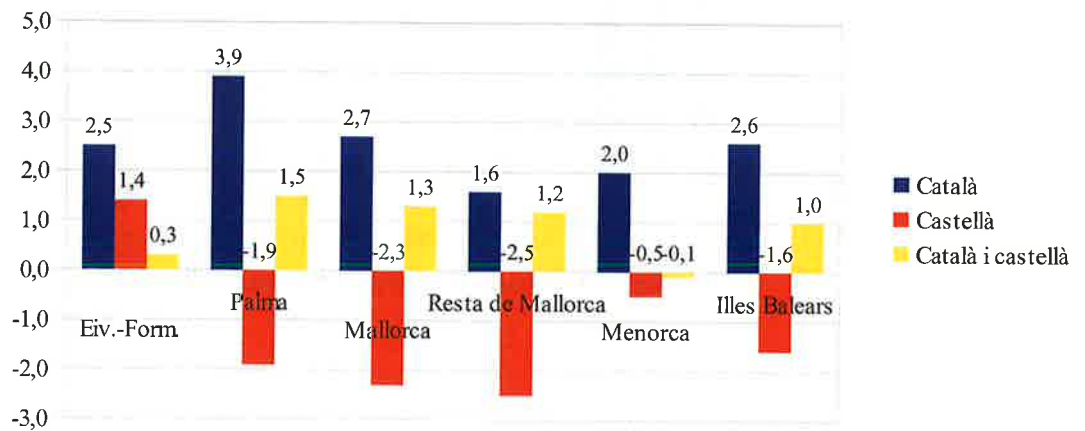

Gràfic 8. Llengua inicial, llengua d'identificació i llengua habitual per origen geogràfic familiar. 2014 (%)

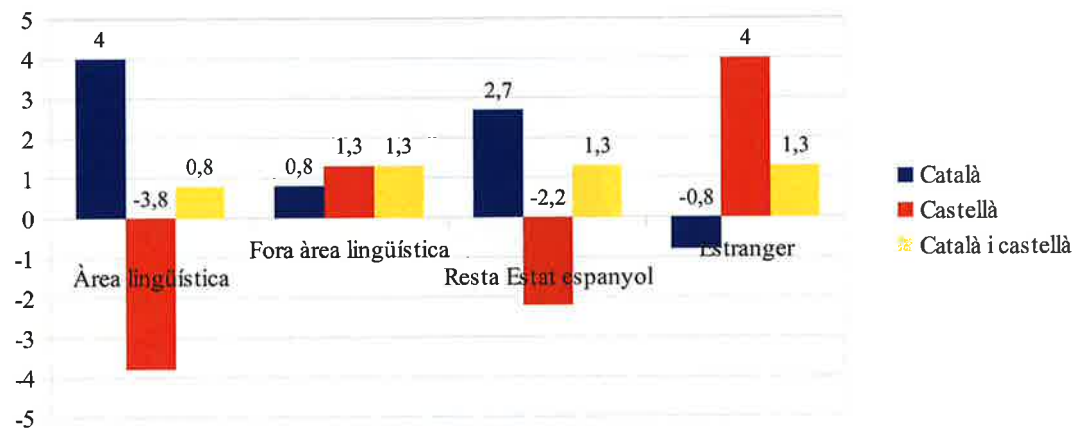

Subjects i progenitors nats a TPC Subjecte i un progenitor nats a TPC Subjecte nat a TPC i progenitors fora

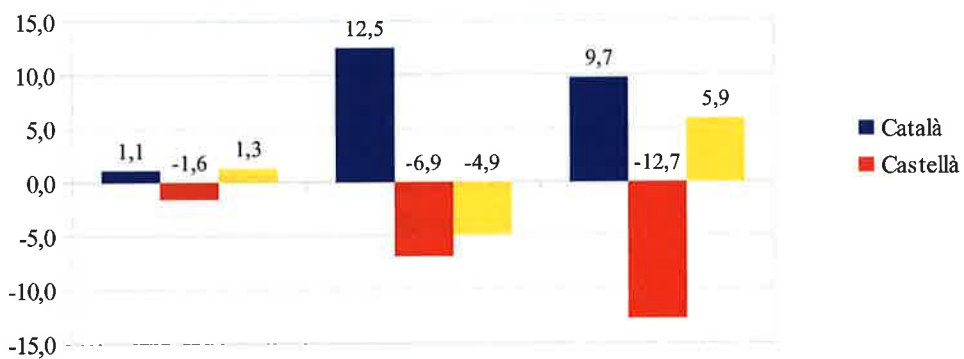
Gràfic 9. Variació en la llengua d'identificació respecte de la llengua inicial per unitats territorials. 2014

Gràfic 10. Variació en la llengua d'identificació respecte de la llengua inicial per lloc de procedència. 2014

Gràfic 11. Variació en la llengua d'identificació respecte de la llengua inicial per origen geogràfic familiar. 2014

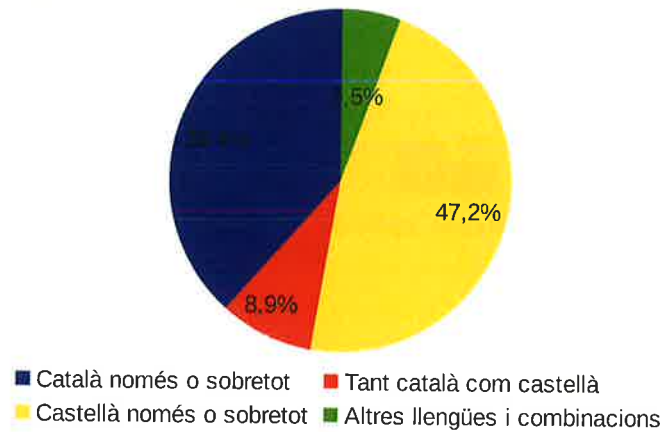

Subjecte i progenitors nats a TPC Subjecte i un progenitor nats a TPC Subjecte nat a TPC i progenitors fora

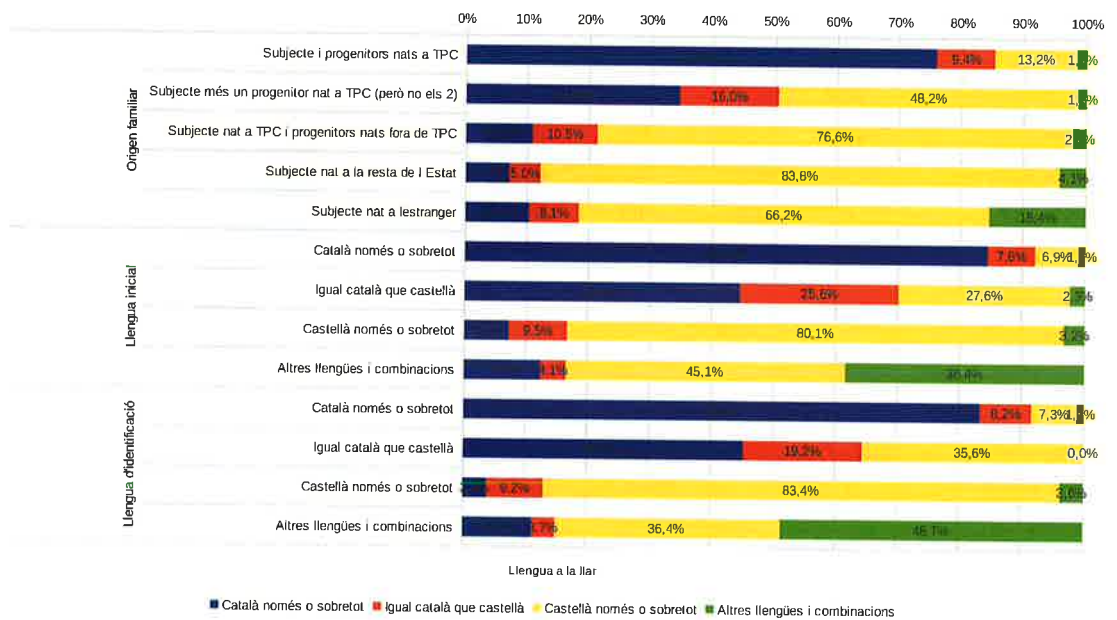
USOS FAMILIARS

Gràfic 12

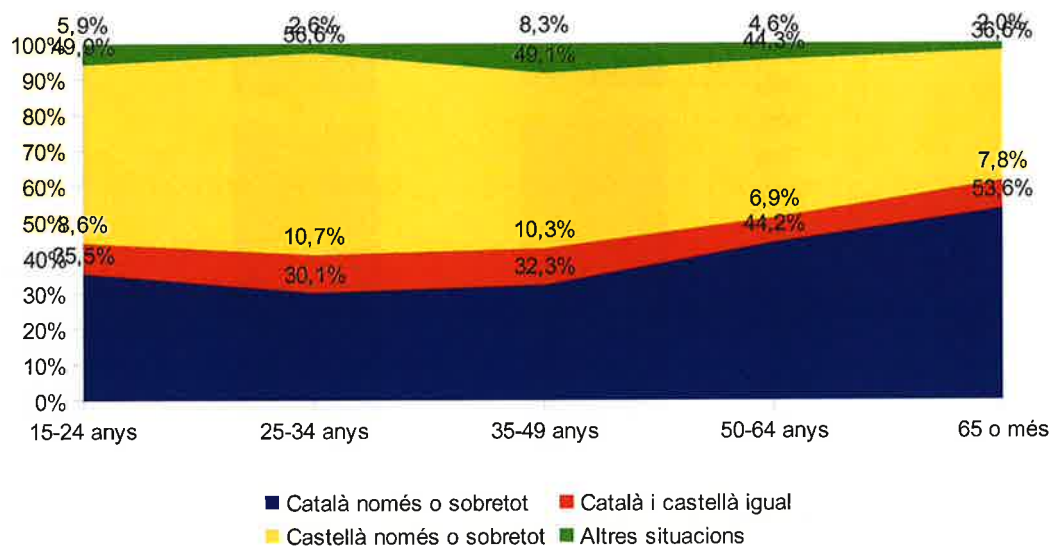
Ús de les llengües en la llar actual. 2014

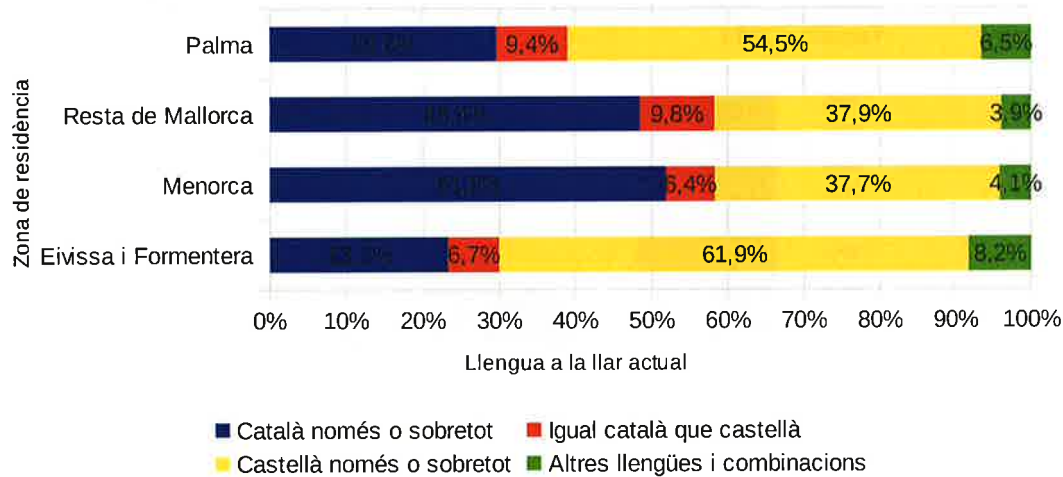
Gràfic 13. Llengua a la llar actual segons l'origen geogràfic familiar, la llengua inicial i la llengua d'identificació. 2014

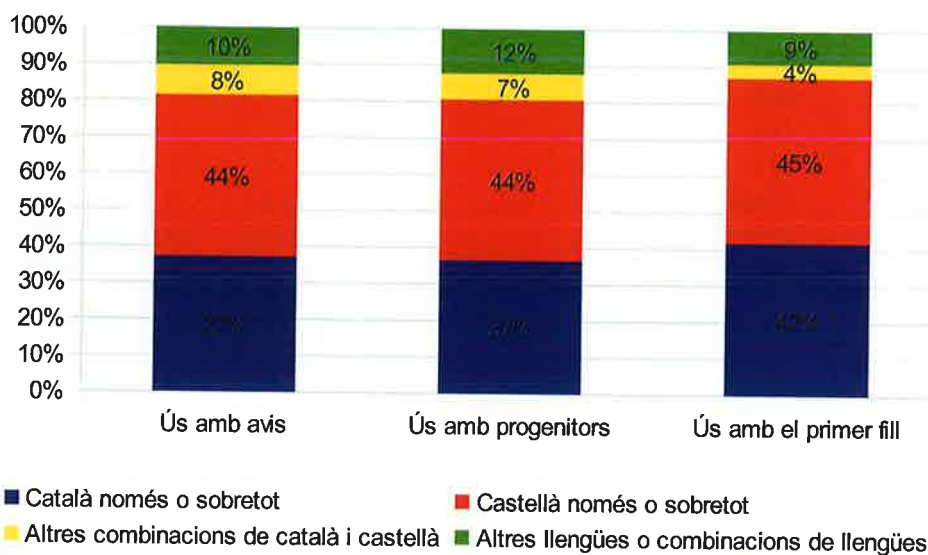
Gràfic 14. Llengua a la llar actual segons l'edat. 2014

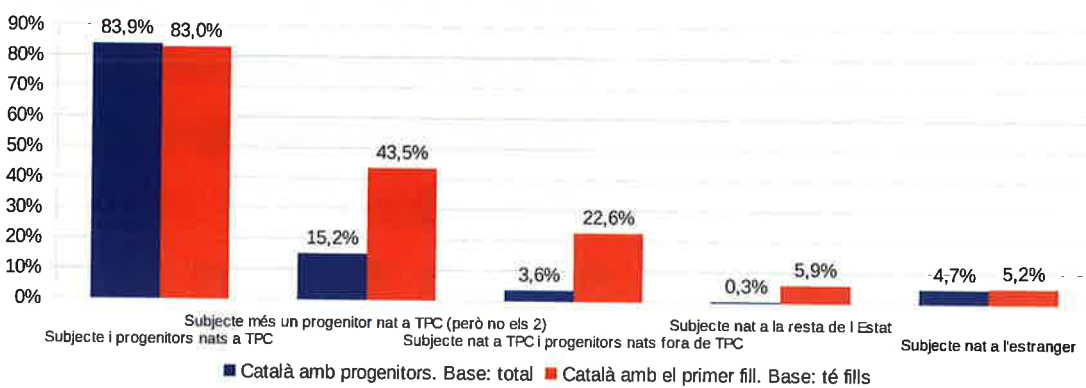
Gràfic 15. Llengua a la llar actual segons la zona de residència. 2014

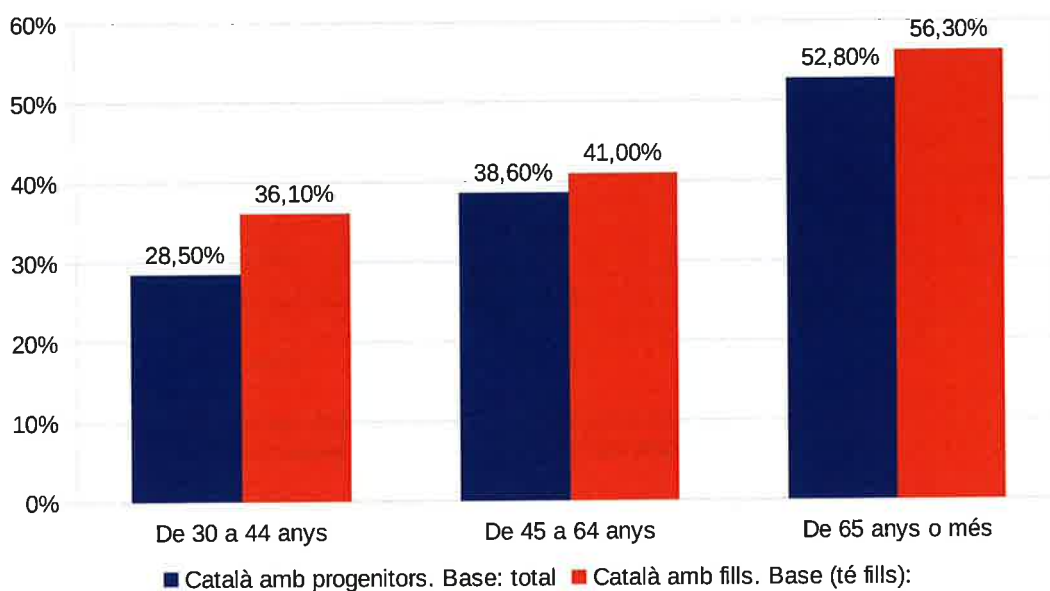
Gràfic 16. Usos lingüístics amb avis, progenitors i el primer fill. 2014

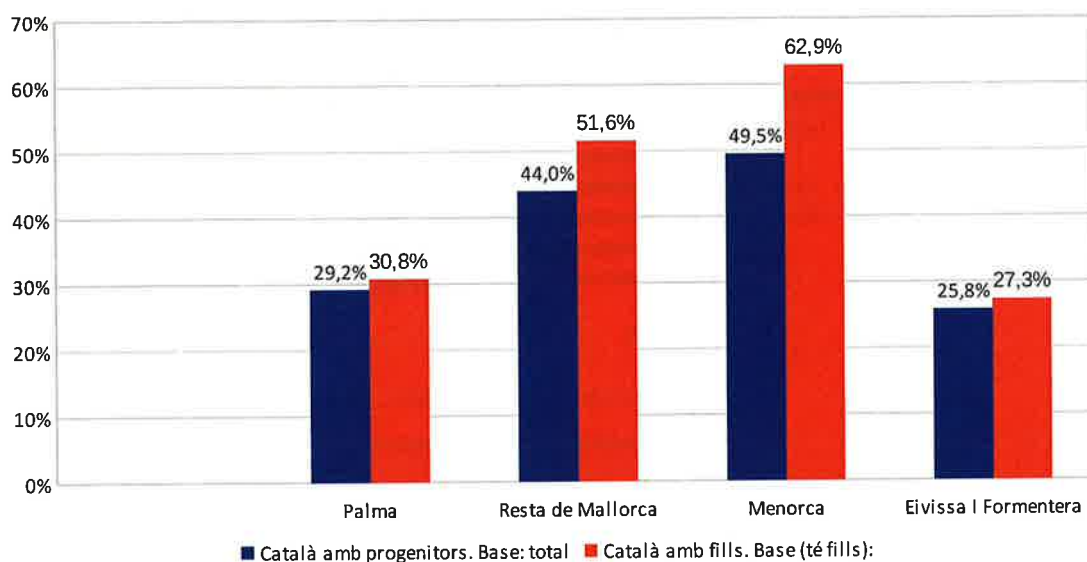
Gràfic 17. Ús del català amb els progenitors i ús del català amb el primer fill, segons l'origen familiar. 2014

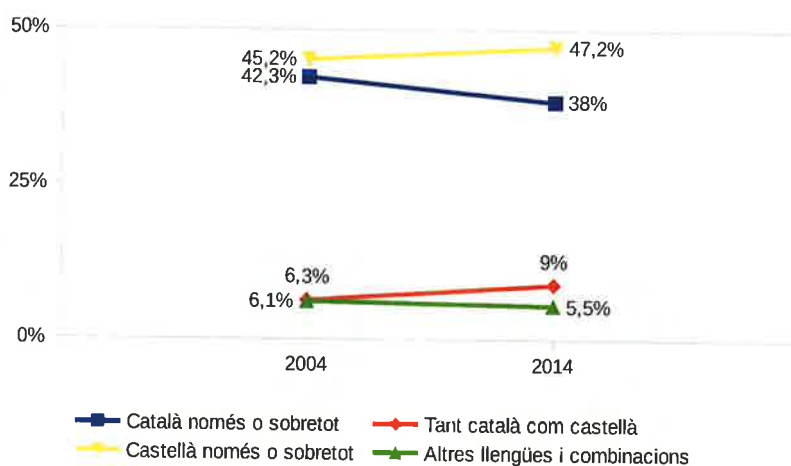
Gràfic 18. Població de 30 anys o més. Ús del català amb els progenitors i ús del català amb els fills segons l'edat

Gràfic 19. Ús del català amb els progenitors i amb el primer fill segons l'àmbit geogràfic. 2014. Percentatges

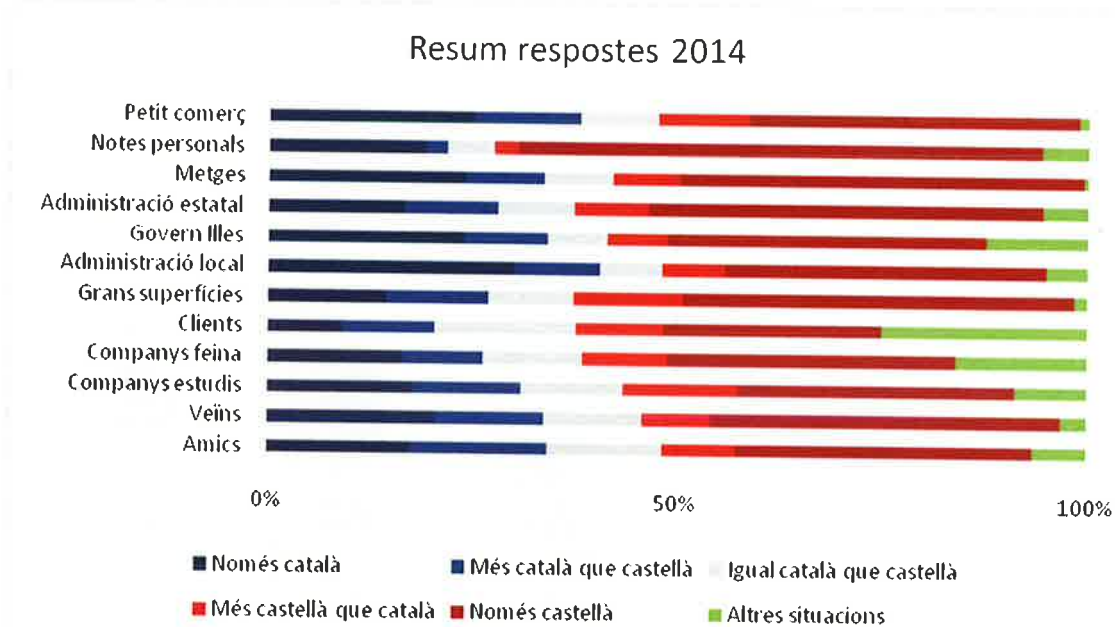

Gràfic 20. Evolució dels usos lingüístics a la llar actual entre 2004 i 2014

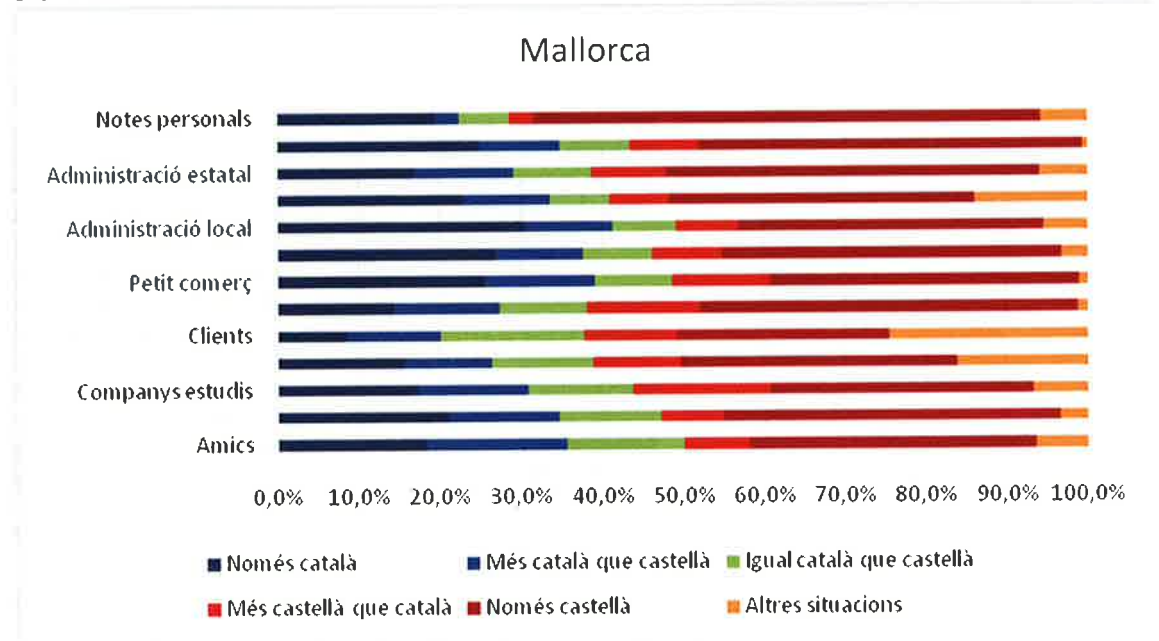

USOS LINGÜÍSTICS FORA DEL NUCLI FAMILIAR

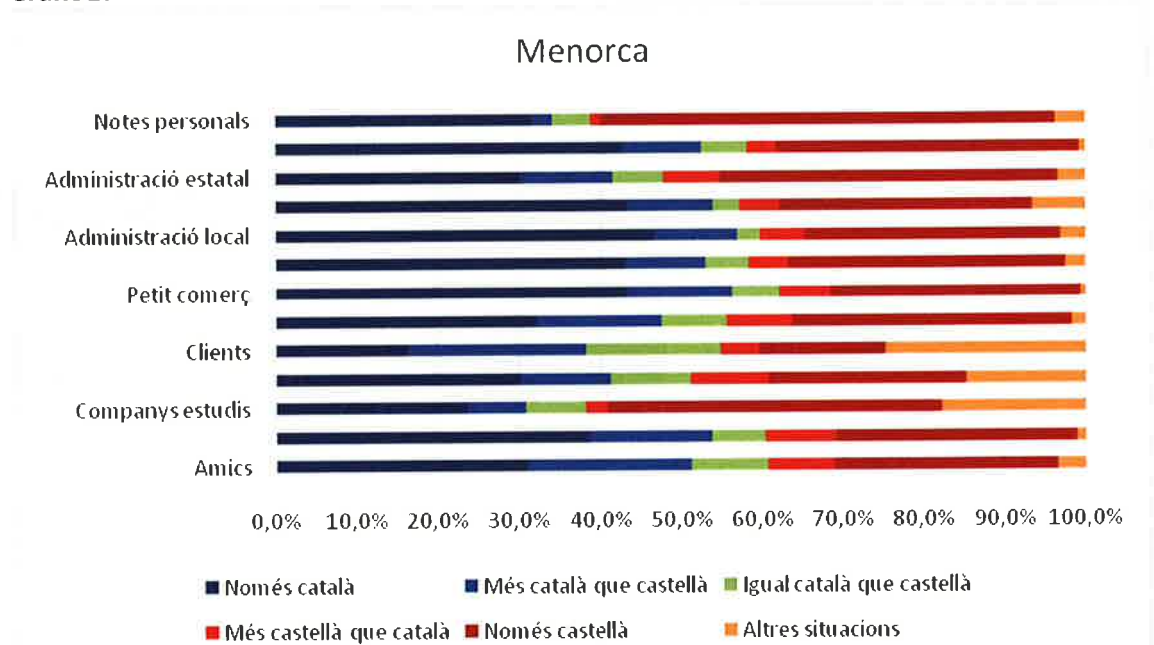
Gràfic 21

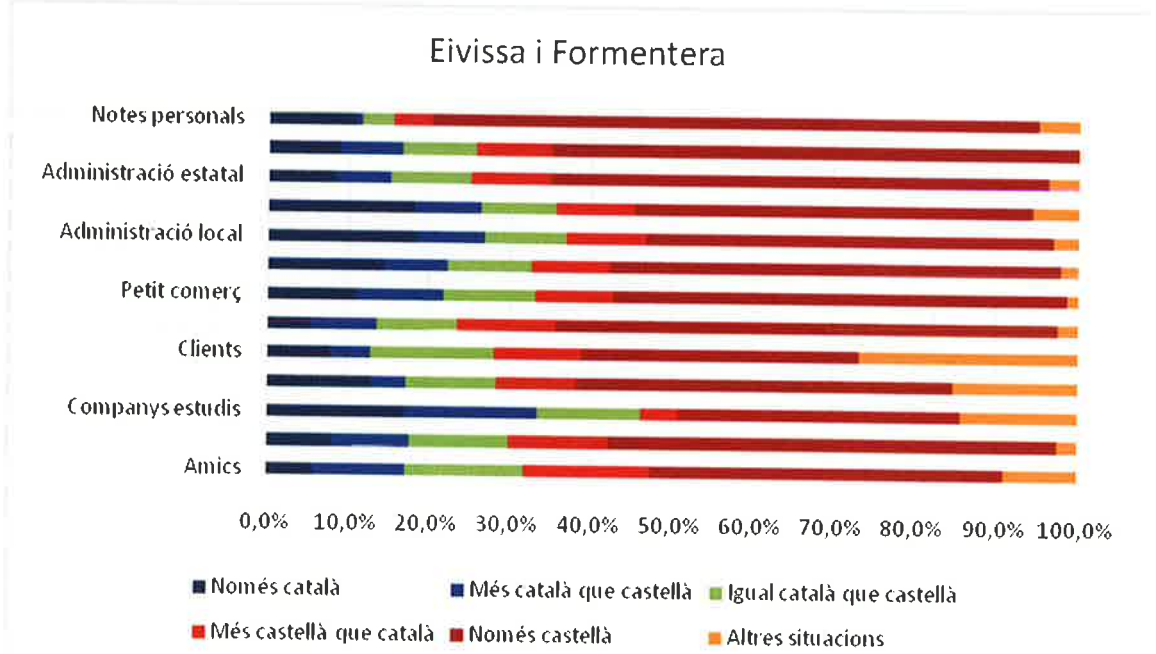
Gràfic 22

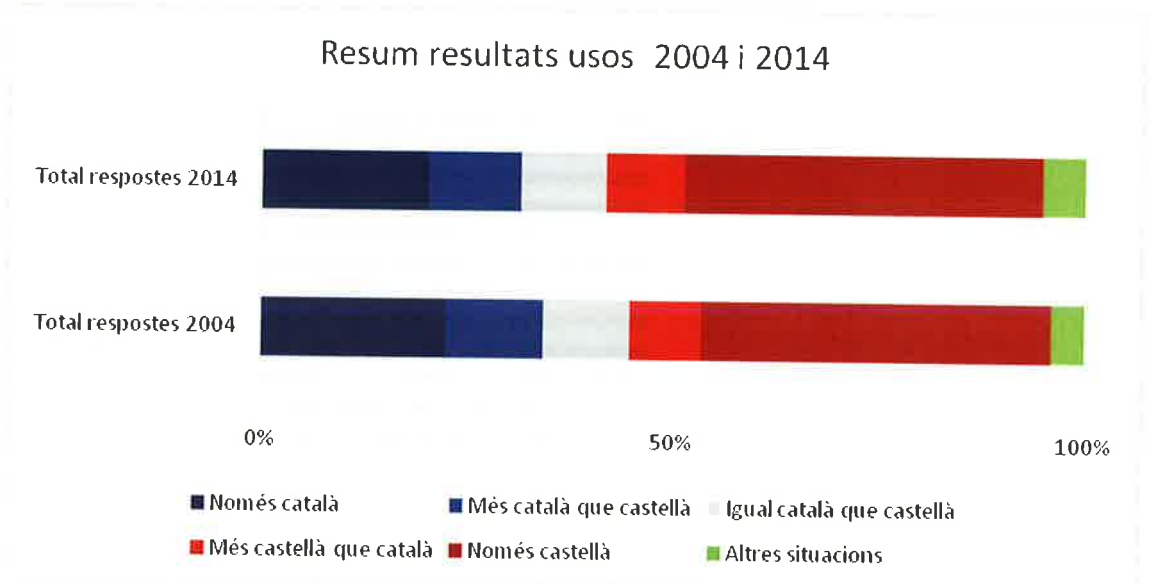
Gràfic 23

Gràfic 24

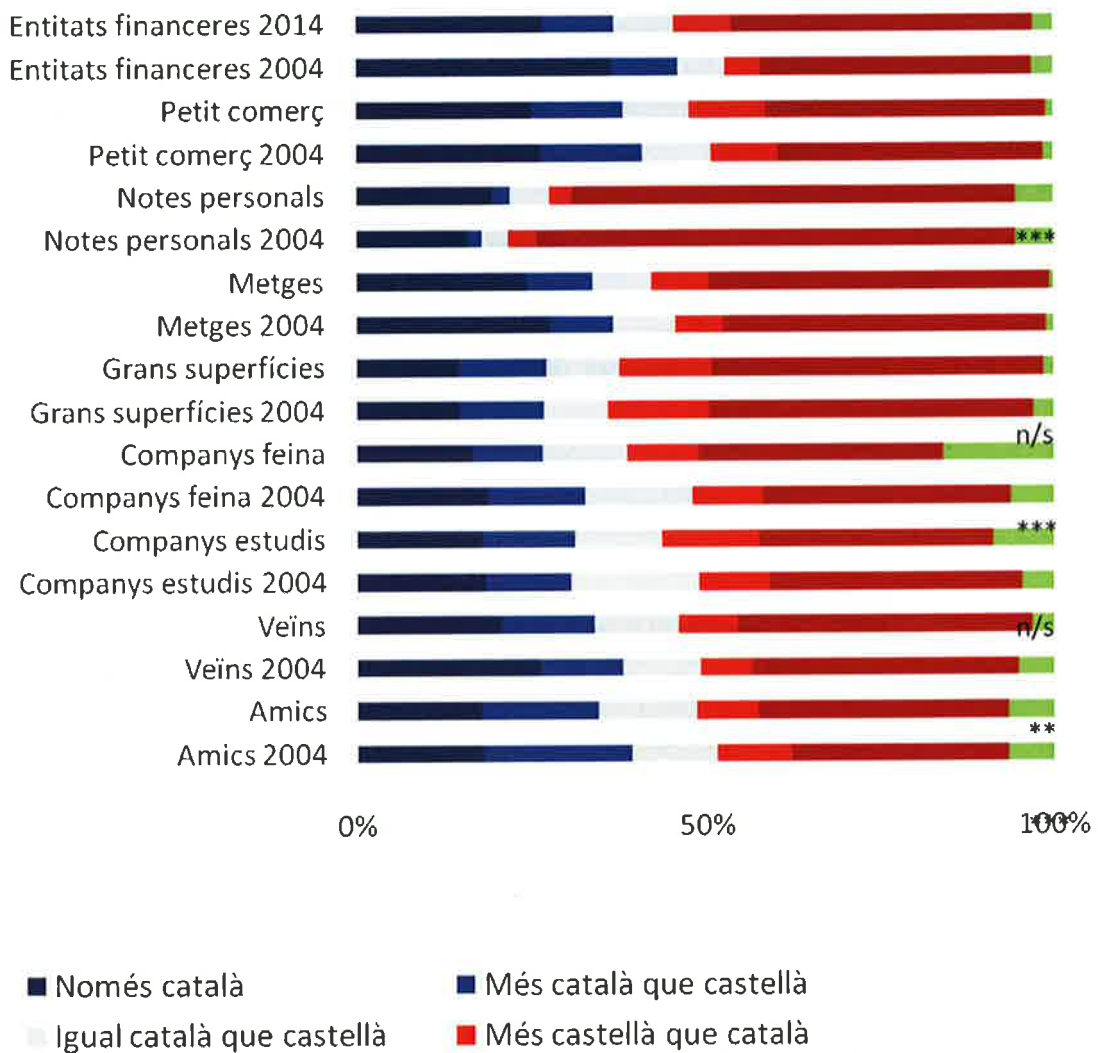

Gràfic 25

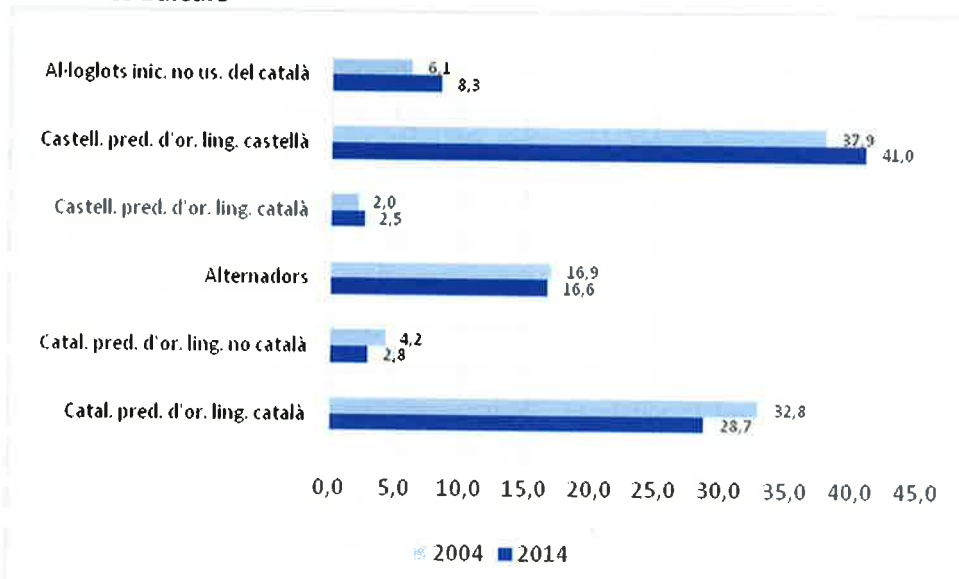
Gràfic 26

Resum usos 2004 i 2014

GRUPS SOCIOLINGÜÍSTICS

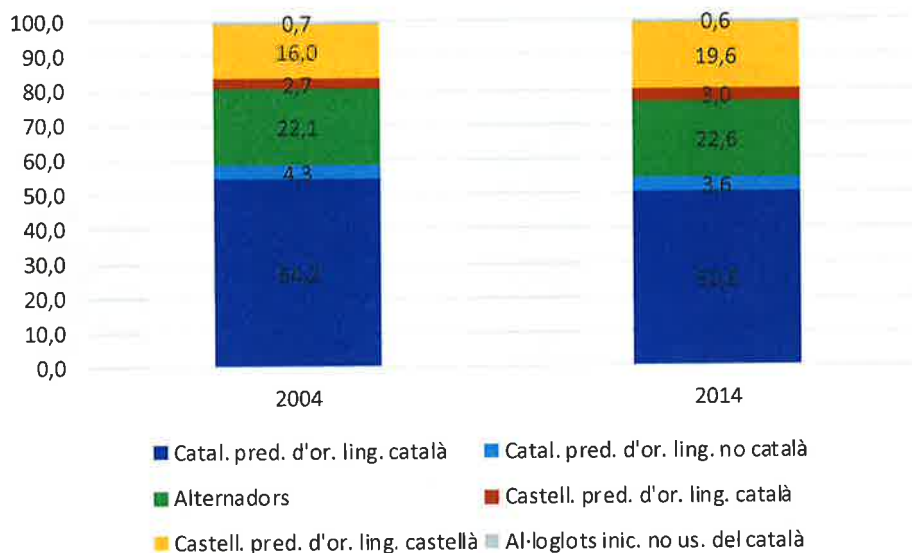
Gràfic 27. L'evolució dels grups sociolingüístics entre 2004 i 2014 sobre el total de la població de les Illes Balears

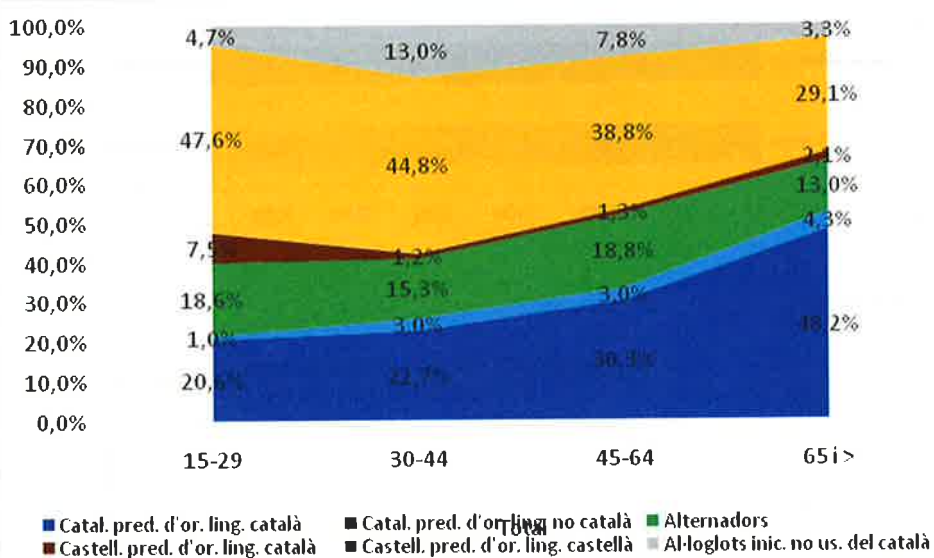
Gràfic 28. Adscripció a cada grup sociolingüístic segons el lloc de naixement. 2014

Grups sociolingüístics	Lloc de naixement		Total
	Àrea lingüística catalana	Fora de l'àrea lingüística catalana	
Catalanoparlants predominants d'origen lingüístic català	50,6 %	1,0 %	28,7 %
Catalanoparlants predominants d'origen lingüístic no català	3,6 %	1,9 %	2,8 %
Alternadors	22,6 %	8,9 %	16,6 %
Castellanoparlants predominants d'origen lingüístic català	3,0 %	2,0 %	2,5 %
Castellanoparlants predominants d'origen lingüístic castellà	19,6 %	68,0 %	41,0 %
Al·loglots inicials no usuaris del català	0,6 %	18,1 %	8,3 %
Total	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Gràfic 29. L'evolució dels grups sociolingüístics entre 2004 i 2014 entre els nats als territoris de llengua catalana

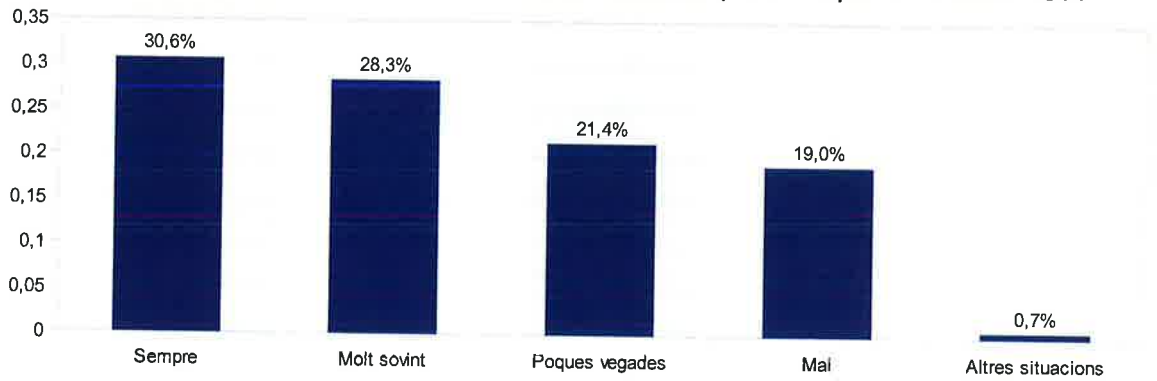
Gràfic 30. Distribució dels residents a les Illes Balears per grups sociolingüístics segons la seva edat. 2014

ACTITUDS I REPRESENTACIONS LINGÜÍSTIQUES

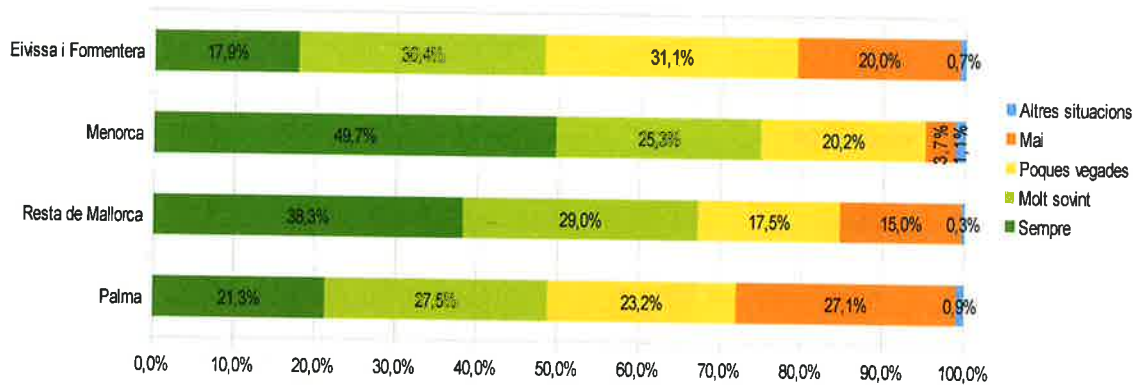
Gràfic 31

Freqüència amb què enceten converses en català. Persones que saben parlar en català. 2014

Gràfic 32

Freqüència amb què enceten converses en català per lloc de residència. Persones que saben parlar en català. 2014

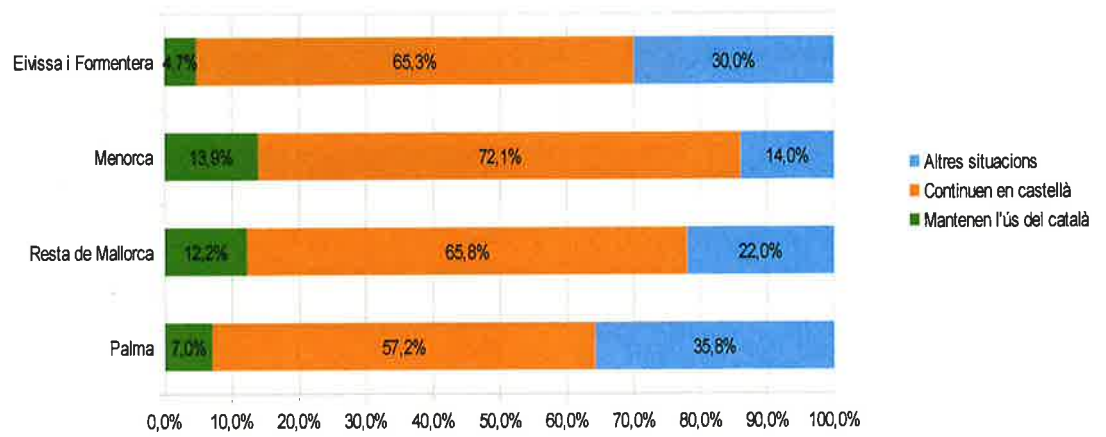
Gràfic 33

Freqüència amb què enceten converses en català per llengua d'identificació. Persones que saben parlar en català. 2014

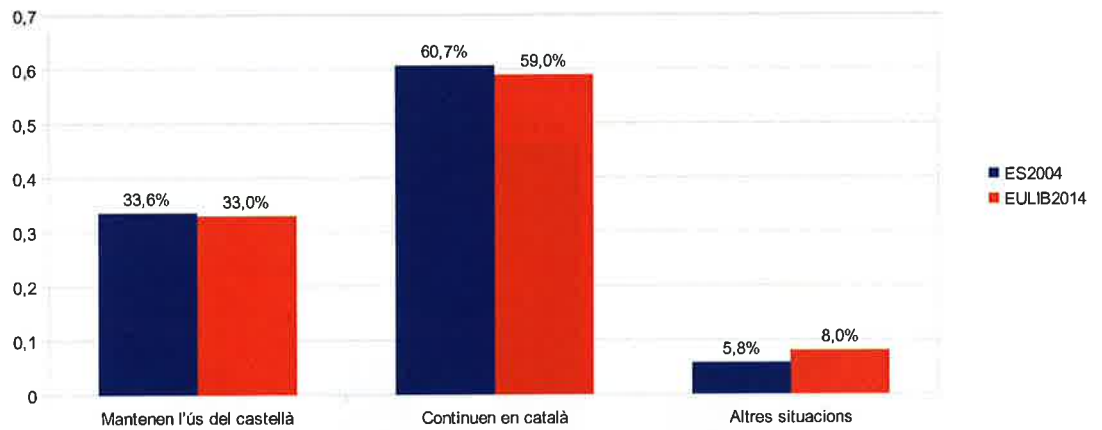
Gràfic 34

Reacció davant una resposta en castellà a una interpel·lació en català per lloc de residència. Tota la mostra. 2014

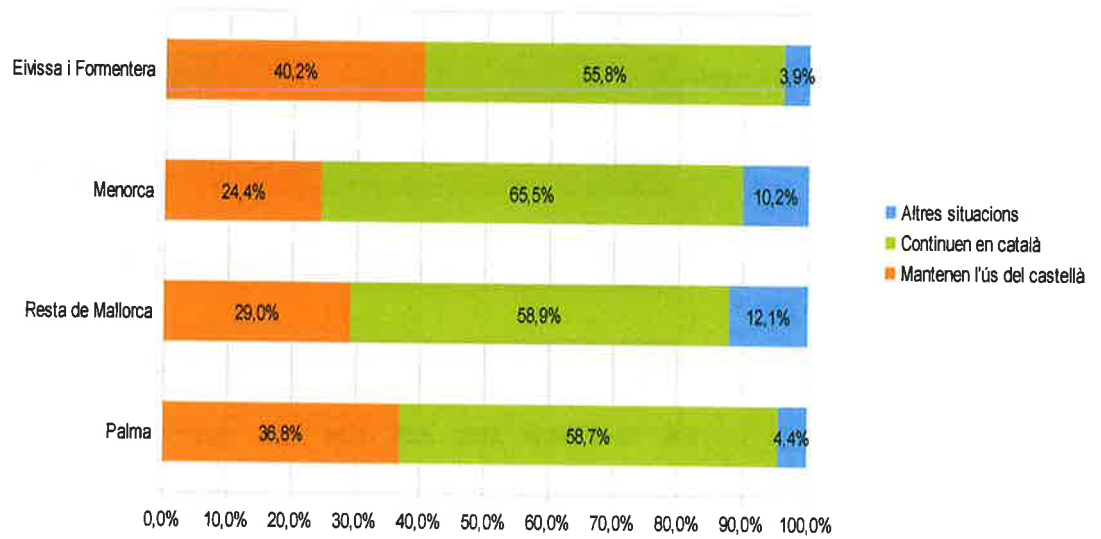
Gràfic 35

Reacció davant una resposta en català a una interpel·lació en castellà. Tota la mostra. 2004 i 2014

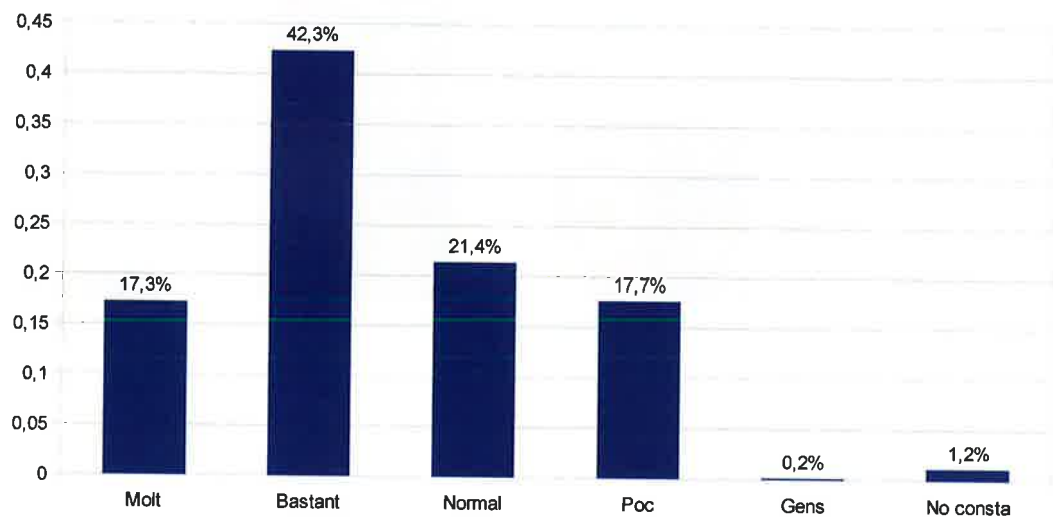
Gràfic 36

Reacció davant una resposta en català a una interpel·lació en castellà per lloc de residència. Tota la mostra. 2014

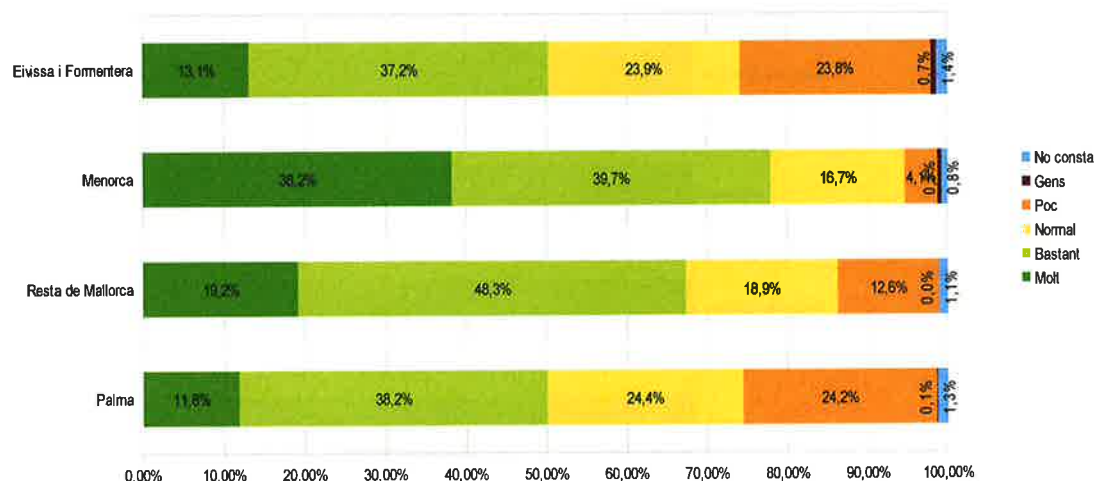
Gràfic 37

Percepció de l'ús actual del català. Tota la mostra. 2014

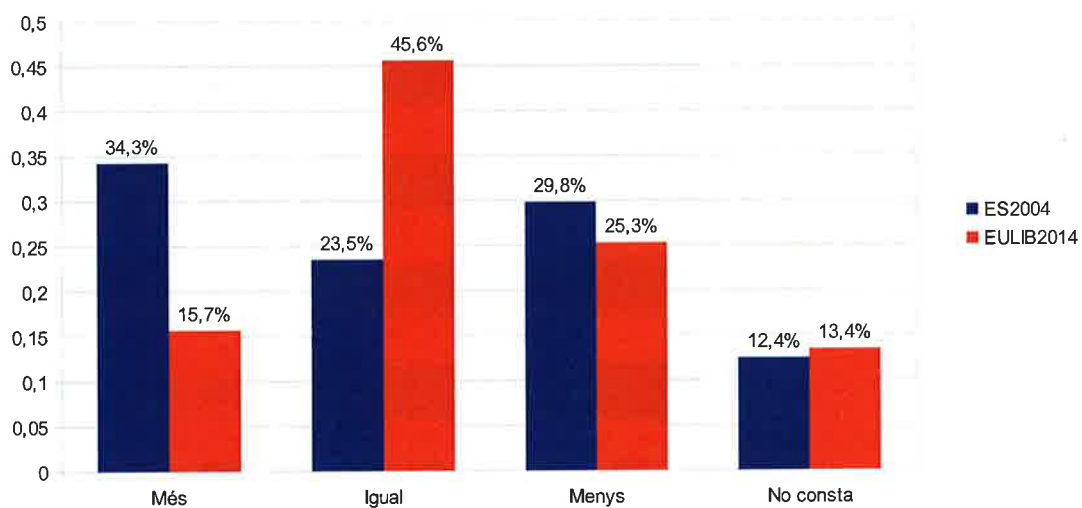
Gràfic 38

Percepció de l'ús del català per lloc de residència. Tota la mostra. 2014

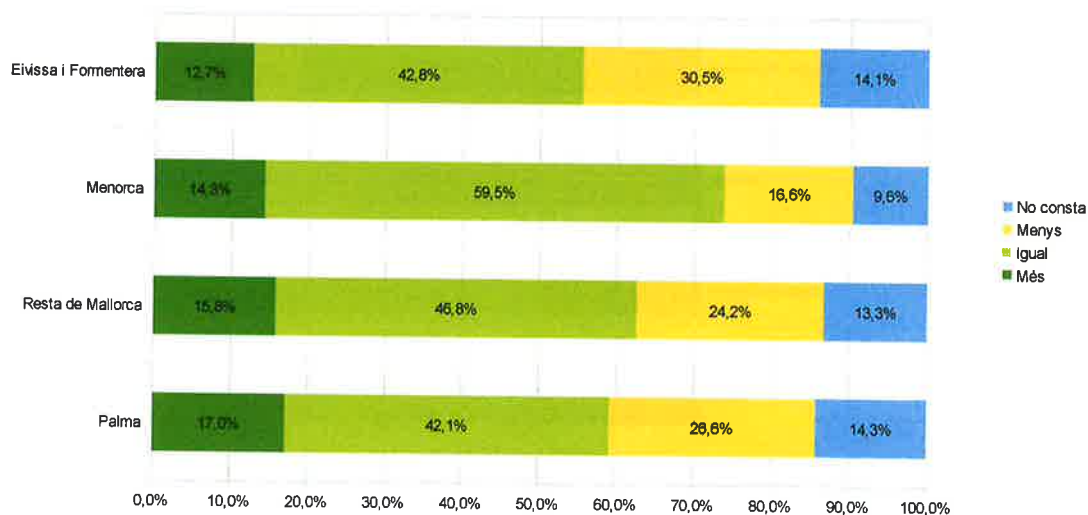
Gràfic 39

Perspectiva d'evolució de l'ús del català en els propers cinc anys. Tota la mostra. 2014

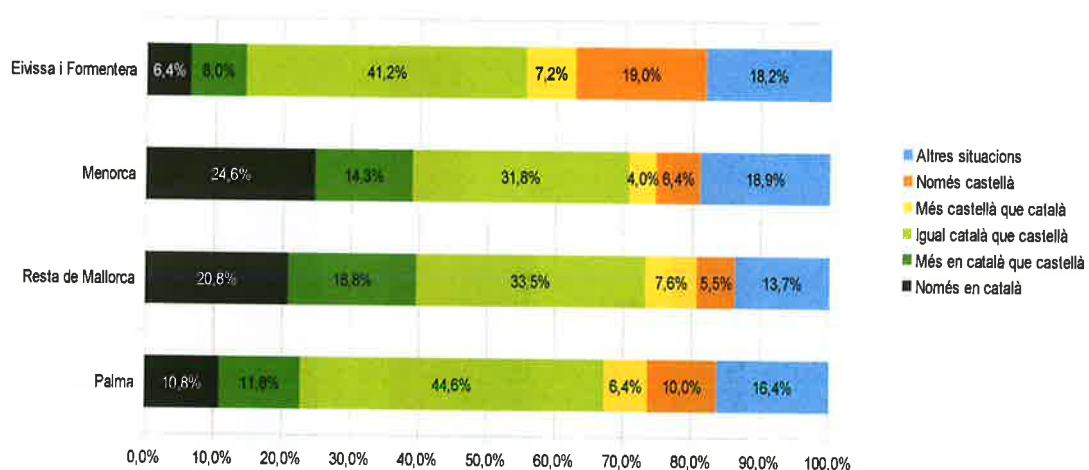
Gràfic 40

Perspectiva d'evolució de l'ús del català en els propers cinc anys per lloc de residència. Tota la mostra. 2014

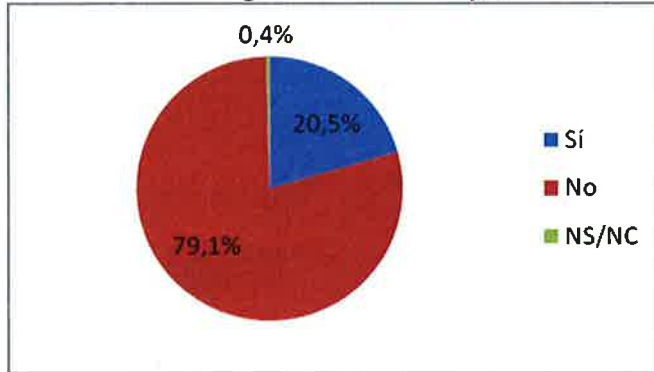
Gràfic 41

Llengua o llengües que els agradaria emprar en el futur per lloc de residència. Tota la mostra. 2014

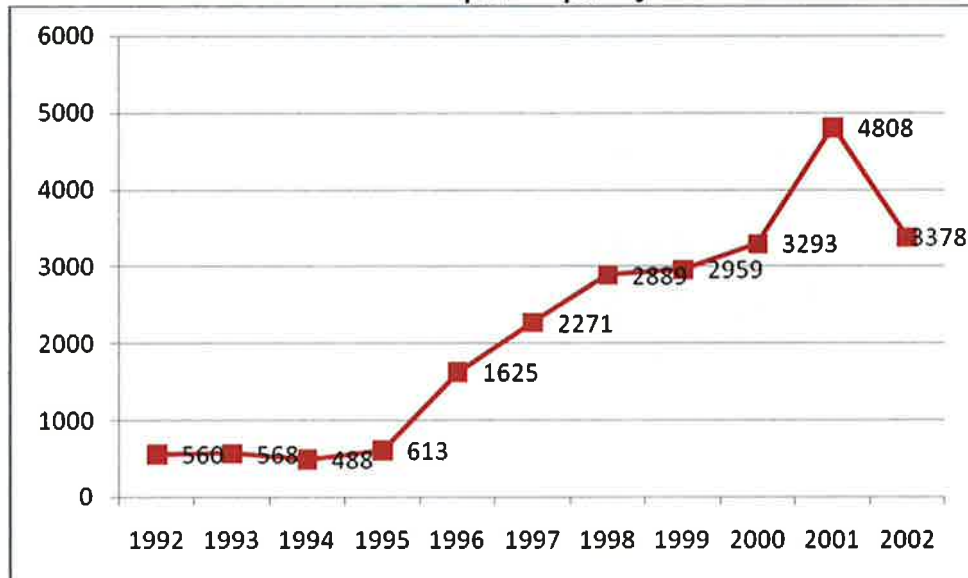

APRENTATGE DE CATALÀ ADULTS

Gràfic 42. Han fet algun curs de català per a adults? 2014

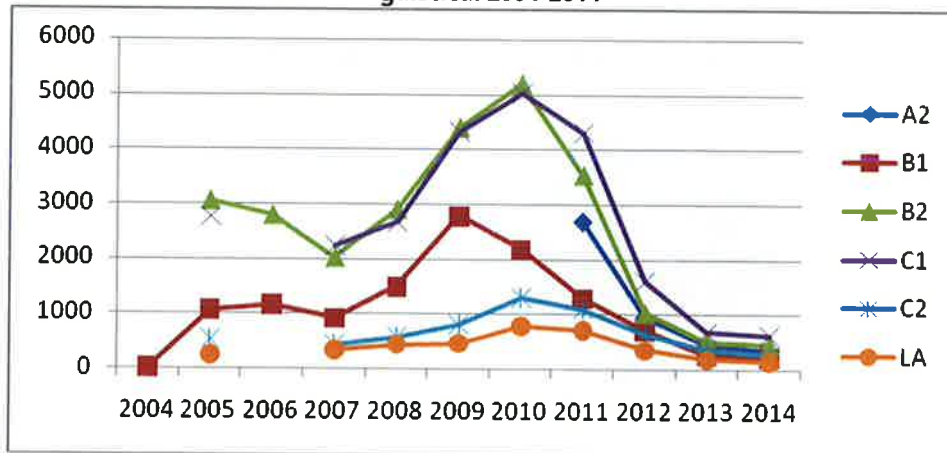

Gràfic 43. Evolució de les titulacions expedides per la Junta Avaluadora de Català. 1992-2002

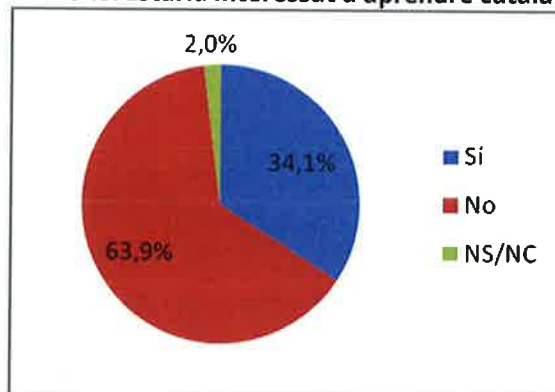
Font: Direcció General de Política Lingüística

Gràfic 44. Evolució del nombre de persones inscrites a les proves de llengua catalana de la Direcció General de Política Lingüística. 2004-2014

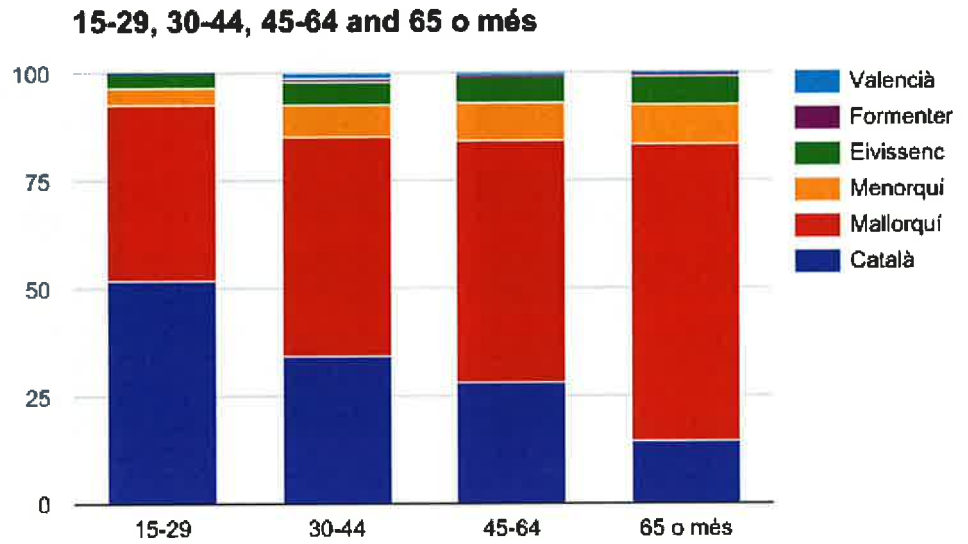

Font: Direcció General de Política Lingüística

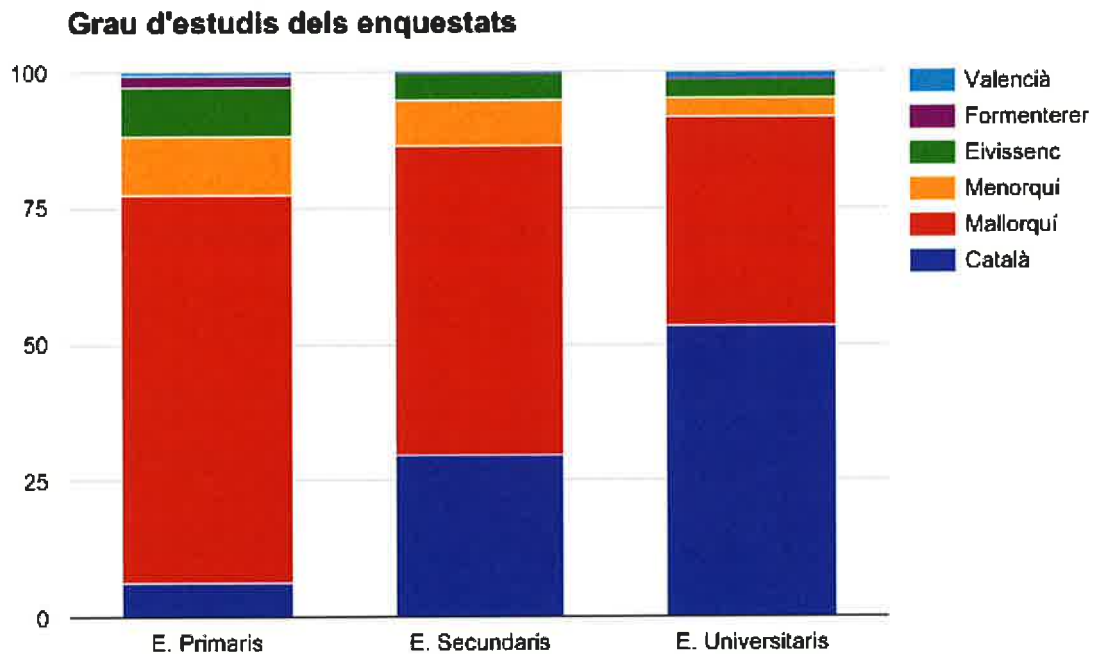
Gràfic 45. Estaria interessat a aprendre català o millorar-ne els coneixements? 2014

Gràfic 46. Llengua que parlen els qui parlen català. Segons el grup d'edat

Gràfic 47. Llengua que parlen els qui parlen català. Segons el grau d'estudis cursats

Gràfic 48. Percepció de la unitat de la llengua

